

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

โครงการพัฒนาเมืองอุทยานนครหนองจอก
NONG CHOK GARDEN CTIY DEVELOPMENT

นางสาวบุญถิธ แซ่ลี

๒๗.
๒๑๕๖๗๐
๒๕๕๙

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 75562
วัน,เดือน,ปี..... - 6 พ.ย. 2550

b. 118 10A32
i.

บริบูรณ์พร้อมนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต
สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2549

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญาบัตร : โครงการพัฒนาเมืองอุทยานนครหนองจอก
: NONG CHOK GARDEN CTIY DEVELOPMENT
ชื่อนักศึกษา : นางสาวบุญถือ แซ่ถี้ รหัส 48035024
อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.สมพล ดำรงเสถียร
คณะ : ศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม
ภาควิชา : ศึกษาศาสตร์สถาปัตยกรรม
สาขาวิชา : สถาปัตยกรรม

ปริญญาบัตรฉบับนี้คณะกรรมการตรวจปริญญาบัตรได้ตรวจพิจารณาและเห็น
ชอบแล้วจึงอนุมัติให้ปริญญาบัตรฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรครุศาสตร์
อุตสาหกรรมบัณฑิตประจำปีการศึกษา 2548

.....คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
(รศ.ดร.รวิวรรณ ชินะตระกูล)

.....ประธานกรรมการ
(ดร. คุ่มพงษ์ หนูบรรจง)

.....กรรมการ
(รศ. สุรศักดิ์ กังขาว)

.....กรรมการ
(ผศ. สมพล ดำรงเสถียร)

.....กรรมการ
(ผศ. เบญจวรรณ อุบลศรี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

.....กรรมการ

(ผศ. พัศตราภรณ์ ทิพย์โสธร)

.....กรรมการ

(อาจารย์ สมิทธิ์ หวังเจริญ)

.....กรรมการ

(อาจารย์ สันติ กวินวงษ์ไพบูลย์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ทศพร ไศดาบรรล)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ณรัชย์ จันเสน)

.....กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์ ชูเกียรติ แร่ตั้ง)

.....กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

(อาจารย์ อัครพงศ์ อนุพันธุ์พงศ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปริญญาบัตร	: โครงการพัฒนาเมืองอุทยานนครหนองจอก NONG CHOK GARDEN CITY DEVELOPMENT
ชื่อนักศึกษา	: นางสาว บุญถิ์ แซ่ลี รหัส 48035024
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผศ.สมพล ดำรงเสถียร
คณะ	: ครุศาสตร์อุตสาหกรรม
ภาควิชา	: ครุศาสตร์สถาปัตยกรรม
สาขาวิชา	: สถาปัตยกรรม

บทคัดย่อ

การศึกษา "โครงการพัฒนาเมืองอุทยานนครหนองจอก" เป็นโครงการที่จัดทำเพื่อตอบสนองนโยบายของสำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนรอบสนามบินสุวรรณภูมิ โดยกำหนดแนวทางสำหรับการพัฒนา โดยออกมาในรูปแบบการออกแบบและการวางผังในพื้นที่ศึกษา ซึ่งจะพัฒนาจากความเหมาะสมของสภาพปัจจุบันศักยภาพ และแนวโน้มที่เกิดจากผลกระทบของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษาและวิเคราะห์บทบาทที่สำคัญพอสรุปได้ว่า แนวโน้มบทบาทของพื้นที่ศึกษาควรพัฒนาและปรับปรุงเป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของชุมชนในอนาคต มีหน้าที่เป็นศูนย์กลางการเกษตรกรรม ศูนย์ราชการ แหล่งพักอาศัย โดยสามารถรองรับประชาชนแขวงหนองจอกและพื้นที่ใกล้เคียง โดยมีกิจกรรมหลักคือ กิจกรรมทางด้านที่พักอาศัย เกษตรกรรม ศูนย์ราชการ

ในการวางแนวทางในการพัฒนาโดยได้จากผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันการกำหนดกิจกรรม ให้พื้นที่ศึกษาสามารถพัฒนาและปรับปรุงเป็นศูนย์กลางเกษตรกรรม โดยน่านโยบายและเป้าหมายในการพัฒนานำมาสรุปเป็นแนวความคิดในการออกแบบและวางผัง โดยน่านโยบายและเป้าหมายในการพัฒนานำมาสรุปเป็นแนวความคิดในการออกแบบและวางผังโดยแนวทางในการพัฒนาแบ่งออกเป็น 4 ช่วง ๆ ละ 5 ปี รวมระยะเวลาในการพัฒนา 20 ปี โดยในการพัฒนาช่วงแรกประกอบด้วยการพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคม ปรับปรุงชุมชนที่พักอาศัย ปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่โล่งให้เป็นแหล่งเกษตรกรรมและศูนย์ราชการ รวมถึงพื้นที่สาธารณะต่างๆ ของชุมชน ตลอดระยะเวลาในช่วงการพัฒนานี้รัฐจะมีมาตรการต่างๆ เช่น ข้อบังคับกฎหมายและข้อกำหนดเพื่อสามารถควบคุมให้สามารถดำเนินการพัฒนาเป็นไปตามผังที่วางเอาไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยมีภาคเอกชนร่วมมือกับทางภาครัฐในการพัฒนาพื้นที่ของชุมชนให้เป็นเมืองอุทยานนครหนอง
จอกที่สำคัญของเขตหนองจอก เพื่อให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้วางเอาไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำปริญญาานิพนธ์โครงการศูนย์ชุมชนลาดกระบังใหม่ในครั้งนี้ ต้องขอขอบคุณผู้ที่ให้ความสนับสนุนในการทำปริญญาานิพนธ์มาตลอด ทั้งทางด้านข้อมูล คำปรึกษาและความช่วยเหลือต่าง ๆ เพื่อให้การศึกษาโครงการในครั้งนี้ประสบความสำเร็จและบรรลุผลลงไปด้วยดี สามารถสำเร็จลุล่วงลงได้ดี อันประกอบด้วย

ขอขอบคุณอาจารย์ประจำภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาสถาปัตยกรรม ทุกท่าน ที่ให้ความรู้และความกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำและให้ข้อคิดในการทำปริญญาานิพนธ์

ขอขอบคุณฝ่ายวางแผนปรับปรุงฟื้นฟูเมือง กองจัดรูปที่ดินและปรับปรุงฟื้นฟูเมือง สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร ที่ให้ความช่วยเหลือทางด้านข้อมูลและหัวข้อโครงการที่มีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณบิดามารดา ที่ให้ความรักเป็นกำลังใจ เป็นแรงผลักดันและความหวังในการทำปริญญาานิพนธ์และให้การสนับสนุนมาโดยตลอด

อาจารย์ สมพล ดำรงเสถียร อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ จากความประทับใจในการเรียนวิชาความเป็นไปได้ของโครงการ จนเป็นปริญญาานิพนธ์ ขอขอบพระคุณอาจารย์ที่ให้ความกรุณาแนะนำ ให้คำปรึกษา และให้ความรู้มากมายทำให้ปริญญาานิพนธ์นี้สามารถเสร็จสมบูรณ์ลงได้

ขอขอบคุณเพื่อนฝูง สำหรับมิตรภาพดี ๆ และความช่วยเหลือ ที่มีให้และไม่เคยทิ้งกันนะ

ขอขอบคุณเพื่อนมด นา ที่ลงเรือลำเดียวกันในการเรียนสถาปัตยกรรมจนสำเร็จ

ขอขอบคุณเพื่อนหลิน จอย แอม แป้วและวุฒิที่คอยให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือต่างๆ

ขอขอบคุณเพื่อนที่รัก นิง นิ ไอตลอด 24 ปี สำหรับน้ำใจและกำลังใจ

ขอขอบคุณรุ่นน้อง บ้านเพชรบูรณ์ที่ช่วยที้อย่างจริงใจ

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ ที่ลาดกระบังรหัส 480350.... ทุกๆ คน รวมทั้งบุคคลอีกหลายท่านที่ไม่ได้กล่าวถึงที่ช่วยเหลือและให้กำลังใจที่ดีและทำให้งานครั้งนี้สำเร็จลงได้

ขอขอบคุณตัวเองที่อดทนและเพียรพยายามทำปริญญาานิพนธ์จนสำเร็จ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญเรื่อง	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาของโครงการ	1
1.2 เหตุผลในการเสนอปฏิญยานิพนธ์	2
1.3 ความเป็นมาของปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา	3
1.4 วัตถุประสงค์ของปฏิญยานิพนธ์	4
1.5 ขอบเขตของการศึกษาปฏิญยานิพนธ์	5
1.6 วิธีการดำเนินปฏิญยานิพนธ์	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
1.8 อภิธานศัพท์	9
บทที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา	10
2.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับประเทศ	11
2.1.1 การศึกษาลักษณะทางกายภาพในประเทศ	11
2.1.2 การศึกษาลักษณะทางสังคมในประเทศ	11
2.1.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจ	14
2.2 การศึกษาสภาพปัจจุบันในภาคกลาง	14
2.2.1 การศึกษาลักษณะทางกายภาพในภาคกลาง	14
2.2.2 การศึกษาลักษณะทางสังคมในภาคกลาง	16
2.2.3 การศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจในภาคกลาง	17
2.3 การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับจังหวัด	18
2.3.1 ขนาดและที่ตั้ง	18
2.3.2 ลักษณะภูมิประเทศ	18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.3.3 ลักษณะทางภูมิอากาศ	22
2.3.4 การคมนาคม	22
2.3.5 การศึกษาด้านสังคมในจังหวัดกรุงเทพมหานคร	27
2.3.6 สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจในจังหวัดกรุงเทพมหานคร	30
2.3.7 แผนพัฒนาและบทบาทของกรุงเทพมหานคร	30
2.3.8 บทบาทของเขตหนองจอก	33
บทที่ 3 การศึกษาสภาพปัจจุบันของชุมชนเมืองและพื้นที่ศึกษา	40
3.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันของชุมชนเมืองและพื้นที่ศึกษา	40
3.1.1 การตั้งถิ่นฐานในอดีตและปัจจุบันของเขตหนองจอก	40
3.1.2 ลักษณะทางภูมิศาสตร์	44
3.1.3 สภาพทางธรณีวิทยา	44
3.1.4 ลักษณะทางภูมิอากาศ	45
3.1.5 การใช้ที่ดินเขตหนองจอก	45
3.1.6 การคมนาคมของเขตหนองจอก	45
3.1.7 สภาพปัจจุบันทางสังคม	49
3.1.8 ประชากร	50
3.1.9 ศาสนา	52
3.1.10 สภาพปัจจุบันทางด้านเศรษฐกิจ	53
3.1.11 บทบาทของหนองจอกและความสำคัญต่อกรุงเทพมหานคร	54
3.2 การศึกษาสภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา	60
3.2.1 ที่ตั้งและขอบเขตของพื้นที่ศึกษา	60
3.2.2 การศึกษาสภาพทั่วไปของแขวงหนองจอก	61
3.2.3 การใช้ที่ดิน ปี พ.ศ. 2545	61
3.2.4 ระบบโครงข่ายคมนาคม	63

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.2.5 ลักษณะอาคารในพื้นที่ศึกษา	65
3.2.6 กรรมสิทธิ์ที่ดิน	65
3.2.7 ราคาที่ดิน	65
3.2.8 สภาพสภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา	66
บทที่ 4 การวิเคราะห์สภาพทั่วไปและบทบาทของพื้นที่	70
4.1 การวิเคราะห์แผนพัฒนาและโครงการที่เกี่ยวข้อง	70
4.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	70
4.1.2 การศึกษาข้อมูลทางด้านนโยบายระดับกระทรวง	74
4.1.3 โครงการพัฒนาของภาครัฐและเอกชน	77
4.2 การวิเคราะห์แนวโน้มการขยายตัวของ	79
4.2.1 การขยายตัวของแขวงหนองจอก	79
4.2.2 การขยายตัวของกิจกรรม	79
4.3 การวิเคราะห์ข้อได้เปรียบและศักยภาพในการพัฒนาของพื้นที่ที่ศึกษา	81
4.3.1 ข้อได้เปรียบทางด้านทำเลที่ตั้ง	81
4.3.2 ลักษณะเด่นทางด้านกิจกรรมรอบพื้นที่ศึกษา	81
4.3.3 ลักษณะเด่นของกิจกรรมในพื้นที่ศึกษา	82
4.3.4 ลักษณะเด่นด้านการคมนาคมขนส่ง	82
4.4 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดในการพัฒนาของพื้นที่ศึกษา	82
4.4.1 ปัญหาด้านการคมนาคมและการเข้าถึงพื้นที่ศึกษา	82
4.4.2 ปัญหาและข้อจำกัดในด้านการขยายตัวของพื้นที่	83
4.4.3 ปัญหาด้านอาชีพและรายได้ของคนในชุมชน	83
4.4.4 ปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน	83
4.5 การวิเคราะห์จินตภาพของพื้นที่ชุมชนและพื้นที่ศึกษา	84
4.6 การวิเคราะห์เพื่อหาศักยภาพในการพัฒนา	89
4.7 การวิเคราะห์บทบาทของพื้นที่ศึกษาในอนาคต	109
บทที่ 5 การกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนา	110

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.1 การกำหนดนโยบายของการวางแผนพัฒนา	110
5.1.1 ความมุ่งหมายของการพัฒนา (GOAL)	110
5.1.2 วัตถุประสงค์ (OBJECTIVE)	110
5.1.3 เป้าหมาย (TARGET)	111
5.2 การคาดการณ์จำนวนผู้ใช้พื้นที่ศึกษาในอนาคต	111
5.3 การวิเคราะห์ลักษณะและพฤติกรรมของประชากรที่เข้ามาใช้บริการพื้นที่โครงการ	119
5.4 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพในอนาคต	120
5.5 สรุปพื้นที่ศึกษาในอนาคต	121
บทที่ 6 การเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาชุมชน	122
6.1 แนวทางการวางแผนพัฒนาพื้นที่ศึกษา	122
6.1.1 ส่วนอาคาร	122
6.1.2 ส่วนพื้นที่สาธารณะ	122
6.2 แนวทางในการพัฒนาด้านกายภาพ	123
6.2.1 แนวความคิดในการพัฒนาเมืองอุทยานนครหนองจอก	123
6.2.2 แนวทางในการจัดระบบโครงข่ายคมนาคม	124
6.2.3 แนวความคิดในการจัดวางกลุ่มกิจกรรม	125
6.2.4 แนวความคิดในการกำหนดพื้นที่เปิดโล่ง	132
6.2.5 แนวความคิดในการกำหนดทางเดินเท้าและทางรถจักรยานยนต์	133
6.2.6 แนวความคิดในการออกแบบการเข้าถึง	137
6.2.7 แนวความคิดในการจัดรูปที่ดิน, การเวนคืนที่ดิน, การจัดสรรที่ดินของชุมชน บางส่วน	137
6.2.8 แนวความคิดในการออกแบบพื้นที่สีเขียว	138
6.2.9 แนวความคิดในการออกแบบรูปลักษณะของอาคารภายนอก	138
6.2.10 แนวความคิดในการสวนสาธารณะ	139
6.3 สรุปภาพรวมการออกแบบ	140
6.4 แนวทางการดำเนินการตามแผนและผัง	140

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6.4.1 วาระในการพัฒนา	147
6.4.2 มาตรการในการออกแบบ	148
6.4.3 องค์การบริหารในการพัฒนา	149
บทที่ 7 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	150
7.1 สรุปสาระสำคัญของการศึกษา	150
7.2 ข้อเสนอแนะ	151
7.3 สรุปภาพรวมในการออกแบบ	152

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนประชากรในปี 2541-2546	12
ตารางที่ 2.2 แสดงจำนวนประชากรในประเทศ ณ เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2548	13
ตารางที่ 2.3 แสดงลักษณะภูมิอากาศของประเทศ	13
ตารางที่ 2.4 แสดงลักษณะภูมิอากาศในภาคกลาง	17
ตารางที่ 2.5 แสดงจำนวนประชากรในเขตภาคกลาง	17
ตารางที่ 2.6 แสดงจำนวนประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร	28
ตารางที่ 2.7 แสดงมูลค่าผลิตภัณฑ์ในกรุงเทพมหานคร	31
ตารางที่ 2.8 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร	31
ตารางที่ 3.1 แสดงการใช้ที่ดินเขตหนองจอก	46
ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนประชากรของเขตหนองจอก	51
ตารางที่ 3.3 แสดงจำนวนประชากรของเขตหนองจอกแยกเป็นแขวง พ.ศ. 2546	51
ตารางที่ 3.4 แสดงจำนวนประชากรของเขตหนองจอกแยกเป็นแขวง พ.ศ. 2547	52
ตารางที่ 3.5 แสดงจำนวนประชากรของเขตหนองจอกแยกเป็นแขวง พ.ศ. 2548	52
ตารางที่ 3.6 แสดงจำนวนศาสนาสถานประเภทต่างๆ	53
ตารางที่ 3.7 แสดงอุปสงค์การใช้ที่ดินในเขตหนองจอก	53
ตารางที่ 4.1 แสดงค่าลักษณะและค่าน้ำหนักของปัจจัย	90
ตารางที่ 4.2 แสดงค่าคะแนนดิบของระบบการเข้าถึง	91
ตารางที่ 4.3 แสดงค่าคะแนนดิบของระดับความหนาแน่นของที่อยู่อาศัย	91
ตารางที่ 4.4 แสดงค่าคะแนนดิบของระบบขอข่วยการให้บริการไฟฟ้า	92
ตารางที่ 4.5 แสดงค่าคะแนนดิบของระบบขอข่วยการให้บริการประปา	92
ตารางที่ 4.6 แสดงค่าคะแนนดิบของพื้นที่น้ำท่วมรัง	93
ตารางที่ 4.7 แสดงค่าคะแนนดิบข้อกำหนดของพื้นที่	93
ตารางที่ 4.8 แสดงค่าคะแนนดิบของมุมมองที่สวยงามของพื้นที่ศึกษา	94
ตารางที่ 4.9 แสดงค่าคะแนนดิบของราคาที่ดิน	95
ตารางที่ 4.10 แสดงค่าคะแนนดิบของสถาบันการศึกษา	95

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าคะแนนของพื้นที่เกษตรกรรม	96
ตารางที่ 5.1 แสดงจำนวนประชากรในแขวงหนองจอกในระยะการคาดการณ์	113
ตารางที่ 5.2 แสดงจำนวนในเขตอิทธิพล ปี 2539,2548,2568	114
ตารางที่ 5.3 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้ในโครงการปี 2548	115
ตารางที่ 5.4 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้ในโครงการปี 2568	116
ตารางที่ 5.5 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้ในโครงการปี 2548	116
ตารางที่ 5.6 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้ในโครงการปี 2568	117
ตารางที่ 5.7 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้ในโครงการปี 2548	117
ตารางที่ 5.8 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้ในโครงการปี 2568	118
ตารางที่ 5.9 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้ในโครงการปี 2548	118
ตารางที่ 5.10 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้ในโครงการปี 2568	119
ตารางที่ 6.1 แสดงเกณฑ์ในการคัดเลือกเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาที่เหมาะสม	132

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 2.1 รูปภาพแสดงอัตราการเพิ่มของประชากรในประเทศ	12
แผนภูมิที่ 2.2 รูปภาพแสดงรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรในภาคกลาง	18

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปภาพที่ 2.1 แสดงที่ตั้งประเทศไทย	20
รูปภาพที่ 2.2 แสดงที่ตั้งกรุงเทพมหานคร	21
รูปภาพที่ 2.3 แสดงเส้นทางการคมนาคมของกรุงเทพมหานคร	24
รูปภาพที่ 3.1 แสดงที่ตั้งเขตหนองจอก	42
รูปภาพที่ 3.2 แสดงการตั้งถิ่นฐานของเขตหนองจอก	43
รูปภาพที่ 3.3 แสดงการใช้ที่ดินเขตหนองจอก	46
รูปภาพที่ 3.4 แสดงสภาพบ้านเรือนที่ยังเป็นลักษณะชนบท	47
รูปภาพที่ 3.5 แสดงสภาพระหว่างอาคารพาณิชย์กับพักอาศัย	47
รูปภาพที่ 3.6 แสดงสภาพพื้นที่เกษตรกรรม	48
รูปภาพที่ 3.7 แสดงการการจราจรในเขตหนองจอก	49
รูปภาพที่ 3.8 แสดงการใช้พื้นที่ของแขวงหนองจอกและที่ตั้งของพื้นที่ศึกษา	63
รูปภาพที่ 3.9 แสดงระบบโครงข่ายคมนาคมของพื้นที่ศึกษา	64
รูปภาพที่ 3.10 แสดงสภาพแม่น้ำลำคลองในแขวงหนองจอก	67
รูปภาพที่ 3.11 โรงเรียนหนองจอกพิทยานุสรณ์	68
รูปภาพที่ 3.12 โรงเรียนสอนศาสนา	69
รูปภาพที่ 4.1 แสดงจินตภาพของพื้นที่ศึกษา	88
รูปภาพที่ 4.2 แสดงค่าคะแนนระบบการเข้าถึง	98
รูปภาพที่ 4.3 แสดงค่าคะแนนลักษณะความหนาแน่น	99
รูปภาพที่ 4.4 แสดงค่าคะแนนการให้บริการไฟฟ้า	100
รูปภาพที่ 4.5 แสดงค่าคะแนนการให้บริการประปา	101
รูปภาพที่ 4.6 แสดงค่าคะแนนการเกษตรกรรม	102
รูปภาพที่ 4.7 แสดงค่าคะแนนพื้นที่น้ำท่วม	103
รูปภาพที่ 4.8 แสดงค่าคะแนนข้อกำหนดของพื้นที่	104

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญรูปภาพ(ต่อ)

	หน้า
รูปภาพที่ 4.9 แสดงค่าคะแนนมุมมองที่สวยงาม	105
รูปภาพที่ 4.10 แสดงค่าคะแนนสถาบันการศึกษา	106
รูปภาพที่ 4.11 แสดงค่าคะแนนราคาที่ดิน	108
รูปภาพที่ 4.12 แสดงค่าคะแนนรวมทั้งหมด	109
รูปภาพที่ 6.1 แสดงวิเคราะห์แนวทางเลือกที่ 1	129
รูปภาพที่ 6.2 แสดงการวิเคราะห์แนวทางเลือกที่ 2	123
รูปภาพที่ 6.3 แสดงการวิเคราะห์แนวทางเลือกที่ 3	131
รูปภาพที่ 6.4 แนวความคิดกำหนดในการเข้าถึง	135
รูปภาพที่ 6.5 แนวความคิดในการกำหนดทางเดินด้วยเท้า	136
รูปภาพที่ 6.6 แบบแสดงในการกำหนดการเข้าถึง	141
รูปภาพที่ 6.7 แบบแสดงการกำหนดทางเดินเท้า	142
รูปภาพที่ 6.8 แบบแสดงกำหนดแนวที่เปิดโล่ง	143
รูปภาพที่ 6.9 หุ่นจำลอง(ครั้งที่ 1)	144
รูปภาพที่ 6.10 หุ่นจำลอง(ครั้งที่ 2)	145
รูปภาพที่ 6.11 หุ่นจำลองสมบูรณแบบ	146
รูปภาพที่ 6.11 หุ่นจำลองสมบูรณแบบ	147
รูปภาพที่ 7.1 ทศนียภาพในส่วนชายอาหาร	153
รูปภาพที่ 7.2 ทศนียภาพในส่วนสาธารณะ	153
รูปภาพที่ 7.3 ทศนียภาพสวนสาธารณะ	154
รูปภาพที่ 7.4 ทศนียภาพที่หมายตา	154
รูปภาพที่ 7.5 ทศนียภาพในส่วนตรงข้ามกับย่านพาณิชย์กรรม	155
รูปภาพที่ 7.6 ทศนียภาพในส่วนลานกิจกรรม	155
รูปภาพที่ 7.7 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินแขวงหนองจอก	156
รูปภาพที่ 7.8 แสดงผังแม่บท	156
รูปภาพที่ 7.9 แสดงทศนียของผัง	157

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

ปัญหาในการพัฒนาภาคมหานครที่ยังคงปรากฏต่อเนื่อง ตั้งแต่ได้มีการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คือแอ่งตื้นที่เกิดขึ้นของประชากรที่การอพยพเข้ามากับการใช้ที่ดินที่ไม่มีประสิทธิภาพ โดยที่พื้นฐานของคนไทยมีวิถีชีวิตอยู่กับสายน้ำและถนนสายหลักอยู่แล้วและยังพึ่งการเกษตรกรรมเป็นหลัก จนกลายมาเป็นสาเหตุหลักของปัญหาการจราจร การขาดแคลนสาธารณูปโภคโครงสร้างพื้นฐานบริการสาธารณะตลอดจนปัญหาความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อม

พื้นที่ชานเมืองฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานครถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่รับน้ำหรือชลอน้ำ (Retention Arwa) เนื่องจากมีลักษณะทางกายภาพเป็นบริเวณที่ลุ่มต่ำมีน้ำท่วมขังในบางบริเวณ โดยฝั่งเมืองกรุงเทพมหานครกำหนดให้พื้นที่อนุรักษ์ขนบทและเกษตรกรรม

กรุงเทพมหานครได้เสนอทางออกในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยผ่านกระบวนการวางผังเมือง¹ ซึ่งเห็นได้จากการวางผังรวมกรุงเทพมหานครฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 ออกเป็นกฎกระทรวงฉบับที่ 414(พ.ศ.2542) ด้วยการกำหนดให้มีพื้นที่สำหรับการพัฒนาชุมชนเมืองที่สร้างสมดุลของการเกษตรกรรมและที่อยู่อาศัยเพื่อลดการเดินทาง อาคารสำนักงาน อาคารพาณิชย์ โรงงานอุตสาหกรรมขนาดย่อมที่ไม่มีผลต่อสภาวะ ที่พักอาศัยแบบหนาแน่นสูง สถานที่ราชการ สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานต่างๆรวมสาธารณูปการสาธารณูปโภคและพื้นที่โล่งสำหรับนันทนาการซึ่งจะมักพัฒนารวมกัน ในพื้นที่อย่างเป็นทางการพัฒนาอย่างไรทิศทางหรือเกาะอยู่สองฝากถนนดังที่อยู่ในปัจจุบัน

การพัฒนาชุมชนชานเมืองฝั่งตะวันออกได้มีความต่อเนื่องในเชิงนโยบายกล่าวคือในร่างผังรวม (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2) ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการผังเมืองไปแล้ว(เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2547) และในตอนนี้ได้เสร็จเรียบร้อยโดยผ่านการพิจารณาและรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้ประกาศวันที่ 16 พฤษภาคม 2549และเริ่มบังคับใช้ตั้งแต่วันที่

¹สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร, "รายงานประจำปี 2548" 1-1

17 พฤษภาคม 2549 ไปจนถึงวันที่ 16 พฤษภาคม 2554 ยังคงมีแนวทางให้กรุงเทพมหานครมีการพัฒนาแบบเมืองหลวงศูนย์กลางโดยกำหนดให้มีการพัฒนาศูนย์ชุมชนเมือง จำนวน 7 แห่ง ได้แก่ ศูนย์ชุมชนหนองจอก ศูนย์ชุมชนมีนบุรี ศูนย์ชุมชนลาดกระบัง ศูนย์ชุมชนสะพานใหม่ ศูนย์ชุมชนบางนา-ศรีนครินทร์ ศูนย์ชุมชนตลิ่งชัน และศูนย์ชุมชนบางขุนเทียน ที่ตั้งเป็นศูนย์ชุมชนแต่ละแห่งนั้นจะในทำเลที่ศักยภาพโดยเฉพาการเชื่อมโยงในระบบขนส่งมวลชนในอนาคต และระบบทางด่วนที่มีความรวดเร็วศูนย์ชุมชนดังกล่าวจะมีกระบวนการพัฒนา 2 ลักษณะคือ การพัฒนาจากศูนย์เมที่ต้องการปรับปรุงการใช้ประโยชน์ที่ดินกับโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนาขึ้นมาใหม่ จากพื้นที่ชนบทหรือพื้นที่ว่างเปล่าซึ่งจะต้องมีการวางผังและแผนที่การใช้ที่ดินก่อนการพัฒนาเพื่อให้มีการพัฒนาเป็นไปตามกรอบของการพัฒนา

ศูนย์ชุมชนหนองจอกอยู่ในกลุ่มลุ่มน้ำท่วมซึ่งสภาพการพัฒนาส่วนใหญ่ยังคงเป็นพื้นที่การเกษตรกรรมโดยมีอยู่อาศัยกระจายอยู่ทั่วไปตามแนวถนนสายหลักในการพัฒนาตามแผนงานของสำนักผังเมืองกรุงเทพมหานครรวมทั้งนโยบายระดับชาติและท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องเพื่อจะเพิ่มที่สีเขียวในเขตพระนคร ปริมาณพลและชานเมืองแต่ด้วยศักยภาพของหนองจอกที่อยู่ในพื้นที่สีเขียวอยู่แล้วแต่ก็ยังขาดในเรื่องของการสาธารณูปโภคสาธารณูปการด้วยสภาพทั่วไปของหนองจอกที่มีพื้นที่ในเขตเกษตรกรรมการค้าการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่ออำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน

ปัจจุบันหนองจอกเป็นชุมชนหนึ่งที่มีศักยภาพสูงในด้านการเกษตรกรรม การค้า การศึกษาเหมาะที่ดำเนินงานให้เป็นรูปธรรมทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งปัจจัยทางด้านการเมืองและการพัฒนาสนามบินสุวรรณภูมิที่ใกล้จะเปิดดำเนินการซึ่งส่งผลให้การพัฒนาอุทยานนครหนองจอกมีความเป็นไปได้สูงขึ้นจึงมีการศึกษาแผนวางผังพัฒนาเมืองอุทยานนครหนองจอกเพื่อรองรับนโยบายดังกล่าว

1.2 เหตุผลของโครงการ

1.2.1 ด้านนโยบาย

- เพื่อตอบสนองแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-9 (พ.ศ.2504-2549) ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยที่มุ่งเน้นทางด้านการวางผังปรับปรุงการคมนาคมขนส่ง และยกระดับคุณภาพความเป็นอยู่ของคนในปัจจุบัน

- สอดคล้องกับแผนมหาดไทยฉบับที่ 1-7 (พ.ศ.2515-2549) เป็นแผนแม่บทกระทรวงมหาดไทย โดยมีนโยบายที่ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีประสิทธิภาพ และพัฒนาการคมนาคมขนส่ง พัฒนาเมืองให้น่าอยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เพื่อตอบสนองกับยุทธศาสตร์ของสำนักงานผังเมือง ทางด้านการคมนาคมขนส่งให้เกิดความสะดวกสบาย สอดคล้องกับผังเมืองรวมและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ทางสังคมที่มีผลต่อประชากรในอนาคต

1.2.2 ด้านเศรษฐกิจ

- จากการที่ประเทศได้พัฒนาตนเอง ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ส่งผลให้สภาพ โดยรวมทางด้านเศรษฐกิจของประเทศเกิดการพัฒนารวมอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการคมนาคมขนส่งมากขึ้น โดยเฉพาะที่ดินรอบสนามบินสุวรรณภูมิที่เกิดการคมนาคมขนส่งและการพาณิชย์หนาแน่น เกิดความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อมทำให้สาธารณูปโภคเริ่มเสื่อมลงการอยู่อาศัยก็จะอยู่ตามถนนสายหลัก

1.2.3 ด้านสังคม

- เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ในชุมชนหนองจอกจะรวมกลุ่มตั้งถิ่นฐานตามเส้นทางคมนาคมทั้งทางบกและทางน้ำโดยชุมชนดั้งเดิมจะอยู่ตามลิมคลองสวนชุมชนที่เกิดใหม่จะอยู่ตามหมู่บ้านจ๊กสรรที่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากจึงส่งผลให้ชุมชนเกิดปัญหาการขาดแคลนสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่ดีมีคุณภาพเพราะยังยึดติดกับวิถีชีวิตกับการเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่

1.2.4 ด้านกายภาพ

- ศึกษาการให้ประโยชน์ของที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่รวมถึงการปรับปรุงการใช้ที่ดินรอบหนองจอก ในรูปแบบทางด้านงานสถาปัตยกรรมที่มีอยู่เดิมในปัจจุบัน และที่กำลังจะเกิดขึ้นภายในอนาคต ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ในปัจจุบัน

1.3 ความเป็นมาของปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา

1.3.1 ด้านนโยบาย

- เนื่องจากนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-9 (พ.ศ. 2504-2549) มีการแก้ปัญหาที่ไม่ต่อเนื่องกัน จึงทำให้การพัฒนาในด้านต่าง ๆ เกิดความล่าช้าแก้ปัญหาไม่ตรงสาเหตุ ส่งผลให้การพัฒนาเป็นไปได้ยากและเกิดปัญหาอย่างต่อเนื่อง

- แผนของกระทรวงมหาดไทยฉบับที่ 1-7 (พ.ศ.2515-2549) ส่วนใหญ่จะเน้นทางด้านการเมืองการปกครอง ทำให้ขาดการดูแลทางด้านการพัฒนาและควบคุมเมือง

- แผนพัฒนาของสำนักผังเมือง จะเน้นทางด้านปัญหาทางด้านการอยู่อาศัยและปัญหาหามลภาวะต่าง ๆ

1.3.2 ด้านเศรษฐกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- จากสภาพพื้นที่ในปัจจุบัน รอบหนองจอก ยังใช้ที่ดินให้ไม่เกิดประโยชน์และยัง ไม่มีการส่งเสริมทางชลประทาน สาธารณูปโภค ทางด้านการคมนาคมขนส่งที่เพียงพอทำให้เกิด ปัญหาทางด้านต่าง ๆ จากปัญหาดังกล่าว จึงต้องเร่งแก้ไขโดยการส่งเสริมทางชลประทาน สาธารณูปโภค ด้านการคมนาคมขนส่ง ให้ผู้มาใช้โครงการตระหนักถึงสาธารณูปโภค การ คมนาคมขนส่งรอบหนองจอก

1.3.3 ด้านสังคม

- ปัญหาทางด้านการเพิ่มจำนวนประชากรในชุมชนมีเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เกิดการ คมนาคมขนส่งที่แออัด สภาพแวดล้อมโดยรวมไม่มีความเหมาะสม ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาการ คมนาคมขนส่ง และเกิดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

1.3.4 ด้านกายภาพ

- เนื่องจากโครงการผังเมืองเฉพาะรอบหนองจอก เป็นบริเวณการเกษตร การ คมนาคมขนส่ง และมีผลกระทบทางด้านต่าง ๆ ทำให้สภาพพื้นที่เกิดความเสื่อมโทรม จากปัญหา ดังกล่าวจึงต้องปรับปรุงแก้ไขสภาพพื้นที่ และสภาพแวดล้อม เพื่อให้ชุมชนและสนามบินสุวรรณ ภูมิที่กำลังจะเปิดทำการในเร็วนี้ มีศักยภาพที่สูงขึ้นและเป็นเมืองที่น่าอยู่ในอนาคต

1.4 วัตถุประสงค์ของปฏิญญาพันธ

1.4.1 ด้านนโยบาย

- เพื่อศึกษาแนวทางในการวางผังและปรับปรุงพื้นที่โดยรอบของ โครงการผังเมือง เฉพาะรอบหนองจอก และพัฒนาศักยภาพ การเกษตรกรรม การคมนาคมขนส่ง ตามนโยบายของ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-9 (พ.ศ. 2504-2549)

- เพื่อศึกษาแผนมหาดไทย ฉบับที่ 1-7 (พ.ศ. 2515-2549) ที่มีการส่งเสริมและ พัฒนาการคมนาคมขนส่งในเมืองให้เกิดความสะดวก พร้อมทั้งแก้ไขปัญหามีอยู่ให้หมดไป

- เพื่อศึกษาแผนของสำนักงานผังเมือง ที่เน้นทางด้านการคมนาคมขนส่งให้เกิด ความสะดวกสบาย สอดคล้องกับผังเมืองรวมและการแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ทางสังคมที่มีผลต่อ ประชากรในอนาคต²

1.4.2 ด้านเศรษฐกิจ

² แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-9

- เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ต่าง ๆ ทางด้านเศรษฐกิจที่มีผลต่อการปรับปรุงการ การสาธารณูปโภค การคมนาคมขนส่งในพื้นที่ และศึกษาสภาพเศรษฐกิจของผู้ที่เข้ามาใช้โครงการ ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่รอบหนองจอก

1.4.3 ด้านสังคม

- เพื่อศึกษาแนวความคิดทางการวางผัง และปรับปรุงการสาธารณูปโภค การเกษตรกรรม การคมนาคมขนส่งที่เกี่ยวข้องกับหนองจอก รวมถึงกิจกรรมที่เอื้อประโยชน์ต่อ สาธารณะ

1.4.4 ด้านกายภาพ

- เพื่อศึกษาการชลประทาน การเกษตรกรรม การคมนาคมขนส่งให้เป็นไปตาม ศักยภาพของพื้นที่ รวมถึงการวางแผนปรับปรุงการคมนาคมขนส่ง ทางด้านงานสถาปัตยกรรม ให้กับชุมชนเดิมที่มีอยู่แล้ว และโครงการที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตให้สอดคล้องกัน

1.5 ขอบเขตของการศึกษาปริญญาโท

1.5.1 ส่วนของการศึกษาภาคข้อมูล

- ศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคม และกายภาพ รวมถึงแผนพัฒนาของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการที่เกิดขึ้นรวมถึงผู้ใช้โครงการ และ รายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ศึกษาแนวความคิดในการวางผังเฉพาะและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จนสามารถ ประยุกต์ใช้ในการวางผังเฉพาะ

- ศึกษาข้อมูลด้านเทคนิคต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในโครงการ

- ศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโครงการ รวมไปถึงการเปรียบเทียบระหว่างข้อดี และข้อเสียของโครงการ

- ศึกษากฎหมาย พระราชบัญญัติ และข้อกำหนดต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับโครงการ

1.5.2 ส่วนของการศึกษาภาคออกแบบ

- วิเคราะห์ที่ตั้งโครงการเพื่อการออกแบบ

- โดยจัดทำรูปแบบของการวางผังให้เข้า กับสภาพแวดล้อมเดิมของโครงการ และ สภาพแวดล้อมใหม่ของโครงการที่กำลังจะเกิดขึ้น

- ปรับปรุงการคมนาคมขนส่งให้สอดคล้องกับสภาพที่เป็นอยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ปรับปรุงการเกษตรกรรมที่ยังไม่ถูกสุลักษณะ
- นำแนวความคิดของชุมชนเมืองใหม่มาใช้ในการออกแบบ
- นำเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับงานสถาปัตยกรรมเข้ามาส่งเสริมในการวางผัง

1.6 วิธีการดำเนินปริญญานิพนธ์

1.6.1 ชั้นศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

- ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการศึกษา ค้นคว้า สอบถาม สัมภาษณ์ บุคคลที่อยู่ภายในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและออกสำรวจพื้นที่ของโครงการ

- ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ ตำรา วิชาการ ผลงานการวิจัย แผนที่ ภาพถ่าย และเอกสารต่าง ๆ โดยจำแนกข้อมูลได้ดังนี้

1.6.1.1 ข้อมูลด้านนโยบาย

- นโยบายระดับประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 1-9 (พ.ศ.2504-2549)

- แผนแม่บทของกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2545-2549)

- แผนพัฒนาสำนักงานผังเมือง

1.6.1.2 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

- แผนงบประมาณของการดำเนินงาน การก่อสร้าง สิ่งปลูกสร้าง ค่าเรือถนน และปรับปรุงพื้นที่

- ลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศ ภาค จังหวัด เขต และชุมชนมีอิทธิพลต่อโครงการ

- ศึกษาสภาวะเศรษฐกิจ การขยายตัวทางเศรษฐกิจและการลงทุนที่ส่งผลต่อโครงการ

1.6.1.3 ข้อมูลด้านสังคม

- ศึกษาสถิติการเพิ่มจำนวนของผู้มาใช้โครงการพฤติกรรมของผู้ที่ใช้โครงการที่มีผลต่ออิทธิพลการออกแบบ

- สถิติของหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐ ที่มีผลต่อโครงการ

1.6.1.4 ข้อมูลทางด้านกายภาพ

- การใช้ประโยชน์ของที่ดินได้อย่างคุ้มค่าศึกษาการคมนาคมขนส่ง ของพื้นที่ในบริเวณข้างเคียงโดยรอบ

- ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการของโครงการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.6.2 ชั้นวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

จากการรวบรวมข้อมูลทางด้านต่าง ๆ แล้วจึงทำการแยกรายละเอียดเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ส่วนดังนี้คือ

1.6.2.1 ข้อมูลด้านนโยบาย

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแลแผนพัฒนาของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยวิเคราะห์ยกมาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการ เพื่อเป็นการพิจารณาประกอบการวางแผนการทำงาน

1.6.2.2 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

ทำการวิเคราะห์ทางด้านแนวโน้มการขยายตัว และความเป็นไปได้ของโครงการ โดยการวิเคราะห์จากข้อมูลทางสถิติที่เกี่ยวข้อง

1.6.2.3 ข้อมูลด้านสังคม

ทำการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้ใช้โครงการ และศักยภาพการคมนาคมขนส่ง เพื่อกำหนดขนาดของโครงการ ให้เพียงพอต่อความต้องการของโครงการ

1.6.2.4 ข้อมูลด้านกายภาพ

ทำการวิเคราะห์การคมนาคมขนส่งของพื้นที่และสภาพทั่วไปของโครงการเพื่อทำการจัดทำพื้นที่เศรษฐกิจที่เหมาะสมในการวางผัง

1.6.3 ชั้นสังเคราะห์ข้อมูล

เป็นการนำเอาผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลมาสรุป และทำการประเมินค่า เพื่อเป็นตัวกำหนดแนวทางพื้นที่กิจกรรมและรูปแบบสถาปัตยกรรม ให้เหมาะสมกับชุมชนหนองจอก

1.6.4 ข้อเสนอแนะและการออกแบบ

1.6.4.1 สร้างแนวความคิดในการออกแบบ

ขอบเขตของข้อเสนอแนะในการออกแบบที่มาจากการวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อเสนอแนวทางในการออกแบบปรับปรุง ซึ่งมีขอบเขตในการออกแบบปรับปรุงดังนี้

1.6.4.2 ส่วนการวางผัง

- ออกแบบเสนอแนะการวางผังเศรษฐกิจเพื่อกำหนดแนวทาง ให้เป็นในทางเดียวกัน สิ่งที่ทำในพื้นที่โครงการ ได้แก่ พื้นที่สินค้าการเกษตร, พื้นที่สินค้าแปรรูป, พื้นที่สินค้าอิเล็กทรอนิกส์, พื้นที่สินค้าเครื่องยนต์และส่วนประกอบ, พื้นที่สินค้าเสื้อผ้าและเครื่องประดับ, พื้นที่สินค้าของตกแต่งบ้าน, สถาบันการเงิน, หน่วยงานจัดส่งสินค้า นำเข้า-ส่งออก, อาคารจัดแสดงสินค้า, ส่วนนันทนาการ, ร้านอาหารไทย

- จัดวางผังพื้นที่โครงการที่เกิดขึ้นใหม่ให้มีความสัมพันธ์กับบริเวณพื้นที่เดิมที่มีอยู่ เพื่อความเป็นระเบียบ และถูกสุขลักษณะ

1.6.4.3 ส่วนพื้นที่สาธารณะ

- ปรับปรุงภูมิทัศน์ในสถานที่ราชการต่างๆ
- การออกแบบอาคารให้เป็นรูปทรงที่ชัดเจน
- กำหนดกิจกรรมในพื้นที่ เพื่อให้ทราบถึงองค์ประกอบของโครงการ
- ขึ้นสรุปผลและการนำเสนอโครงการ
- สรุปภาคข้อมูล และการวิเคราะห์
- สรุปขั้นตอนของกระบวนการออกแบบ
- นำเสนอผลงานการออกแบบ

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

1.7.1.1 ด้านนโยบาย

เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้นโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมรวมไปถึงแผนงานทางด้านต่าง ๆ บรรลุตามความมุ่งหมายตามที่ได้ศึกษามา

1.7.1.2 ด้านเศรษฐกิจ

ได้ทราบถึงระบบเศรษฐกิจของประเทศ

1.7.1.3 ด้านสังคม

ได้ศึกษาในด้านความเป็นอยู่และกิจกรรมรวมถึงปัญหาต่าง ๆ

1.7.1.4 ด้านกายภาพ

ได้ศึกษาถึงการใช้ประโยชน์และศักยภาพของที่ดิน เพื่อให้ได้ประโยชน์และคุ้มค่าอย่างสูงสุดทางด้านการใช้ที่ดิน

1.7.2 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำปริญญานิพนธ์

1.7.2.1 สามารถนำข้อมูลจากการทำปริญญานิพนธ์ มาประยุกต์ใช้กับโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.7.2.2 ทำให้สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลทางด้านต่าง ๆ และสามารถนำมาใช้ประกอบในการออกแบบ

1.7.2.3 ได้ทราบถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดทำผังเศรษฐกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.8 อภิธานศัพท์

ผังเมืองเฉพาะ หมายถึง เป็นการจัดผังในรายละเอียดในเฉพาะ ในบริเวณที่มีการจัดทำผังเมืองรวมไว้แล้วหรือในพื้นที่ที่มีการร้องขอผู้มีหน้าที่ในการจัดทำผังนี้คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรมโยธาธิการและผังเมือง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจ หมายถึง การปรับปรุงให้ดีกว่าสภาพเดิมที่เป็นอยู่โดยแผนนั้นทางรัฐบาลจะกำหนดออกมาเป็นปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาสภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 กำหนดให้ กรุงเทพมหานครเป็นเมืองศูนย์กลางของกิจกรรม โดยมีบทบาทเป็น ศูนย์กลางการคมนาคมและขนส่ง ศูนย์กลางการศึกษา ศูนย์กลางการพาณิชย์กรรม ศูนย์กลางทางการเงิน ศูนย์กลางการบริหาร โดยมีศักยภาพที่ส่งผลต่อบทบาทของกรุงเทพมหานครคือ ปรับระบบบริหารจัดการของรัฐ ให้เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมสร้างขีดความสามารถของภาคธุรกิจเอกชนและเศรษฐกิจชุมชน โดยกำหนดแนวทางและมาตรการเพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการลงทุนและยกระดับขีดความสามารถของภาคการผลิต และเศรษฐกิจชุมชนให้มีความรู้ข้อมูลข่าวสารและสนับสนุนให้มีบริการโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานควบคู่กับการปรับบทบาทภาครัฐให้ปรับตัวและแข่งขันภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

ยุทธศาสตร์การบริหารเศรษฐกิจส่วนรวม ให้ความสำคัญกับการดำเนินนโยบายการเงินและพัฒนาสถาบันการเงินเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อวิกฤตเศรษฐกิจ การดำเนินนโยบายการคลัง และสร้างความมั่นคงของฐานะการคลังในระยะยาว และการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและการค้า เพื่อสร้างฐานการผลิตในประเทศไทยให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเอง และสร้างภูมิคุ้มกันของระบบเศรษฐกิจ โดยพัฒนาคุณภาพคน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การบริหารจัดการเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตและวิธีการผลิต ในการยกระดับคุณภาพมาตรฐานของสินค้าให้ตรงต่อความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศสร้างสมดุลระหว่างการผลิตกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยส่งเสริมกระบวนการพัฒนาเกษตรแบบยั่งยืน เพื่อสร้างดุลยภาพของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และส่งเสริมขีดความสามารถการเพิ่มผลการผลิต เพื่อให้เกษตรแบบยั่งยืนอยู่รอดได้ในเชิงพาณิชย์ โดยให้มีการจำแนกประเภทกิจกรรมการเกษตรแบบยั่งยืนที่มีโอกาสในการพัฒนาสูง ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และช่องทางการตลาดที่แตกต่างกัน สร้างระบบเครือข่ายให้สามารถเชื่อมโยงการเกษตรแบบยั่งยืนและระบบเศรษฐกิจชุมชน กระจายความเสี่ยงที่เกิดจากการเปิดเสรีการค้าและการลงทุนและการลงทุนและเตรียมความพร้อมในการปรับตัวให้เข้ากับเศรษฐกิจยุคใหม่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับประเทศ

2.1.1 การศึกษาลักษณะทางกายภาพในประเทศ

2.1.1.1 ลักษณะทางกายภาพของประเทศ

ประเทศไทยตั้งอยู่กลางภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีพื้นที่ทั้งหมด 513,115 ตารางกิโลเมตรจากเหนือจรดใต้วัดได้ 1,620 กิโลเมตร และจากตะวันตกจรดตะวันออกวัดได้ 775 กิโลเมตร

ทิศเหนือ ติดต่อกับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และ สหภาพพม่า

ทิศใต้ ติดต่อกับ ประเทศมาเลเซีย

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ราชอาณาจักรกัมพูชาและอ่าวไทย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ สหภาพพม่า

ปัจจุบันประเทศไทยมีจังหวัดทั้งสิ้น 76 จังหวัด แบ่งออกเป็น 6 ภาค ประกอบด้วย ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันตก และภาคใต้ เมืองหลวง ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ยังมี เมืองสำคัญในแต่ละภาคดังนี้ ภาคเหนือ : เชียงใหม่, ภาคใต้ : สงขลา, ภาคกลาง : อยุธยา, ชลบุรี, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : นครราชสีมา, ขอนแก่น

2.1.1.2 การคมนาคม

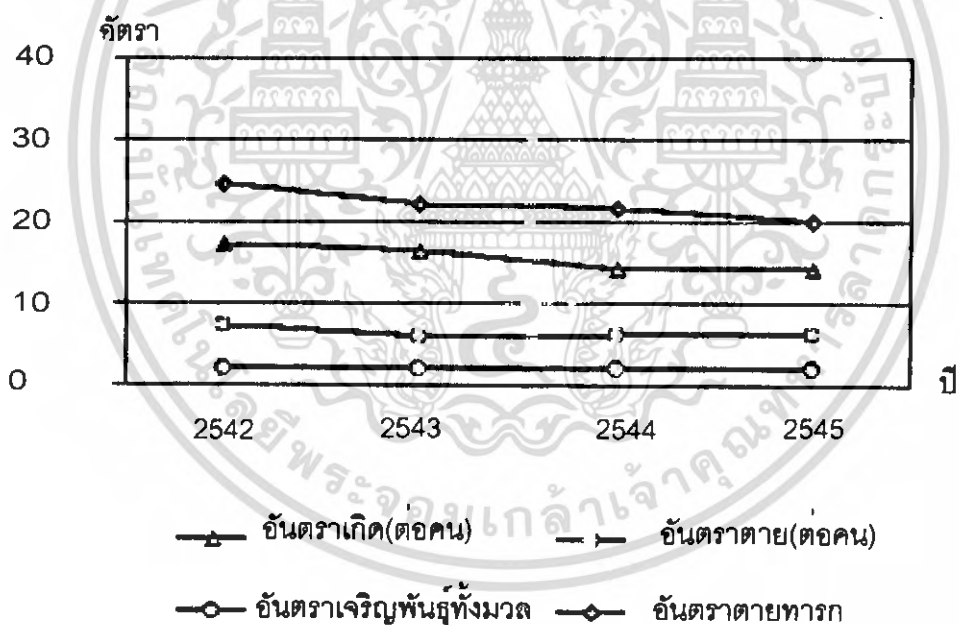
การคมนาคมขนส่งทางอากาศโดยปัจจุบันมีความสำคัญต่อประเทศมาก เพราะมีความสะดวกรวดเร็ว โดยสนามบินพาณิชย์แห่งแรกของกรุงเทพ (สนามบินดอนเมือง) ไม่เพียงพอกับรองรับจำนวนผู้โดยสารที่จะเข้า-ออกภายในประเทศที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกปี จึงทำให้มีการสร้างสนามบินแห่งใหม่ขึ้นมา คือสนามบินสุวรรณภูมิ เพื่อรองรับกับการขนส่งที่เพิ่มมากขึ้น และมีการรองรับผู้โดยสารที่จะเข้า-ออกภายในประเทศที่เพิ่มมากขึ้น

2.1.2 การศึกษาลักษณะทางสังคมในประเทศ

2.1.2.1 ประชากร

ตารางที่ 2.1 แสดงจำนวนประชากรในประเทศ ปี 2541-2546

ปี	ประชากร			ความหนาแน่น ต่อ ตร.กม.
	รวม	ชาย	หญิง	
2541	61,466,178	30,591,602	30,874,576	119.79
2542	61,661,701	30,650,172	31,011,529	120.17
2543	61,878,746	30,725,016	31,153,730	120.59
2544	62,308,887	30,913,485	31,395,402	121.43
2545	62,799,872	31,139,647	31,660,225	122.39
2546	63,079,765	31,255,350	31,824,415	122.93

แผนภูมิที่ 2.1 รูปภาพแสดงอัตราการเพิ่มของประชากรในประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.2 แสดงจำนวนประชากรในประเทศ ณ เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2548

ลักษณะข้อมูล	ชาย	หญิง	รวม
แยกตามเพศ	30,818,629	31,599,425	62,418,054
แยกตามลักษณะของบุคคล -ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	30,169,697	31,067,446	61,237,143
-ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	334,333	284,447	618,780
-ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง (ทะเบียนซึ่งผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดให้จัดทำขึ้นสำหรับ ลงรายการบุคคลที่ไม่อาจมีชื่อในทะเบียนบ้าน)	136,197	106,883	243,080
-ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	178,402	140,649	319,051

2.1.2.2 สภาพภูมิอากาศ และฤดูกาล

สภาพภูมิอากาศ : ร้อนชื้นมีลมมรสุม อุณหภูมิสูงสุดในเดือนมีนาคมและเมษายน วัดได้เฉลี่ย 28-38 องศาเซลเซียส ความชื้นเฉลี่ยอยู่ระหว่างร้อยละ 82.7-73

ฤดูกาล : แล้ง(มีนาคมถึงพฤษภาคม)ฝน(มิถุนายนถึงตุลาคม)หนาว (พฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์)

ตารางที่ 2.3 ตารางแสดงลักษณะภูมิอากาศของประเทศ¹

เครื่องชี้วัด	2541	2542	2543	2544	2545
1.อุณหภูมิเฉลี่ยรายปี (องศาเซลเซียส)	28.1	27.0	27.1	27.4	27.6
2.ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี (มิลลิเมตร)	1,505.4	1,829.6	1,813.0	1,707.3	1,607.9
3.ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยรายปี (ร้อยละ)	76	77	78	78	77

¹ กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร

2.1.3 ลักษณะทางเศรษฐกิจ

ระบบเศรษฐกิจภายในของประเทศไทยเป็นแบบผสม หมายถึง ระบบเศรษฐกิจที่รัฐเข้ามามีส่วนในการดำเนินกิจกรรม ทางเศรษฐกิจของประเทศหลายประการ แต่กิจกรรมทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่จะเป็นของเอกชน ซึ่งเป็นระบบที่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกนิยมใช้ในปัจจุบัน อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยเฉลี่ยในช่วงปี 2536-2540 สูงเฉลี่ยประมาณ 5.5% ต่อปี อย่างไรก็ตามประเทศไทยนับว่าเป็นประเทศที่สามารถฟื้นตัวจากวิกฤติเศรษฐกิจ - การเงินที่รุกรามทั้งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างรวดเร็ว ภายใน 2 ปี หลังจากเกิดวิกฤติในปี 2540 ซึ่งทำให้ภาวะเศรษฐกิจในประเทศตกต่ำเป็นเวลากว่า 2 ปี ในช่วงปี 2540-2541 โดยเฉพาะภาคการลงทุนที่ลดลงกว่าร้อยละ 30 อย่างไรก็ตามในปี 2542 เศรษฐกิจไทยเริ่มมีการฟื้นตัว เห็นได้จากอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติที่ขยายตัวร้อยละ 4.2 ต่อปีในปี 2542 แสดงให้เห็นถึงความแข็งแกร่งทางด้านเศรษฐกิจพื้นฐานของประเทศไทย โดยภาคที่มีอัตราการเติบโตได้แก่การบริโภคภายในประเทศ รวมถึงการค้าระหว่างประเทศ และเห็นได้จากผลการวิจัยของ"รายงานความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบของโลก" ซึ่งในภาพรวมของจัดลำดับความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบจะพบว่าประเทศไทยจัดอยู่ในลำดับที่ 33 จากทั้งหมด 75 ประเทศ แต่เมื่อพิจารณาองค์ประกอบหลักๆ ในการประเมินความได้เปรียบจะพบว่าในด้านพื้นฐานของเศรษฐกิจไทยมีลำดับสูงถึงอันดับที่ 16 ซึ่งสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้านในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้งหมด ในขณะที่องค์ประกอบอีก 2 ด้าน ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี และสถาบันภาครัฐ ประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 39 และ 42 ตามลำดับ ซึ่งประเทศไทยจัดอยู่ในลำดับที่สองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รองจากประเทศมาเลเซีย

จากความแข็งแกร่งด้านเศรษฐกิจดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยยังคงมีศักยภาพและได้รับความเชื่อมั่นจากการลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง แม้ในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจ-การเงินที่ผ่านมา การลงทุนจะลดลงแต่ก็เริ่มมีสัญญาณการฟื้นตัวอย่างช้าๆ โดยในปี 2543 อัตราการลงทุนเริ่มขยายตัวถึงร้อยละ 5.3 แม้ว่าภาวะเศรษฐกิจไทยในช่วงปี 2544 จะได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของประเทศคู่ค้าหลัก แต่การลงทุนก็มีทิศทางขยายตัวเล็กน้อย

2.2 การศึกษาสภาพปัจจุบันในภาคกลาง

2.2.1 การศึกษาลักษณะทางกายภาพในภาคกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะทางภูมิประเทศของภาคกลางเป็นที่ราบดินตะกอนที่เกิดจากแม่น้ำลำธารได้พัดเอาตะกอนโคลนตมต่างๆ มาทับถมมากมายจนมีขนาดใหญ่ที่สุดและอุดมสมบูรณ์ที่สุด ภูมิประเทศของภาคกลางแบ่งออกได้เป็น 4 เขตดังนี้

1. เขตที่ราบภาคกลางตอนบน มีลักษณะภูมิประเทศสูงๆ ต่ำๆ คล้ายลูกคลื่น ซึ่งเกิดจากการกัดเซาะของแม่น้ำปิง วัง ยม และน่าน จนพื้นดินกลายเป็นที่ราบลูกกระนวดและที่ราบขั้นบันได และยังมีภูเขาโดดๆ และเนินเตี้ยๆ ซึ่งลดต่ำลงไปเรื่อยๆ ที่ราบที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 50 เมตรที่จังหวัดสุโขทัย รองลงมาสูงเฉลี่ยประมาณ 40 เมตรที่จังหวัดพิษณุโลก และสูงเฉลี่ยประมาณ 28 เมตรที่จังหวัดนครสวรรค์

2. เขตที่ราบภาคกลางตอนล่าง ได้แก่ บริเวณจังหวัดนครสวรรค์ถึงอ่าวไทย เป็นที่ราบดินตะกอนใหม่ อันเกิดจากการกระทำของแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน และแม่น้ำกลองที่ทับถมกันจนสูงแล้วตกตะกอนอยู่ที่ปากแม่น้ำเจ้าพระยาจนเกิดเป็นสันดอนปากแม่น้ำ เป็นอุปสรรคต่อการขนถ่ายสินค้า รัฐบาลต้องเสียค่าใช้จ่าย ขุดลอกปิดหลายล้านบาทเนื่องจากที่ราบตอนล่างมีระดับสูงกว่าน้ำทะเลเพียงเล็กน้อย เมื่อดึงฤดูฝนน้ำท่วมมาก เช่น จังหวัดกรุงเทพฯ ซึ่งสูงจากระดับน้ำทะเลเพียง 1.5 ถึง 2 เมตร เท่านั้น เขตที่ราบลุ่มภาคกลางตอนล่างนี้เรียกว่า ที่ราบดินดอนตะกอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำเจ้าพระยา อาจเรียกสั้นๆ ว่า พุ่งราบเจ้าพระยา

3. เขตที่ราบชายขอบด้านตะวันออก ลักษณะภูมิประเทศที่ราบหุบเขา เช่น จังหวัดเพชรบูรณ์ตั้งอยู่บนที่ราบแคบๆ คั่นอยู่ในระหว่างเทือกเขาเพชรบูรณ์ 1 และเทือกเขาเพชรบูรณ์ 2 และมีแม่น้ำป่าสักซึ่งมีต้นกำเนิดจาก เทือกเขาเพชรบูรณ์ไหลผ่านจังหวัดสระบุรี ลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา ที่พระนครศรีอยุธยา และยังมีที่ราบลุ่มเนินเขาเตี้ย ซึ่งสีกกร่อนมาจากหินปูน หินดินดาน หินชนวนมีสีเป็นสีเทาดำและมีหินอัคนีรวมทั้งหินบะซอลต์ และหินแอนดีไซต์อยู่ด้วย พบที่ตอนเหนือและตะวันออก ของจังหวัดลพบุรีที่อำเภอโคกสำโรงและอำเภอลำনারายณ์ ต่อเนื่องกับสระบุรี และนครนายก

4. เขตที่ราบชายขอบด้านทิศตะวันตก ลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบเชิงเขาแคบๆ ทางตะวันตก จังหวัดกำแพงเพชร อุทัยธานี ชัยนาทสุพรรณบุรี และนครปฐม ซึ่งเกิดจากการทับถมของตะกอนเชิงเขาของเทือกเขาถนนธงชัย และเทือกเขาตะนาวศรี มีลักษณะเป็นที่ราบขั้นบันไดโดยมีที่สูงอยู่ทางตะวันตกแล้วค่อยลาดต่ำไปทางตะวันออกและทางใต้ เขตนี้เป็นที่ดอนเหมาะแก่การปลูกพืชไร่ได้ดี เช่น อ้อย ข้าวโพด มันสำปะหลัง เป็นต้น

ประเทศไทยมีผู้ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น 5.79 ล้านราย คร่าวเรือนผู้ถือครองคิดเป็นร้อยละ 33.5 ของครัวเรือนทั้งประเทศ โดยเป็นผู้ถือครองทำการเกษตรที่อยู่นอกเขตเทศบาลถึงร้อยละ 93.1 ผู้ถือครองส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.0) ทำการเพาะปลูก/เลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 0.8 ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด และร้อยละ 5.2 ทำทั้งเพาะปลูกพืช/เลี้ยงสัตว์และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่น้ำจืด

ผู้ถือครองทำการเกษตรเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 45.6) อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รองลงมาอยู่ในภาคเหนือ (ร้อยละ 23.6) ภาคกลางและภาคใต้มีผู้ถือครองทำการเกษตรใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ 15.6 และ 15.2 ตามลำดับ จังหวัดที่มีผู้ถือครองทำการเกษตรมากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา (252,674 ราย) อุบลราชธานี (204,331 ราย) และขอนแก่น (200,127 ราย) และน้อยที่สุด คือ จังหวัดภูเก็ต (4,081 ราย) กรุงเทพมหานคร (6, 786 ราย) และสมุทรปราการ (8,222 ราย) ตามลำดับ

ทั้งประเทศมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรทั้งสิ้น 111.95 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 34.9 ของเนื้อที่ทั้งประเทศ ซึ่งในจำนวนนี้เกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 45.3) อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 22.3 อยู่ในภาคเหนือ ร้อยละ 19.2 อยู่ในภาคกลาง และน้อยที่สุด คือ ภาคใต้ (ร้อยละ 13.2) ผู้ถือครองมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรโดยเฉลี่ย 19.3 ไร่ โดยผู้ถือครองในภาคกลางมีเนื้อที่ถือครองเฉลี่ยสูงสุด คือ 23.9 ไร่ จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรมากที่สุด คือ จังหวัดนครราชสีมา (6.35 ล้านไร่) อุบลราชธานี (4.40 ล้านไร่) และนครสวรรค์ (3.57 ล้านไร่) และต่ำสุดคือ จังหวัดภูเก็ต (64,120 ไร่) สมุทรสงคราม (77,586 ไร่) และกรุงเทพมหานคร (105,345 ไร่) ตามลำดับ

2.2.2 การศึกษาลักษณะทางสังคมในภาคกลาง

2.2.2.1 สภาพภูมิอากาศ และฤดูกาล

สภาพภูมิอากาศ : ร้อนชื้นมีลมมรสุม อุณหภูมิสูงสุดในเดือนมีนาคมและเมษายน วัดได้เฉลี่ย 28-38 องศาเซลเซียส ความชื้นเฉลี่ยอยู่ระหว่างร้อยละ 82.7-73

ฤดูกาล : แด้ง(มีนาคมถึงพฤษภาคม)ฝน(มิถุนายนถึงตุลาคม)หนาว (พฤศจิกายนถึงกุมภาพันธ์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.4 แสดงลักษณะภูมิอากาศในภาคกลาง³

เครื่องชี้วัด	2541	2542	2543	2544	2545
1.อุณหภูมิเฉลี่ยรายปี (องศาเซลเซียส)	28.1	27.0	27.1	27.4	27.6
2.ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี (มิลลิเมตร)	1,505.4	1,829.6	1,813.0	1,707.3	1,607.9
3.ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยรายปี (ร้อยละ)	76	77	78	78	77

2.2.2.2 ประชากร

ในปี 2546 ภาคกลางมีประชากรประมาณ 32,748,367 ล้านคนเป็นชาย 10,777,775 ล้านคน เป็นหญิง 21,970,592 ล้านคน ส่วนใหญ่ประชากรจะอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร มากที่สุด

ตารางที่ 2.5 ตารางแสดงประชากรในภาคกลาง⁴

ลำดับ	จังหวัด	ชาย	หญิง	รวม	ความหนาแน่น ของประชากร
1.	กรุงเทพมหานคร	2,822,171	3,022,436	5,844,607	3,734.10
2.	จังหวัดกาญจนบุรี	402,826	394,513	797,339	40.92
3.	จังหวัดสุพรรณบุรี	423,112	445,569	868,681	162.13
4.	จังหวัดฉะเชิงเทรา	321,604	330,897	652,501	121.94
5.	จังหวัดราชบุรี	409,832	423,902	833,734	160.44
6.	จังหวัดชัยนาท	169,546	179,670	349,216	141.40
7.	จังหวัดนครปฐม	394,963	417,441	812,404	374.67
8.	จังหวัดนนทบุรี	441,305	483,585	924,890	1,486.24
9.	จังหวัดปทุมธานี	358,298	381,106	739,404	484.58
10.	จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	365,629	385,630	751,259	293.85

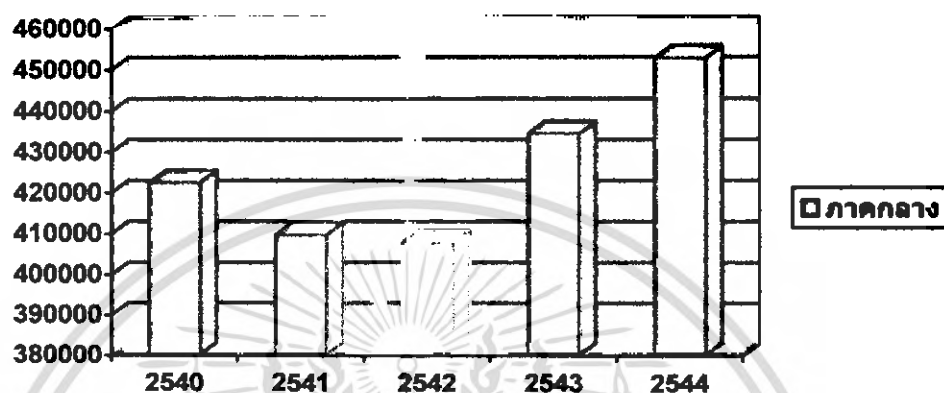
2.2.3 การศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจในภาคกลาง

2.2.3.1 รายได้ประชากรในภาคกลาง

³ กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร

⁴ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

รายได้ของประชากรในภาคกลางส่วนใหญ่มาจากภาคการเกษตรกรรม และเป็นอันดับ 2 ของประเทศไทย และรายได้รองลงมาในภาคกลางมาจากภาคอุตสาหกรรม โดยเป็นสินค้าส่งออกที่ทำรายได้ให้กับภาคกลางที่เพิ่มมากขึ้น

แผนภูมิที่ 2.2 รูปภาพแสดงรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรในภาคกลาง

2.3 การศึกษาสภาพปัจจุบันในระดับจังหวัด

สภาพทั่วไปด้านกายภาพ

2.3.1 ขนาดและที่ตั้ง

กรุงเทพมหานครมีพื้นที่ประมาณ 776,954 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 1.51 ของประเทศไทย ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 13 30' – 15 5' เหนือ และเส้นแวงที่ 99 45' – 10 125' ตะวันออก มีพื้นที่ติดต่อกับ 6 จังหวัด แบ่งเขตการปกครองเป็น 50 เขต มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดนนทบุรีและปทุมธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดสมุทรปราการ
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดนครปฐมและสมุทรสาคร

2.3.2 ลักษณะภูมิประเทศ

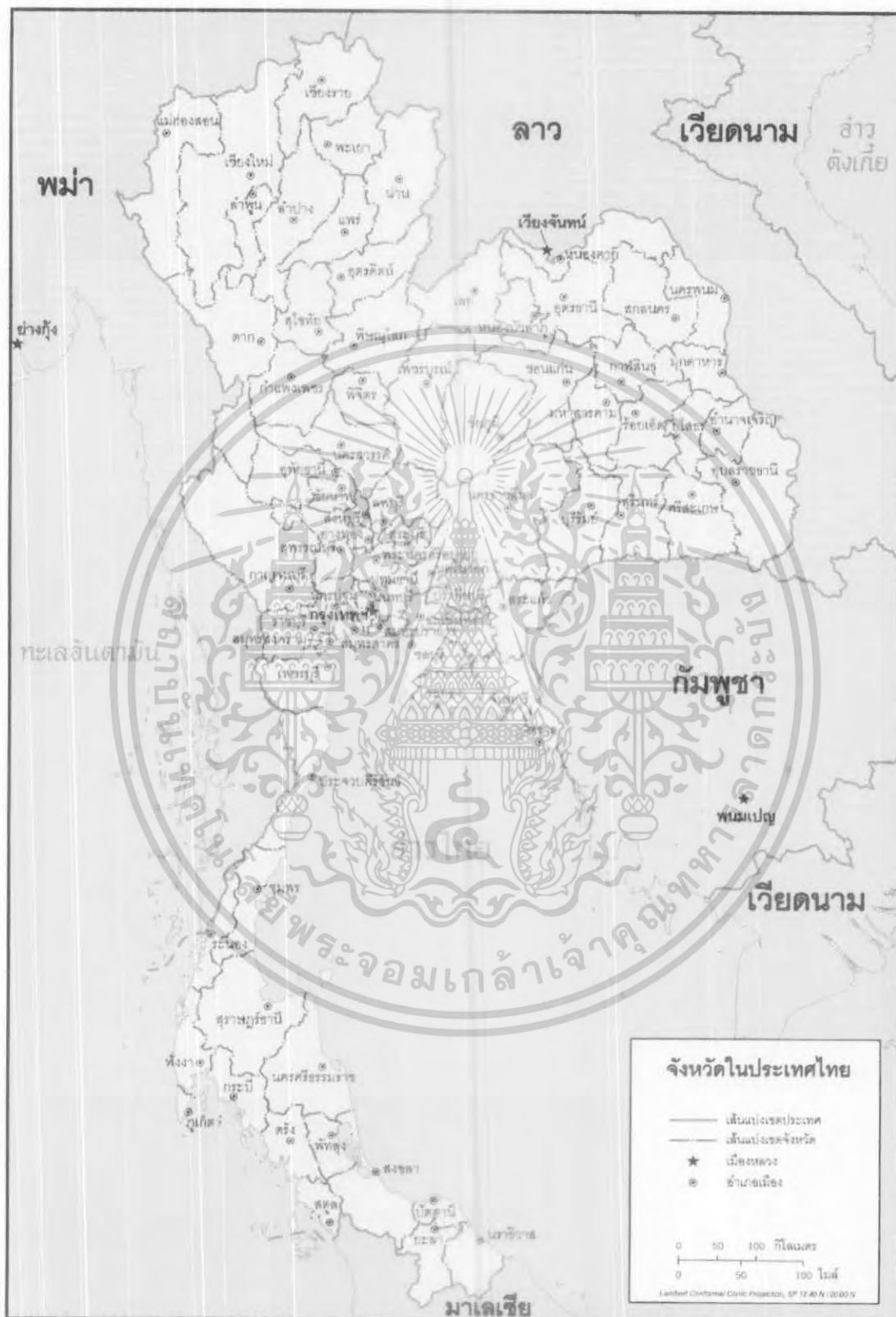
ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งเป็นแม่น้ำสายสำคัญของประเทศสาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หนึ่ง ไหลผ่านตอนกลางของจังหวัด สภาพพื้นที่โดยเฉลี่ยมีความสูงประมาณ 2 เมตรจากระดับทะเลปานกลางมีลักษณะเป็นอ่าวอยู่ทั่วไป และมีลักษณะการทรุดตัวของพื้นดิน จึงทำให้น้ำท่วมอยู่เสมอ ในฤดูฝนของแต่ละปี ปัจจุบันที่กรุงเทพฯ มีการทรุดตัวประมาณปีละ 10 เซนติเมตร มีระดับความสูงของพื้นที่โดยเฉลี่ยเท่ากับ 1.50 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ได้มีการสำรวจโดยสภาวิจัยแห่งชาติร่วมกับสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย พบว่าความสูงของพื้นที่มีระดับโดยทั่วไปค่อนข้างจะเท่ากัน โดยทางเหนือและทางตะวันตกของกรุงเทพฯ จะมีระดับทั่วไปสูงกว่า 1.50 เมตร แต่ทางด้านทิศใต้จะมีระดับประมาณ 1.00 – 1.50 เมตร ส่วนด้านทิศตะวันตกซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยและเขตอุตสาหกรรม ได้แก่ ย่านบางกะปิ พระโขนง บางนามีระดับต่ำกว่า 1.00 เมตร

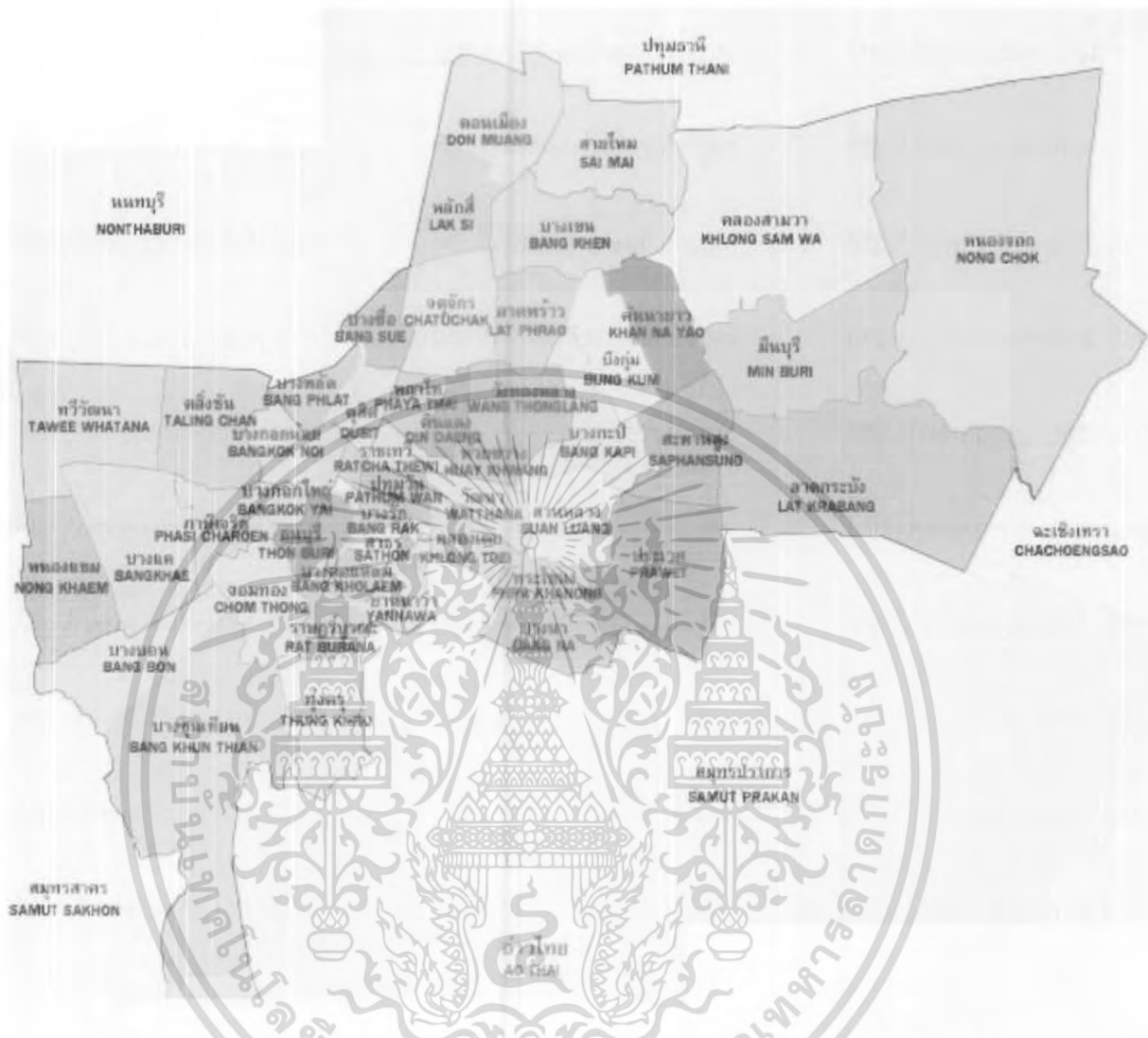

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 2.1 แสดงที่ตั้งกรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 2.2 แสดงที่ตั้งกรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.3. ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะทั่วไปของภูมิอากาศตกอยู่ใต้อิทธิพลของลมมรสุม มีฝนตกชุกในฤดูฝน ประมาณเดือนกันยายน - ตุลาคม ฤดูหนาวไม่หนาวมากนัก อุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 26.5 องศาเซลเซียส ฤดูร้อนอากาศค่อนข้างร้อน อุณหภูมิประมาณ 33 องศาเซลเซียสความชื้นสัมพัทธ์ เฉลี่ยประมาณ 75.4 %

2.3.4. การคมนาคมขนส่ง

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองศูนย์กลาง สำหรับการติดต่อระหว่างพื้นที่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ มีความสะดวกอยู่หลายด้านดังนี้

1. การคมนาคมทางรถยนต์ ประกอบด้วย

- ถนนพหลโยธินเป็นถนนสายหลักทางภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านจังหวัด ปทุมธานี
- ถนนสุขุมวิทและถนนบางนาตราดเป็นถนนสายหลักทางภาคตะวันออก ผ่านทางจังหวัดสมุทรปราการ
- ถนนเพชรเกษมและถนนธนบุรีปากท่อเป็นถนนสายหลักทางภาคใต้ ผ่านทางจังหวัด สมุทรปราการและนครปฐม

2. การคมนาคมทางรถไฟ

- สายเหนือ จาก กรุงเทพมหานคร – เชียงใหม่
- สายตะวันออกเฉียง จาก กรุงเทพมหานคร – อรัญประเทศ
- สายใต้ จาก กรุงเทพมหานคร – สุโขทัย

3. การคมนาคมทางน้ำ

- แม่น้ำเจ้าพระยา จาก ปทุมธานี – สมุทรปราการ
- แม่น้ำท่าจีน จาก นครปฐม – สมุทรสาคร

4. การคมนาคมทางอากาศ

- สนามบินดอนเมือง
- สนามบินสุวรรณภูมิ

การคมนาคมภายในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

ทางบก มีรถประจำทาง ขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก) และรถร่วมบริการ วิ่งบริการในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ให้บริการตั้งแต่เวลา 04.00-23.00 น. และในบางสายเปิดบริการตลอด 24 ชม. นอกจากนี้ยังมีรถรับจ้างอื่น ๆ อยู่ตลอดเวลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทางน้ำ มีบริการเรือโดยสารข้ามฟากบริเวณท่าช้าง ท่าพระจันทร์ ท่าเตียน ท่าเทเวศร์ ท่าคลองสาน ท่าสี่พระยา ฯลฯ และบริการเรือด่วนเจ้าพระยาไปยังหัวถนนทุริทุกวัน ตั้งแต่เวลาประมาณ 06.00 – 18.00 น. นอกจากนี้ยังมีเรือหางยาววิ่งไปตามคลองแสนแสบคลองลาดพร้าว คลองบางกอกน้อย และวิ่งไปตามคลองต่าง ๆ เป็นต้น

ทางรถไฟ การรถไฟแห่งประเทศไทย มีบริการเดินรถไฟไปตามสถานีรถไฟชานเมืองภายในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ สายเหนือและสายอีสานวิ่งไปถึงสถานีรถไฟดอนเมืองสายตะวันออก วิ่งไปถึงสถานีรถไฟหัวตะเข้ และสายใต้ วิ่งถึงสถานีรถไฟตลิ่งชัน

ทางอากาศ บริษัทการบินไทยได้มีบริการเครื่องบินไปจังหวัดต่าง ๆ เกือบทั่วประเทศ

ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 มีโครงการถนนของกรมทางหลวงที่อยู่ในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการที่อยู่บริเวณรอยต่อของจังหวัดซึ่งเป็นโครงการที่จะช่วยการจราจรเข้า – ออก ในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีความคล่องตัวขึ้นและเพิ่มประสิทธิภาพในการคมนาคมขนส่งระหว่างภาค ประกอบด้วย

- โครงการทางก่อสร้างรามอินทรา-นิมิตใหม่
- โครงการเชื่อมต่อท่าอากาศยานกรุงเทพ – ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
- โครงการรองคลองประทาน
- โครงการปรับปรุงถนนเลียบริม
- โครงการถนนแหวนรอบนอกด้านใต้ (พระประแดง – บางพลี)
- โครงการทางหลวงกรุงเทพ – ชลบุรีสายใหม่ตอนศรีนครินทร์ – ทางเข้าสนามบินสุวรรณภูมิ
- โครงการถนนแหวนรอบนอกด้านตะวันออกตอนล่างรามอินทรา – บางพลี
- โครงการทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองวงแหวนรอบนอกด้านตะวันออก
- โครงการเชื่อมถนนไทยรามัญ(ถนนพหลโยธิน-นิมิตใหม่)เขตคลองสามวา
- โครงการปรับปรุงถนนหทัยราษฎร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 2.3 แสดงเส้นทางการคมนาคมของกรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการรถไฟฟ้า (BTS)

ระบบรถไฟฟ้าใต้ดินของการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย มีนโยบายเร่งรัดการต่อขยายระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน โดยคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2547 ได้รับมีมติรับทราบแผนงานการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนรับรางวัล ในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลรวมระยะทาง 294 กิโลเมตร โดยมอบหมายให้การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.) ให้รับผิดชอบดำเนินงานโครงการรถไฟฟ้าส่วนต่อขยายและสายใหม่ ระยะทางรวม 94 กิโลเมตร รวมทั้งสิ้น 3 เส้นทาง คือ

1. โครงการรถไฟฟ้าสายสีน้ำเงิน
 - ช่วงบางซื่อ - ท่าพระ 13.00 กม.
 - ช่วงหัวลำโพง - บางแค 14.00 กม.
2. โครงการรถไฟฟ้าสายสีส้ม
 - ช่วงบางกะปิ - บางบำหรุ 24.00 กม.
3. โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง
 - ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ 23.00 กม.
 - ช่วงบางซื่อ - ราษฎร์บูรณะ 20.00 กม.
 - รวมระยะทาง 94.00 กม.

โครงการรถไฟฟ้าสายสีม่วง ช่วงบางใหญ่ - บางซื่อ เป็นโครงการแรก ซึ่งจะเริ่มในปลายปี พ.ศ. 2548 และเริ่มเปิดให้บริการได้ในช่วงปลายปี พ.ศ. 2551

โครงการก่อสร้างรถไฟ (รฟท.)

ปัจจุบันมีทางรถไฟเชื่อมได้ 42 จังหวัด ระยะทางประมาณ 3,890 กิโลเมตร เป็นทางคู่ประมาณ 90 กิโลเมตรคือจากกรุงเทพฯ ถึงชุมทางบ้านภาชี ที่เหลือเป็นทางเดี่ยวทั้งหมด โดยมีเป้าหมายที่จะดำเนินการก่อสร้างทางคู่และทางสามในเส้นทางต่าง ๆ ระยะทาง 234 กิโลเมตร โดยจะเริ่มสร้างทางคู่ชานเมืองก่อน 4 เส้นทางคือ ทางตาม ช่วง

- รังสิต-ชุมทางบ้านภาชี 61 กิโลเมตร
- ทางคู่หมาก-ฉะเชิงเทรา 45 กิโลเมตร
- บางซื่อ - นครปฐม 41 กิโลเมตร และเส้นทาง
- บ้านภาชี - มาบกระเบา แก่งคอย 44 กิโลเมตร
- บ้านภาชี - ลพบุรี 43 กิโลเมตร เส้นทางอื่นที่สร้างใหม่เสร็จแล้วอยู่ระหว่างการก่อสร้าง ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. สายฉะเชิงเทรา - สัตหีบ 134 กิโลเมตร
2. สายศรีราชา - แหนมฉบับ 9.3 กิโลเมตร
3. สายสัตหีบ - มาบตาพุด 24.7 กิโลเมตร (แยกที่สถานีเขาชีจรรย์)
เปิดใช้เมื่อ 1 สิงหาคม 2538
4. สายคลองสิบเก้า - แก่งคอย 82.56 กิโลเมตร เป็นทางเลี่ยงเมืองโดย
ไม่ผ่านกรุงเทพฯ ระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
5. การก่อสร้างสถานีบรรจุแยกสินค้ากล่อง ที่ลาดกระบังบริการแก่
สินค้าเข้าและส่งออกเชื่อมต่อกับท่าเรือแหลมฉบัง
6. การก่อสร้างทางรถไฟและถนนยกระดับในเขตกรุงเทพฯ ระยะทาง
ประมาณ 60.1 กิโลเมตร กำลังอยู่ระหว่างการดำเนินการก่อสร้าง มี
กำหนด 8 ปี สายยมราช- ดอนเมือง ยมราช - หัวหมาก และ
มักกะสัน - แม่น้ำ
7. โครงการรถไฟโดยความเร็วสูงสายกรุงเทพฯ - ชายฝั่งตะวันออก
(ระยะอง) ระยะทางประมาณ 200 กิโลเมตร และยังมีเส้นทางที่ศึกษา
ไว้ก็คือ กรุงเทพฯ - เชียงใหม่ กรุงเทพฯ - สุโขทัย-ลพบุรี กรุงเทพฯ -
หนองคาย และกรุงเทพฯ - อุบลราชธานี
8. โครงการศึกษาเส้นทางสายหัวหมาก - ฉะเชิงเทรา - อรัญประเทศ
เพื่อปรับปรุงมาตรฐานของเส้นทางและเชื่อมโยงเข้าสู่ประเทศ
กัมพูชา
9. โครงการก่อสร้างทางรถไฟสายเด่นชัย - เชียงราย ระยะทาง 246
กิโลเมตร เพื่อเชื่อมจีนตอนใต้ พม่า ลาว สนองโครงการสี่เหลี่ยม
เศรษฐกิจ
10. โครงการเชื่อมสะพานข้ามแม่น้ำโขง หนองคาย - เวียงจันทน์
11. โครงการก่อสร้างทางรถไฟสายมาบตาพุด - ระยอง 24 กิโลเมตร
12. โครงการก่อสร้างทางรถไฟสายศรีรัฐนิคม - พังงา 161 กิโลเมตร
13. โครงการก่อสร้างทางรถไฟสายบัวใหญ่ ร้อยเอ็ด มุกดาหาร นครพนม
370 กิโลเมตร
14. โครงการติดตั้งเครือข่ายตัวโดยสารด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ทุกสถานี
ทั่วประเทศ 446 กิโลเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

15. โครงการร่วมทุนและให้สัมปทานกับภาคเอกชน เช่น โครงการขนส่งน้ำมันทางท่อ

โครงการคมนาคมและขนส่งทางน้ำ

มีการปรับปรุงมาตรฐานการให้บริการและความปลอดภัยแก่ผู้โดยสาร การคมนาคมขนส่งทางน้ำช่วยแบ่งเบาการคมนาคมทางบกได้บ้าง โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณริมแม่น้ำลำคลองการเชื่อมต่อกับระบบขนส่งทางถนนได้มีการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาและระบบต่อเชื่อมและถนนเชื่อมท่าเรือ ในส่วนของการเชื่อมต่อกับระบบรางรถไฟฟ้า BTS ร่วมกับกรุงเทพมหานครจัดให้มีจุดเชื่อมต่อระหว่างรถไฟฟ้ากับเรือที่สถานีตากสิน

โครงการคมนาคมและขนส่งทางอากาศ

มีโครงการท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ซึ่งขณะนี้ได้ก่อสร้างเสร็จแล้วคาดว่าจะเปิดให้บริการเต็มรูปแบบในเดือนกันยายน 2549 นี้ และท่าอากาศยานสุวรรณภูมิจะสามารถรองรับผู้โดยสารได้ประมาณ 100 ล้านคนต่อปี

2.3.5 การศึกษาด้านสังคมในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

2.3.5.1 ประชากรในกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล

เขตปริมณฑล 3,720,098 คน กรุงเทพมหานคร 5,782,159 คน แบ่งเป็นเพศชาย 2,796,409 คน แบ่งเป็นเพศหญิง 2,985,750 คน อัตราการเพิ่มของประชากร 0.52 / ปี จำนวนประชากรที่มีมากที่สุดคือ เขต บางแค มีจำนวนประชากร 180,136 คน จำนวนประชากรที่มีน้อยที่สุดคือ เขต ทวีวัฒนา มีจำนวนประชากร 58,004 คน ประชากรหนาแน่นสูงสุดในเขต ป้อมปราบศัตรูพ่าย มีจำนวน 37,929 คน/ตารางเมตร ประชากรหนาแน่นน้อยที่สุดในเขต หนองจอก มีจำนวน 434 คน/ตารางเมตร ความหนาแน่นของประชากรโดยเฉลี่ย 5,621 คน/ตารางกิโลเมตร

ตารางที่ 2.6 แสดงจำนวนประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	เขต	ประชากร			พื้นที่ (ตร.กม.)	ความหนาแน่น (คน : ตรม.)	จำนวนบ้าน
		รวม	ชาย	หญิง			
1	พระนคร	78,351	38,646	39,705	5.536	14,153	18,577
2	ดุสิต	151,511	82,514	68,997	10.665	14,206	29,839
3	หนองจอก	102,564	50,526	52,038	236.261	434	30,401
4	บางรัก	60,775	29,665	31,110	5.536	10,978	23,161
5	บางเขน	175,190	85,202	89,998	42.123	4,159	71,202
6	บางกะปิ	147,434	68,311	79,123	28.523	5,169	69,065
7	ปทุมวัน	98,532	48,589	49,943	8.369	11,773	24,553
8	ป้อมปราบศัตรูพ่าย	73,240	36,605	36,635	1.931	37,929	18,231
9	พระโขนง	100,878	47,525	53,353	13.986	7,213	34,374
10	มีนบุรี	109,241	52,403	56,838	63.645	1,716	36,562
11	ลาดกระบัง	126,792	61,064	65,728	123.859	1,024	44,573
12	ยานนาวา	92,649	44,910	47,739	16.662	5,560	39,850
13	สัมพันธวงศ์	36,127	18,273	17,854	1.416	25,513	13,189
14	พญาไท	90,492	46,086	44,406	9.595	9,431	27,820
15	ธนบุรี	177,938	87,259	90,679	8.551	20,809	41,511
16	บางกอกใหญ่	86,134	41,886	44,248	6.180	13,938	26,659
17	ห้วยขวาง	79,871	37,804	42,067	15.033	5,313	31,790
18	คลองสาน	108,426	52,853	55,573	6.051	17,919	28,165
19	ตลิ่งชัน	103,020	49,304	53,716	29.479	3,495	31,055
20	บางกอกน้อย	155,251	76,510	78,741	11.944	12,998	43,009
21	บางขุนเทียน	118,611	57,289	61,322	120.687	983	44,109
22	ภาษีเจริญ	140,254	67,347	72,907	17.834	7,864	42,293
23	หนองแขม	119,380	56,618	62,762	35.825	3,332	41,425
24	ราษฎร์บูรณะ	97,690	47,698	49,992	15.782	6,190	31,778
25	บางพลัด	117,561	55,914	61,647	11.360	10,349	35,886
26	ดินแดง	157,896	75,313	82,583	8.354	18,901	46,816
27	บึงกุ่ม	141,017	65,966	75,051	24.311	5,801	47,478
28	สาทร	107,136	52,148	54,988	9.326	11,488	31,924

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปเผยแพร่หรือใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.6 แสดงจำนวนประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร (ต่อ)⁵

ลำดับ ที่	เขต	ประชากร			พื้นที่ (ตร.กม.)	ความ หนาแน่น (คน : ตรม.)	จำนวน บ้าน
		รวม	ชาย	หญิง			
29	บางซื่อ	159,217	76,661	82,556	11.545	13,791	45,716
30	จตุจักร	171,868	82,720	89,148	32.908	5,223	73,462
32	ประเวศ	130,383	62,595	67,788	52.490	4,860	46,101
33	คลองเตย	134,802	65,600	69,202	12.994	6,580	53,309
34	สวนหลวง	115,086	54,251	60,835	23.678	4,207	41,894
35	จอมทอง	172,815	83,912	88,903	26.265	14,407	54,782
36	ดอนเมือง	154,832	77,060	77,772	36.803	5,291	54,305
37	ราชเทวี	102,663	50,269	52,394	7.126	6,534	27,156
38	ลาดพร้าว	114,067	52,886	61,181	21.557	4,052	39,776
39	วัฒนา	82,098	39,122	42,976	12.565	5,287	41,376
40	บางแค	180,136	85,514	94,622	44.456	3,480	66,031
41	หลักสี่	120,760	59,583	61,177	22.841	5,287	43,087
42	สายไหม	155,252	74,410	80,842	44.615	3,480	61,961
43	คันนายาว	81,048	38,314	42,734	25.980	3,120	27,091
44	สะพานสูง	77,482	36,068	41,414	28.124	2,755	24,265
45	วังทองหลาง	109,942	51,183	58,759	19.865	5,534	44,939
46	คลองสามวา	109,156	52,518	56,638	110.686	986	40,384
47	บางนา	102,125	49,001	53,124	18.879	5,435	40,819
48	ทวีวัฒนา	58,004	27,449	30,555	50.129	1,155	23,832
49	ทุ่งครุ	97,164	46,138	51,026	30.741	3,161	37,165
50	บางบอน	84,660	41,019	43,641	34.745	2,437	37,507
รวม		5,782,159	2,796,409	2,985,750	1,568.737	403,77	1,963,660

⁵ สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, สำนักผังเมือง กรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.6. สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจ

กรุงเทพมหานครมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม 1,787,455.6 ล้านบาท อัตราการเจริญเติบโตของกรุงเทพมหานครระหว่าง พ.ศ. 2514 – 2545 โดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.78 ต่อปี เมื่อพิจารณาถึงโครงสร้างการผลิตแล้วปรากฏว่า อุตสาหกรรมเป็นสาขาการผลิตที่มีความสำคัญสูงสุดของกรุงเทพมหานคร สาขาการผลิตที่มีความสำคัญรองลงมาได้แก่ สาขา ค้าส่ง ค้าปลีก สาขาการเกษตร

2.3.7. แผนพัฒนาและบทบาทของกรุงเทพมหานคร

2.3.7.1 จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 กำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองศูนย์กลางของกิจกรรม โดยมีบทบาทเป็น ศูนย์กลางการคมนาคมและขนส่ง ศูนย์กลางการศึกษา ศูนย์กลางการพาณิชย์กรรม ศูนย์กลางทางการเงิน ศูนย์กลางการบริหาร โดยมีศักยภาพที่ส่งผลต่อบทบาทของกรุงเทพมหานครคือ ปรับระบบบริหารจัดการของรัฐ ให้เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมสร้างขีดความสามารถของภาคธุรกิจเอกชนและเศรษฐกิจชุมชน โดยกำหนดแนวทางและมาตรการเพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการลงทุนและยกระดับขีดความสามารถของภาคการผลิต และเศรษฐกิจชุมชนให้มีความรู้ข้อมูลข่าวสารและสนับสนุนให้มีบริการโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานควบคู่กับการปรับบทบาทภาครัฐให้ปรับตัวและแข่งขันภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

ยุทธศาสตร์การบริหารเศรษฐกิจส่วนรวม ให้ความสำคัญกับการดำเนินนโยบายการเงินและพัฒนาระบบการเงินเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อวิกฤตเศรษฐกิจ การดำเนินนโยบายการคลัง และสร้างความมั่นคงของฐานะการคลังในระยะยาว และการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค

การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและการค้า เพื่อสร้างฐานการผลิตในประเทศไทยให้เข้มแข็งพึ่งพาตนเอง และสร้างภูมิคุ้มกันของระบบเศรษฐกิจ โดยพัฒนาคุณภาพคน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การบริหารจัดการเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพของกระบวนการผลิตและวิธีการผลิต ในการยกระดับคุณภาพมาตรฐานของสินค้าให้ตรงต่อความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศสร้างสมดุลระหว่างการผลิตกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยส่งเสริมกระบวนการพัฒนาเกษตรแบบยั่งยืน เพื่อสร้างคุณภาพของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และส่งเสริมขีดความสามารถการเพิ่มผลการผลิต เพื่อให้เกษตรแบบยั่งยืนอยู่รอดได้ในเชิงพาณิชย์ โดยให้มีการจำแนกประเภทกิจกรรมการเกษตรแบบยั่งยืนที่มีโอกาสในการพัฒนาสูง ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และช่องทางการตลาดที่แตกต่างกัน สร้างระบบเครือข่ายให้สามารถเชื่อมโยงการเกษตรแบบยั่งยืนและระบบเศรษฐกิจชุมชน กระจายความเสี่ยงที่เกิดจากการเปิดเสรี

การค้าและการลงทุนและการลงทุนและเตรียมความพร้อมในการปรับตัวให้เข้ากับเศรษฐกิจยุคใหม่

ตารางที่ 2.7 แสดงมูลค่ารวมผลิตภัณฑ์ในกรุงเทพมหานคร⁶

ปี พ.ศ.	มูลค่ารวมผลิตภัณฑ์ในกรุงเทพมหานคร (หน่วย : ล้านบาท)
2539	1,069,319.9
2540	1,813,453.1
2541	1,664,233.7
2542	1,699,744.3
2543	1,787,455.6

ตารางที่ 2.8 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อคนของประชากร⁷

ปี พ.ศ.	มูลค่ารวมผลิตภัณฑ์ในกรุงเทพมหานคร (หน่วย : ล้านบาท)
2539	223,104
2540	222,007
2541	201,842
2542	202,332
2543	208,434

2.3.7.2 แผนพัฒนาภาคมหานคร

เป็นแผนงานที่เน้นการกระจายบทบาท และขยายกิจกรรมทางเศรษฐกิจจากกรุงเทพมหานครเพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง

เป้าหมายของการพัฒนาภาคมหานคร คือ ให้ภาคมหานครเป็นศูนย์กลางธุรกิจและการบิน ระหว่างประเทศที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก สร้างระบบโครงข่ายบริการหลัก และการใช้ประโยชน์ที่ดินของภาคมหานครให้เป็นระเบียบและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

การกำหนดบทบาทของภาคมหานคร คือ อนุภาคปริมนทล เพื่อรองรับศูนย์กลางธุรกิจ การเงิน การบริการ ของกรุงเทพ และประตูเศรษฐกิจสู่นานาชาติ

⁶ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม

⁷ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ศักยภาพในการขยายโครงข่ายการคมนาคมและขนส่ง

ข้อได้เปรียบในการเป็นเมืองศูนย์กลางของประเทศจึงมีระบบโครงข่ายการคมนาคมที่สามารถเชื่อมโยงโครงข่ายการคมนาคมกับภาคต่างๆ ทั้งทางบกทางน้ำ ซึ่งทำให้การเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาในด้านต่างๆ และการมีโครงข่ายการบริการด้านพื้นฐาน คือ โครงการท่าอากาศยานสากลกรุงเทพแห่งที่ 2 (สนามบินสุวรรณภูมิ) รวมถึงการพัฒนาพื้นที่โดยรอบ

นอกจากนี้จึงช่วยอำนวยความสะดวกในการขนส่งทำให้การเชื่อมโยงด้านเศรษฐกิจกับส่วนภูมิภาคสามารถขยายตัวได้ในระยะต่อไป

2.3.7.3. สรุปผลการศึกษาในระดับจังหวัด

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศ มีบทบาทสำคัญได้แก่

- บทบาทการเป็นศูนย์กลางการคมนาคมและการขนส่ง
- บทบาทการเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของประเทศ

ผลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 โดยนโยบายที่สำคัญ คือ กำหนดให้กรุงเทพ เป็นเมืองศูนย์กลางของกิจกรรม โดยมีบทบาท ศูนย์กลางการคมนาคมและการขนส่ง ศูนย์กลางการศึกษา ศูนย์กลางการพาณิชย์กรรม ศูนย์กลางการเงิน ศูนย์กลางการการบริหาร โดยศักยภาพที่ส่งผลกระทบต่อบทบาทของกรุงเทพมหานคร อีกทั้งมีโครงข่ายคมนาคมที่สามารถเชื่อมโยงเข้ากับตลาดและท่าเรือขนส่งสินค้า ที่สามารถกระจายไปสู่การส่งออกได้โดยตรง

ลักษณะโครงสร้างทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร ที่สำคัญคือสาขาอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมเกษตร การบริการ การธุรกิจ การค้า ซึ่งมีอันตราการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วแต่เนื่องจากได้เปรียบด้านทำเลที่ตั้ง ซึ่งการเป็นเมืองหลวงของประเทศเป็นเมืองหลักของกิจกรรม และเนื่องจากที่ตั้งเป็นศูนย์กลางจึงทำให้ผ่านไปสู่อำเภอต่างๆ ภายในภูมิภาคโดยสะดวก สนับสนุนให้มีโครงข่ายการคมนาคมที่เชื่อมโยงกับการคมนาคมอื่นๆ โดยสะดวก ผลการพัฒนาที่ผ่านมา โครงสร้างทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร ทำให้กรุงเทพมหานคร เป็นเมืองศูนย์กลางของกิจกรรมที่สามารถเชื่อมกับจังหวัดข้างเคียงและในระดับภาค ผลการพัฒนาที่ผ่านมา โครงสร้างทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครขึ้นอยู่กับอุตสาหกรรมเป็นสำคัญ โดยกรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำที่สำคัญที่สุดของประเทศ อย่างไรก็ตามการผลิตในสาขาอื่นๆ เริ่มมีการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะ กิพาณิชย์กรรม การเงิน การบริการ การบริการ และการเกษตร แนวโน้มโครงสร้างเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานครเริ่มมีโครงข่ายการเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่ง การเศรษฐกิจในภูมิภาคมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกอบกับการได้เปรียบด้านที่ตั้งที่เชื่อมโยงการคมนาคมกับภาคต่างๆ ทั้งทางบกและทางน้ำ ซึ่งทำให้มีการเชื่อมโยงไปสู่การพัฒนาในด้านต่างๆ รวมทั้งการมีโครงการพัฒนาเมือง และบริการพื้นฐานต่างๆ เกิดขึ้นในพื้นที่ คาดว่าจะมีส่วนช่วยกระตุ้นบทบาทให้กรุงเทพมหานครมีบทบาทเป็น ศูนย์กลางการคมนาคมและขนส่ง ศูนย์กลางการศึกษา ศูนย์กลางพาณิชยกรรม ศูนย์กลางทางการเงิน ศูนย์กลางการบริหาร ศูนย์กลางทางการเกษตรกรรม ของประเทศและภาคต่อไป

2.3.8 บทบาทของเขตหนองจอก

บทบาทหน้าที่หลักของชุมชนหนองจอกทางกรุงเทพมหานครเสนอให้เป็นพื้นที่สีเขียวเป็นการป้องกันการขยายตัวของกรุงเทพมหานครประกอบด้วยพื้นที่เกษตรกรรมเป็นหลักซึ่งจะช่วย ชะลอน้ำหลากทางด้านเหนือของเมืองก่อนไหลลงสู่แม่น้ำและอ่าวไทยตามลำดับ นอกจากนี้ชุมชนหนองจอกจะเป็นชุมชนเกษตรกรรมชาเมืองอันเป็นแหล่งอาหารอันสำคัญสำหรับเขตเมืองชั้นในอีกทั้งยังสามารถใช้เป็นพักผ่อน หย่อนใจระดับมหานครบริการประชาชนจากเขตในและประชาชนในท้องถิ่นทั้งเขตใกล้เคียง ตามผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครกำหนดให้เป็นพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรมยังคงสภาพแวดล้อมที่ดี โดยโครงการพัฒนาชุมชนหนองจอก (GARDEN CITY) มีแผนแม่บทกำหนดรูปแบบการพัฒนาพื้นที่ที่เกษตรกรรมยั่งยืน (Green Cluster and Compact -Community) เป็นการส่งเสริมให้พื้นที่ในเขตหนองจอกมีการพัฒนาชุมชนที่มีความสมบูรณ์ในตนเอง (Self contained Community) และส่งเสริมบทบาทเมืองหนองจอกดังนี้

1. ศูนย์บริการชุมชนในพื้นที่เกษตรกรรม
2. ศูนย์กลางจำหน่ายสินค้าทางเกษตร
3. ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการเกษตร
4. ศูนย์บริการส่งออก
5. ศูนย์ราชการเมืองศูนย์กลางศึกษา
6. ศูนย์การพัฒนากีฬา
7. ศูนย์บริการด้านสุขภาพ
8. ศูนย์บริการด้านการท่องเที่ยว

ซึ่งข้อมูลดังกล่าวเพื่อที่รองรับบทบาทหน้าที่ของหนองจอกเองและในการบริการในศูนย์นั้นจะอยู่ในระดับภาคมหานครและบ้างศูนย์อาจจะมีการบทบาทถึงระดับประเทศและประเทศไทยเช่น ศูนย์การพัฒนากีฬา ศูนย์บริการบริหารกิจการอิสลามแห่งประเทศไทยเป็นต้น

ศูนย์บริการส่งออก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- แผนและนโยบาย

กฎกระทรวง ฉบับที่ 414 พ.ศ. 2542 ผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครได้กำหนดแผนผังการใช้ประโยชน์ที่เพื่อเป็นแนวทางและกรอบในการพัฒนาการใช้ที่ดินในพื้นที่ต่างๆของกรุงเทพมหานคร โดยมีนโยบายส่วนหนึ่งเพื่อพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมือง เพื่อเป็นการสนับสนุนเมืองพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่อยู่โดยที่พื้นที่ชานเมืองกรุงเทพมหานครฝั่งตะวันออกมีศักยภาพในการกำหนดให้เป็นพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรมยังคงสภาพแวดล้อมที่ดีโดยกำหนดแผนพัฒนาแม่บทการพัฒนาพื้นที่อย่างที่เหมาะสมและประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด

ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ชานเมืองฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานคร มีข้อจำกัดในการพัฒนาเป็นชุมชนเมืองเนื่องจากเป็นที่ลุ่มตื้นน้ำท่วมขังบางบริเวณ ฤดูฝนเกิดน้ำหลากดังนั้นพื้นที่ส่วนใหญ่จึงถูกกำหนดเป็นพื้นที่ชะลอน้ำก่อนไหลลงสู่คลองธรรมชาติ แม่น้ำ ทะเล โครงการวางพัฒนาชุมชนหนองจอก (GARDEN CITY) จึงเป็นการจัดทำแผนแม่บท พัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมชานเมืองฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานครอย่างมีระบบ มุ่งเน้นการกำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่สีเขียว(ชนบทและเกษตรกรรม) และพื้นที่สีเขียวทแยง(อนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรม)โดยการศึกษาศักยภาพและกำหนดบทบาทพื้นที่เพื่อกำหนดพื้นที่ที่จะยังคงทำการเกษตรกรรมและพัฒนาเป็นเมือง รวมทั้งกำหนดแผนงานการลงทุนและการพัฒนาพื้นที่ ตามแผนแม่บทที่กำหนดโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

ก) เพื่อจัดทำแผนแม่บทกำหนดแนวทางพัฒนาบริเวณชานเมืองตะวันออก ให้มีการพัฒนาที่มีรูปแบบที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่คลองสายหลังที่มีศักยภาพและบทบาทของพื้นที่ โดยเน้นการอยู่ร่วมกันของชุมชนเมืองและพื้นที่เกษตรกรรมอย่างยั่งยืน

ข) เพื่อจัดทำกรอบการพัฒนาสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์บริเวณพื้นที่ริมคลองสายหลักที่มีศักยภาพเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว การสัญจรทางน้ำ และการเกษตรกรรม

ค) เพื่อใช้เป็นข้อมูลและกรอบแนวทางสำหรับการลงทุนพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่จำเป็นในพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรมและพื้นที่เกี่ยวเนื่อง

ง) เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการจัดทำแผนผังแนวทางการพัฒนาพื้นที่เขตต่างๆที่เกี่ยวข้อง

จ) เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการปรับปรุงผังเมืองกรุงเทพมหานครครั้งที่3

- แผนการพัฒนาพื้นที่

จากการพิจารณาและการวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาพื้นที่
โดยเน้นการพัฒนาตามสภาพพื้นที่และการกำหนดรูปแบบการพัฒนาเมืองที่ควรจะเป็นอนาคต
แผนการพัฒนาพื้นที่อาจจะจำแนกเป็น 3 กลุ่มหลักคือ

- แผนการพัฒนาปรับปรุงพื้นที่พื้นที่ชุมชนดั้งเดิม เป็นแผนการพัฒนาพื้นที่ชุมชน
ที่มีการตั้งถิ่นฐานมานานและมีเอกลักษณ์ของชุมชนที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ เช่น ชุมชนหนองจอก
ชุมชนลาดกระบัง ชุมชนมีนบุรี เป็นต้น

- แผนการพัฒนาพื้นที่เชิงอนุรักษ์ เป็นการกำหนดแผนพัฒนาพื้นที่ที่มีข้อจำกัด
ของพื้นที่จากสภาพธรรมชาติและจากการมีข้อกำหนดควบคุมการใช้ที่ดิน เช่น พื้นที่อนุรักษ์
ชนบทและเกษตรกรรมพื้นที่อนุรักษ์เพื่อการรับน้ำหลากหรือชะลอน้ำพื้นที่บริเวณสองฝั่งลำคลอง
สายหลักเพื่อเป็นการอนุรักษ์วิถีชีวิตชาวชุมชนริมน้ำ อนุรักษ์ประวัติศาสตร์ของชุมชนและเมือง
และเพื่อเป็นการรักษาครองระบายน้ำเพื่อลดปัญหาน้ำท่วมขังของน้ำในพื้นที่ลุ่มต่ำ เช่น คลองแสน
แสบ คลองสามวา คลองลำผักชี รวมทั้งการอนุรักษ์การพัฒนาอนุรักษ์ชุมชนตลาดเก่าแก่หนอง
จอก เป็นต้น

- แผนการพัฒนาพื้นที่พัฒนาใหม่ที่มีศักยภาพ อาจจะจำแนกเป็น พื้นที่ที่พัฒนา
ใหม่มีความหนาแน่นของการใช้ประโยชน์ที่ดินและประชากรสูงและความหนาแน่นต่ำตามที่
กำหนดในผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร เช่นพื้นที่ภายในระยะของถนนวงแหวนชั้นในหรือ
รัศมีกึ่ง พื้นที่ภายในถนนวงแหวนรอบนอกด้านตะวันออกของถนนกาญจนาภิเษก พื้นที่ที่มี
ศักยภาพในการพัฒนาเป็นศูนย์ชุมชนย่อยชานเมือง การพัฒนาศูนย์พาณิชย์กรรม การพัฒนาศูนย์
คมนาคม การพัฒนาย่านพักอาศัยแบบสมบูรณ์หรือกระทัดรัดในพื้นที่สีเขียวหรือพื้นที่อนุรักษ์เพื่อ
ชนบทและเกษตรกรรมในเขตคลองสามวา และเขตหนองจอกรวมทั้งพื้นที่ที่จะพัฒนาด้วยวิธีการ
ทางผังเมืองแบบต่างๆเช่นการจัดรูปที่ดิน การจัดทำผังเฉพาะเพื่อการพัฒนาพื้นที่ เป็นต้น

การกำหนดการพัฒนาพื้นที่ที่กล่าวมาเมื่อนำมาพิจารณากับแผนงานอื่นๆและ
ปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดแผนการพัฒนาพื้นที่ได้เป็นโดยกว้างๆคือ

1. โครงการพัฒนาศูนย์บริการชุมชนในพื้นที่เกษตรกรรม

ผังเมืองกรุงเทพมหานครกำหนดให้บริเวณนี้ใช้ประโยชน์เพื่อเป็นชุมชน และศูนย์กลางให้บริการ
ด้านสังคม และการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนในบริเวณพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรมมีข้อกำหนดการใช้
ประโยชน์ที่ดินที่อำนวยความสะดวกการพัฒนาเพื่อนับศูนย์ชุมชนสำหรับพื้นที่เกษตรกรรม

โครงการพัฒนายบริการชุมชนในพื้นที่เกษตรกรรม ประกอบด้วย การพัฒนาโครงการ
ถนน การพัฒนาทางเท้า การปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณเส้นทางสัญจรและบริเวณที่โล่งสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กาพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การปรับสภาพแวดล้อม กาดอกแบบชุมชน เมือง และ

การกำหนดมาตรการควบคุมการพัฒนาพื้นที่เฉพาะ ในบริเวณดังนี้

1.1 โครงการพัฒนาศูนย์บริการชุมชนสุวินทวงศ์ร่วมพัฒนา พื้นที่ประมาณ

1. ตารางกิโลเมตร ตรงบริเวณจุดตัดระหว่างถนนสุวินทวงศ์และถนนร่วมพัฒนา

1.2 โครงการพัฒนาศูนย์บริเวณมชนลำผักชี พื้นที่ประมาณ 1 ตารางกิโลเมตรบริเวณ ชุมชนลำผักชี เขตหนองจอก

1.3 โครงการพัฒนาศูนย์บริการชุมชนสุวินทวงศ์เชื่อมสัมพันธ์ พื้นที่ประมาณ 1 ตาราง กิโลเมตรบริเวณจุดตัดระหว่างถนนสุวินทวงศ์และถนนเชื่อมสัมพันธ์ เขตหนองจอก

1.4 โครงการพัฒนาศูนย์บริการชุมชนนครเนื่องเขต พื้นที่โครงการประมาณ 0.5 ตาราง กิโลเมตร บริเวณชุมชนเนื่องเขต เขตหนองจอก

1.5 โครงการพัฒนาศูนย์ชุมชนคลองสิบสอง พื้นที่โครงการประมาณ 0.5 ตารางกิโลเมตร บริเวณชุมชนคลองสิบสอง

2) โครงการ จัดรูปที่ดินบริเวณบางชัน เขตคลองสามวา

โครงการจัดรูปที่ดินบริเวณบางชัน เขตคลองสามวา เป็นโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อ แก้ไขปัญหาพื้นที่ตาบอด ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ และ วางแผนการใช้ ที่ดินอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดเป้าหมายการ พัฒนาพื้นที่เป็นที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย ตามการ ใช้ประโยชน์ที่ดินในกฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครฉบับปัจจุบัน

3) โครงการการจัดรูปที่ดินบริเวณลำแบนตาโพแขวงบางชัน เขตคลองสามวา

โครงการจัดรูปที่ดินบริเวณลำแบน ตาโพ แขวงบางชัน เขตคลองสามวา ครอบคลุม พื้นที่ 260 ไร่เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับพื้นที่ให้เป็นชุมชนนำอยู่ เทียบพร้อมด้วย ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัยที่ผ่านมาได้ มี การจัด

ประชุมเจ้าของที่ดินและผู้นำชุมชน จำนวน 3 ครั้ง และขณะนี้อยู่ระหว่าง การเจตนายินยอมอย่าง เป็น

ทางการจากเจ้าของที่ดินในการเข้าร่วมโครงการจัดรูปที่ดิน

4) โครงการพัฒนาเมืองอุทยานนครหนองจอก

โครงการศึกษาการพัฒนาอุทยานนครหนองจอก ครอบคลุมพื้นที่เขตหนองจอก เขต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คลองสามวา เขตมีนบุรี และเขตลาดกระบัง พื้นที่ประมาณ 20 ตารางกิโลเมตร เป็นเขตที่อยู่ชายแดน

กรุงเทพมหานครฝั่งตะวันออก ตามผังเมือง กรุงเทพมหานครกำหนดให้เป็นพื้นที่ชนบท และเกษตรกรรมยังคงสภาพแวดล้อมที่ดี โดยโครงการพัฒนาเมืองอุทยานนครหนองจอก (GARDEN CITY) มีแผนแม่บทกำหนดรูปแบบการพัฒนาพื้นที่ที่เหมาะสมและประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด โดยเน้นรูปแบบการอยู่ร่วมกันของชุมชนเมืองและพื้นที่เกษตรกรรมอย่างยั่งยืน (Gree Cluster and compart community)เป็นการส่งเสริมให้พื้นที่ในเขตหนองจอกมีการพัฒนาเป็นชุมชนที่มีความสมบูรณ์ในตนเอง (Seif contained community) และส่งเสริมบทบาทเมืองหนองจอกเป็นศูนย์กลางชุมชนเมืองในพื้นที่สีเขียว(Garden City) ในบางบริเวณที่มีศักยภาพในกาพัฒนาอาจจะส่งเสริมให้เกิดเป็นเมืองศูนย์ราชการเมืองศูนย์การศึกษา เมืองศูนย์กลางพัฒนากีฬา ศูนย์กลางจำหน่าย สินค้าเกษตร เป็นต้น ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามศักยภาพพื้นที่ เพื่อให้เกิดแหล่งงาน การสร้างเศรษฐกิจ และที่อยู่อาศัยที่พอเพียง มีการพัฒนาชุมชนเมืองอย่างเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ธรรมชาติที่ยังสามารถพัฒนาเกษตรกรรม ทั้งการ

จัดหาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ที่จำเป็น การดำเนินงานโครงการศึกษาการพัฒนาอุทยานนครหนองจอก ประกอบด้วยการจัดทำแนวทางกาพัฒนาบริเวณชานเมืองตะวันออก

กาพัฒนาสภาพแวดล้อมภูมิทัศน์พื้นที่ริมคลองสายหลักที่มีศักยภาพ ส่งเสริมกาท่องเที่ยว การสัญจรทางน้ำ และการเกษตรกรรม การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การปรับปรุงชุมชนเกษตรกรรมชานเมือง การกำหนดมาตรการควบคุมการจัดสรรที่ดินและการพัฒนาพื้นที่เฉพาะ

5. แผนงานการพัฒนาการจราจรและขนส่ง

5.1 การก่อสร้างถนนสายหลัก สรรรองตามผังเมืองรวม

โครงการผังเมืองมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่2) ได้กำหนดแผนก่อสร้างขยายปรับปรุงถนนสายหลักและสายรองในกลุ่มสุวินทวงศ์ ดังนี้

-ถนนรามอินทรา-นิมิตรใหม่ (จ 2) เขตทาง 40เมตร ระยะทาง 6 กิโลเมตร

- ถนนรัตนโกสินทร์สมโภชน์-นิมิตรใหม่ (ช 1) เขตทาง 60 เมตร ระยะทาง 10กิโลเมตร

5.2 การก่อสร้าง ปรับปรุงถนนสายหลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ถนนหทัยราษฎร์ เขตคลองสามวา ตั้งแต่ถนนสุขวินทวงศ์ถึงสุดเขตกรุงเทพมหานครระยะทาง 8 กิโลเมตร
- ถนนเลียบวารี เขตหนองจอก ตั้งแต่ ถนนราษฎร์อุทิศถึงถนนเชื่อมสัมพันธ์ระยะทาง 7 กิโลเมตร

5.3 การก่อสร้าง ปรับปรุงถนนสายรองและเชื่อมซอย

การก่อสร้าง ปรับปรุงถนนสายรองและเชื่อมซอย มีเป้าหมายให้เกิดโครงข่ายเส้นทางคมนาคมทางถนนระดับท้องถิ่นให้พอเพียงและเป็นระบบ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่สอดคล้องกับการพัฒนามือง และการขยายตัวของกิจกรรมและที่อยู่อาศัยในพื้นที่ชานเมืองที่มีศักยภาพการพัฒนาและเพื่อการลดปริมาณการจราจรบนถนนสายหลักในปัจจุบัน โครงการต่างๆ มีดังนี้

- โครงการก่อสร้างถนนร่วมพัฒนา ขนาด 4 ช่องจราจร ระยะทาง 6 กิโลเมตร
- ถนนรามอินทรา-ซอยเจริญพัฒนา-ถนนหทัยราษฎร์ เขตคลองสามวา ขนาด 4 ช่องจราจร ระยะทาง 8.5 กิโลเมตร
- ถนนไทยรามัญ-(ถนนพหลโยธิน-นิมิตรใหม่) เขตคลองสามวา ขนาด 4 ช่องจราจร ระยะทาง 1.50 กิโลเมตร
- ถนนประชาร่วมใจ- ถนนไมตรีจิตร์ (เลียบลำรางสระตือ) เขตคลองสามวา ขนาด 4 ช่องจราจร ระยะทาง 8.3 กิโลเมตร
- ถนนนิมิตรใหม่-ถนนโครงการเลียบลำรางสระตือ (ถนนคลองสามตะวันตก)เขตคลองสามวา ขนาด 4 ช่องจราจร ระยะทาง 7.5 กิโลเมตร
- ถนนวิเศษใจ-ถนนคลองเก่า เขตคลองสามวา ขนาด 4 ช่องจราจร ระยะทาง 7.4 กิโลเมตร 3. 3.7) ถนนสุขเห่าคลองหนึ่ง ถนนนิมิตรใหม่ เขตคลองสามวา ขนาด 4 ช่องจราจรระยะทาง 1.6กิโลเมตร
- ถนนและสะพานเชื่อมถนนคูคลองสิบ ถนนเลียบวารี เขตหนองจอก ขนาด 4 ช่องจราจร ระยะทาง 800เมตร

3.9) ถนนสังฆสันติสุข-ซอยร่มเย็น เขตหนองจอก ขนาด 4 ช่องจราจร ระยะทาง 2.3 กิโลเมตร

6. ส่วนงานพัฒนาสิ่งแวดล้อม

แผนงานโครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย การแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมประเภทต่างๆ ที่กรุงเทพมหานครกำลังประสบ และต้องการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เช่น เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์อื่นใด การค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านมลภาวะทางอากาศ มลภาวะทางน้ำ การป้องกันน้ำท่วม การเก็บและกำจัดขยะมูลฝอย เป็นต้น รวมทั้งแผนงานการพัฒนาส่งเสริมสิ่งแวดล้อมสำหรับอนาคตที่สำคัญคือ การพัฒนาเพิ่มพื้นที่สีเขียว ทั้งนี้เป็นพื้นที่สีเขียวเพื่อสิ่งแวดล้อม เป็นปอดของเมือง เพื่อสร้างอากาศบริสุทธิ์ สร้างภูมิทัศน์ของเมือง และพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจ หนี้ยการออกกำลังกายสำหรับชุมชน ที่พอเพียงกับจำนวนประชากรในปัจจุบันและอนาคตแผนงานโครงการต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

การศึกษาสภาพปัจจุบันของชุมชนเมืองและพื้นที่ศึกษา

3.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันของชุมชนเมืองและพื้นที่ศึกษา

3.1.1 การตั้งถิ่นฐานในอดีตและปัจจุบันของเขตหนองจอก

3.1.1.1 การตั้งถิ่นฐานในอดีตและปัจจุบันของเขตหนองจอก

ก่อนสมัยสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวเขตหนองจอกเป็นอำเภอขึ้นกับจังหวัดมณฑลบุรี ซึ่งเป็นจังหวัดรอบนอกและเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย จังหวัดพระนคร ธนบุรี นนทบุรี พระประแดง และสมุทรปราการ ต่อมาปี พ.ศ. 2474 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศยุบท้องที่มณฑลและบางจังหวัดลง จังหวัดมณฑลบุรีถูกยุบเป็นอำเภอขึ้นกับจังหวัดพระนครและให้หนองจอกไปขึ้นกับจังหวัดฉะเชิงเทรา แต่ต่อมาปี พ.ศ. 2475 ได้มีการโอนอำเภอหนองจอกให้กลับมาขึ้นกับจังหวัดพระนครอีกครั้งหนึ่ง¹ และใน พ.ศ. 2515 มีการปรับปรุงโครงสร้างการปกครองและการบริหารส่วนจังหวัด อำเภอหนองจอกจึงเปลี่ยนมาเป็นเขตหนองจอกตั้งแต่นั้นมา

ปัจจุบันหนองจอกเป็นเขตที่มีชาวไทยมุสลิมอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ชาวไทยกลุ่มนี้คาดว่ามิบรรพบุรุษเป็นชาวแขกมาลาโยที่เข้ามาตั้งถิ่นฐาน 2 ช้างคลองแสนแสบด้วยเหตุผลทางการเมือง โดยในรัชสมัยพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้โปรดเกล้าฯ ให้พระยาศรีพิพัฒน์รัตนราชโกษาธิบดีเป็นแม่กองจ้างชาวจีนมาขุดคลองแสนแสบ ซึ่งแต่เดิมเรียกคลองเจ๊ก เพราะเป็นคลองที่ชาวจีนขุดมีระยะเริ่มที่ปลายคลองพระโขนง หัวมาก ถึงคลองบางขนาก ฉะเชิงเทรา เพื่อขยายการคมนาคมทางน้ำเส้นทางสัญจรระหว่างพระนครกับแม่น้ำปราชินบุรี อีกทั้งเพื่อประโยชน์ทางด้านยุทธศาสตร์ในการลำเลียงอาวุธและเสบียงอาหารระหว่างศึกสงครามกับเขมรในสมัยนั้น² เมื่อขุดคลองเสร็จภาระทางศึกสงครามแล้วทางการได้อพยพนำชาวมุสลิมซึ่งได้กวาดต้อนมาจากบริเวณ 7 หัวเมืองภาคใต้ ให้มาทำมาหากินอยู่ตามแนวคลองแสนแสบจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์จึงสันนิษฐานได้ว่าชาวไทยมุสลิมที่ตั้งบ้านเรือนตามคลองแสนแสบในเขตหนองจอกและใกล้เคียงมี

¹ พิษณุ เจริญบุญกุล , วิวัฒนาการปกครองของกรุงเทพมหานคร เขต แขวง, "การปกครอง 2534

² ประวัติกระทรวงเกษตรตราธิราช

พื้นเพของบรรพบุรุษเดิมมาจากหัวเมืองภาคใต้หรือมาลาญซึ่งอพยพมาในสมัยพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

นอกจากนี้ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีการขุดคลองเพื่อการกสิกรรมโดยบริษัทคูนาสยาม ขุดคลองเชื่อมระหว่างคลองหกวาสายบน คลองรังสิตประยูรศักดิ์ (คลองแปดวา) คลองหกวาสายและคลองอื่นๆ ผ่านระหว่างคลอง 3 คลองนี้เป็นจำนวน 14 คลอง ทางราชการได้อนุญาตให้ราษฎรทั่วไปเข้าจับจองที่ดินในบริเวณนี้ได้ โดยตำบลคลองรังสิตฯ รัฐบาลได้ยกให้เป็นเมืองให้ชื่อว่า "ธัญบุรี" และต่อมารัฐบาลก็ตั้งเมืองในทุ่งแสนแสบ รวมทั้งท้องที่อำเภอสามวา อำเภอแสนแสบ อำเภอเจียรดับ และอำเภอหนองจอก เข้าเป็นเมืองมีนบุรี³ ในบริเวณเขตหนองจอกจึงมีผู้คนจากถิ่นอื่นเข้ามาทำมาหากินกระจายอยู่ทั่วพื้นที่

นอกจากคลองขุดเพื่อการเกษตรดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ในหนองจอกยังมีการขุดคลองเพื่อใช้เป็นเส้นทางลัดในการสัญจรทางน้ำอีกด้วย คลองดังกล่าวนี้คือ คลองนครเนื่องเขตนั่นเอง ในปี พ.ศ. 2119 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวพระองค์โปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ ผู้สำเร็จการศึกคลองนครเนื่องเขตระหว่างคลองแสนแสบไปทางตะวันออกเฉียงใต้จดกับคลองท่าไคร้ (ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา) น้ำในคลองนครเนื่องเขตนี้มีการขึ้นลงสัมพันธ์กับทะเลเมื่อน้ำลงจะดึงจากคลองแสนแสบผ่านคลองนี้ออกสู่ทะเลที่อ่าวไทยได้⁴ พื้นที่ในเขตหนองจอกในอดีตนั้นมีลักษณะเป็นชนบทประกอบด้วยเรือสวนไร่นาและทุ่งเลี้ยงสัตว์เป็นจำนวนมากเนื่องจากสภาพภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มมีโครงข่ายคลองต่างๆ อย่างแน่นหนาและต่อเนื่องสภาพดินเป็นดินเหนียวจึงทำให้หนองจอกเป็นพื้นที่เหมาะแก่การเกษตรตั้งแต่ในอดีตปัจจุบันการเจริญเติบโตของเทคโนโลยีและชุมชนเมือง เขตหนองจอกมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

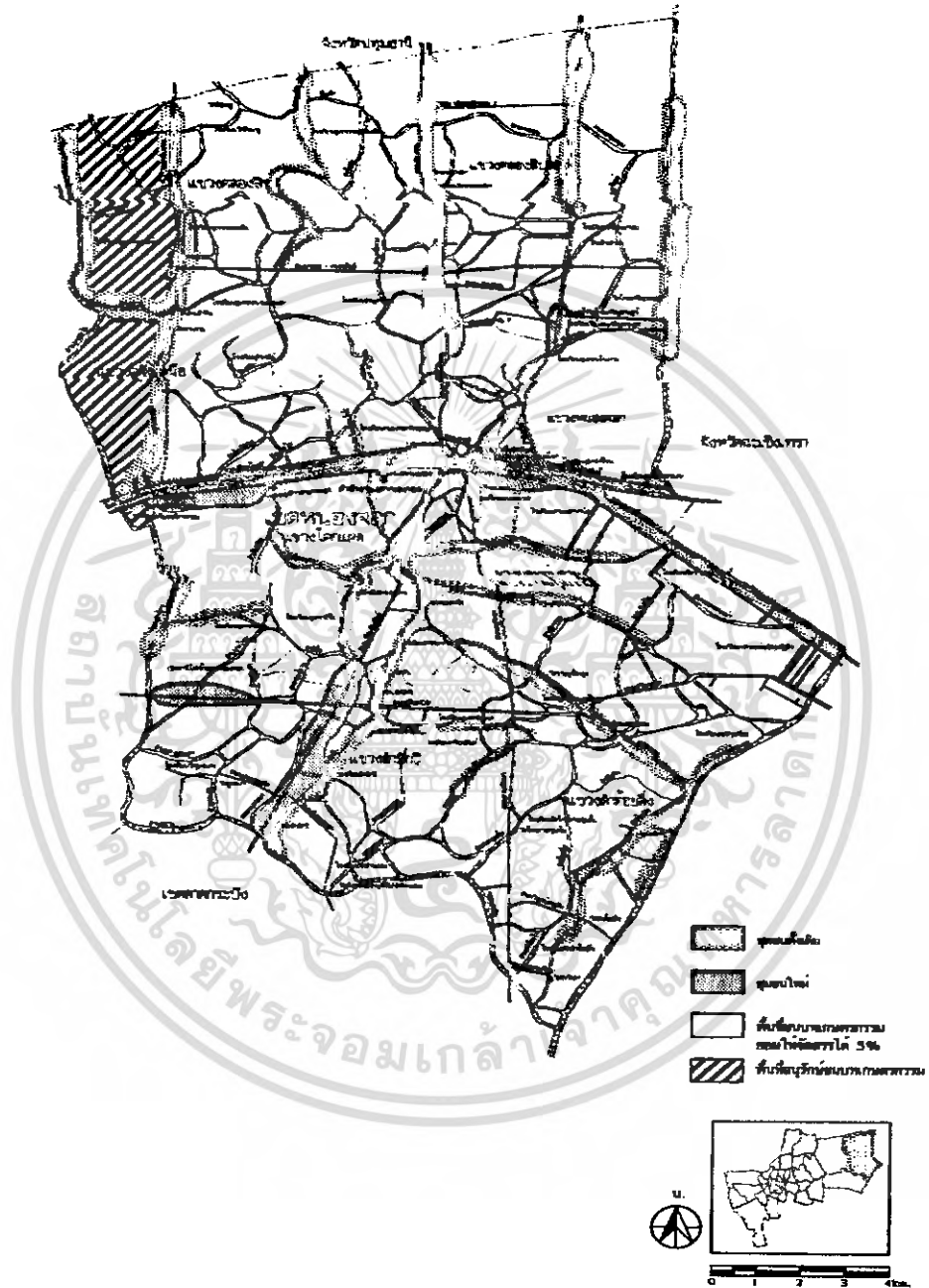
³ ประวัติศาสตร์ไทยสมัย พ.ศ. 2352-2453.

⁴ ประวัติศาสตร์ไทยสมัย พ.ศ. 2352-2453.

รูปภาพที่ 3.1 แสดงที่ตั้งเขตหนองจอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 3.2 แสดงการตั้งถิ่นฐานของเขตหนองจอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.2 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

เขตหนองจอกตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกสุดของกรุงเทพมหานคร มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียง เรียงตามเข็มนาฬิกา ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอ ลำลูกกา (จังหวัดปทุมธานี) มีแนวแบ่งเขตการปกครอง ระหว่างกรุงเทพมหานครกับจังหวัดปทุมธานีเป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอ บางน้ำเปรี้ยวและอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา (จังหวัดฉะเชิงเทรา) มีคลองสิบสี่ คลองแสนแสบ คลองนครเนื่องเขต และคลองหลวงแพ่ง เป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศใต้ ติดต่อกับ เขตลาดกระบัง มีคลองลำตาอิน คลองกระทู้ล้ม คลองพะอง และคลองกอไผ่ เป็นเส้นแบ่งเขต

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ เขตมีนบุรีและเขตคลองสามวา มีลำน้ำแควก ลำต้นไทร ลำหิน คลองแสนแสบ คลองตาเตี้ย ลำแยกแบนชะโด และคลองแก้ว เป็นเส้นแบ่งเขต

3.1.3 สภาพทางธรณีวิทยา

พื้นที่เขตหนองจอกมีสภาพดินเหนียว แบ่งเป็น 3 ประเภทคือ ดินชุดบางกอก ดินชุดบางน้ำเปรี้ยวและดินชุดฉะเชิงเทรา⁵

ดินชุดบางกอก อยู่ในบริเวณแวงคลองสิบ และแวงคลองสิบสอง

ดินชุดบางน้ำเปรี้ยว อยู่ในบริเวณแวงคลองสิบ แวงคลองสิบสอง แวงคูคลองฝั่งเหนือ และแวงหนองจอกและแวงลำผักชี

ดินชุดฉะเชิงเทรา อยู่คูคลองฝั่งเหนือ แวงหนองจอก แวงโคกแฝดและแวงกระทู้ทราย

ดินทั้ง 3 ชุด จัดเป็นการทับถมรองตะกอนปากแม่น้ำ (ALLUVAL SOIL) มีลักษณะสมบัติคล้ายคลึงกันแตกต่างกันบางส่วน (ภาพที่ 3.2) ดินทั้งสามชุดเหมาะแก่การเพาะปลูกพืชสวน (UPLAND CROPS) และนาข้าว (PADDY RICE) แต่ก็มีข้อจำกัดต่าง ๆ กัน ได้แก่

ดินชุดบางกอกเมื่อใช้เป็นดินเพาะปลูกพืชสวนจะมีความเหมาะสมน้อย ต้องเลือกชนิดของพืชพันธุ์ที่เหมาะสม เนื่องจากมีการระบายน้ำที่ผิวดินช้า ดินชุ่มน้ำมากเพราะระดับน้ำใต้ดินสูงแต่เมื่อใช้ทำนาข้าวจะมีความเหมาะสมมากเพราะมีน้ำมากดินชุดบางน้ำเปรี้ยวและดินชุดฉะเชิงเทราเมื่อใช้เป็นการเพาะปลูกพืชสวนก็จะมีเหมาะสมน้อยด้วยเหตุผลชุดเดียวกับชุด

⁵ SOIL SURVEY DIVISION, DETAILED RECONNAISSANCE SOIL MAP OF THE SOUTHERN CENTRAL PLAIN 1:100,000, BANGKOK, 1972

บางกอกอีกทั้งยังอยู่ในเขตที่มีน้ำท่วมฉับพลันและน้ำท่วมขังเป็นเวลานานซึ่งไม่เหมาะต่อการปลูกพืชสวนหลายชนิด

จากสภาพธรณีวิทยาของพื้นที่ ซึ่งมีระดับน้ำใต้ดินสูงประกอบด้วยโครงสร้างทางธรณีวิทยาเองและการสูบน้ำบาดาลขึ้นมาใช้เป็นจำนวนมากพื้นที่ของหนองจอกจึงมีการยุบตัวของดินสูงนี้เป็นเขตวิกฤตการณ์น้ำบาดาลและแผ่นดินทรุดได้ โดยพื้นที่เขตหนองจอกได้อยู่ในวิกฤตนี้ ได้แก่ แขวงคลองสิบ แขวงคูคลองฝั่งเหนือ แขวงโคกแฝด แขวงลำผักชี และแขวงลำต้อยติ่ง เขตวิกฤตน้ำบาดาลและแผ่นดินทรุดตามประกาศทางธรณีกรมทรัพยากรธรณีนั้น แบ่งออกเป็น 2 ประเภทโดยออกมาตรการป้องกันการยุบตัวของดินให้แต่ละประเภท

3.1.4 ลักษณะทางภูมิอากาศ

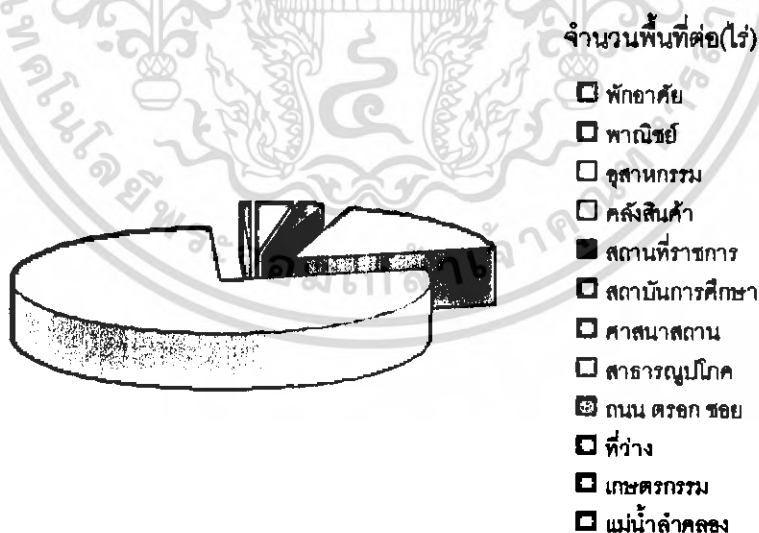
เขตหนองจอกมีลักษณะทางภูมิอากาศคล้ายคลึงกับเขตอื่นๆในกรุงเทพมหานคร คือเป็นเขตร้อนชื้นภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ในแต่ละปีโดยเฉลี่ยจะมีปริมาณน้ำฝน ประมาณ 105.24 มิลลิเมตรจำนวนวันที่ฝนตกประมาณ 10 วันอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 28.47 องศาเซลเซียส ความสัมพันธ์เฉลี่ยทั้งเดือนประมาณร้อยละ 72.08%

3.1.5 การใช้ที่ดินเขตหนองจอก

หนองจอกมีการใช้ประโยชน์ที่ดินแยกตามประเภทการใช้ที่ดินได้หลายประเภท เช่นเดียวกับเขตอื่นๆในกรุงเทพมหานครโดยมีพื้นที่เกษตรกรรมมากกว่าเขตอื่นๆซึ่งแสดงลักษณะมาตั้งแต่อดีตปัจจุบันในเขตมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางพัฒนาเมืองมากขึ้น จากการสำรวจภาคสนามประเภทการใช้ที่ดินที่มีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้น ได้แก่ พักอาศัย พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม สาธารณูปโภค ที่พักผ่อน และถนนตรอกซอยโดยพื้นที่เกษตรและที่ว่างได้ลดลงด้วยความเจริญที่แผ่ขยายเข้ามาสู่เขตมากขึ้นการใช้ที่ดินในลักษณะพื้นที่อาศัยจะเกาะกลุ่มไปในแนวถนนและลำคลอง ซึ่งมีทั้งชุมชนเก่าแก่ดั้งเดิมชาวมุสลิมและพื้นที่อาศัยใหม่เช่าบ้านจัดสรรต่างๆลักษณะหนาแน่นปานกลางน้อยบ้างบริเวณหนาแน่นปานกลางจะอยู่ที่ตลาดหนองจอกและบริเวณใกล้เคียงรวมทั้งถนนและลำคลองสายสำคัญ เช่นถนนเรียบวารีและคลองแสนแสบส่วนพื้นที่อาศัยที่มีความหนาแน่นน้อยจะกระจายอยู่โดยรอบพื้นที่เขตโดยที่อาศัยของชุมชนเก่าแก่จะอยู่ตามแนวคลองสายหลักต่างๆ เช่น คลองแสนแสบ คลองหลวงแพ่ง และคลองนครเนื่องเขต

ตารางที่ 3.1 แสดงการใช้ที่ดินเขตหนองจอก⁶

ประเภทการใช้ที่ดิน	จำนวนพื้นที่ต่อ(ไร่)	ร้อยละ (%)
พักอาศัย	4,172.890	2.83
พาณิชย์	78.125	0.05
อุตสาหกรรม	119.375	0.08
คลังสินค้า	64.281	0.04
สถานที่ราชการ	59.375	0.04
สถานับการศึกษา	208.750	0.14
ศาสนาสถาน	170.625	0.12
สาธารณูปโภค	134.375	0.09
ถนน ตรอก ซอย	1,356.250	0.92
ที่ว่าง	25,384.857	17.19
เกษตรกรรม	114,728.597	77.70
แม่น้ำลำคลอง	1,185.625	0.80

รูปภาพที่ 3.3 แสดงการใช้ที่ดินเขตหนองจอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารของสำนักงานกรุงเทพมหานคร เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 3.4 แสดงสภาพบ้านเรือนที่ยังเป็นลักษณะชนบท

รูปภาพที่ 3.5 แสดงสภาพระหว่างอาคารพาณิชย์กับพักอาศัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 3.6 แสดงสภาพพื้นที่เกษตรกรรม

3.1.6 การคมนาคมของเขตหนองจอก

ถนนสายสำคัญได้แก่ ถนนสุวินทวงศ์ ถนนเรียบจวรี ถนนเชื่อมสัมพันธ์ ถนนฉลองกรุง ถนนร่วมพัฒนา ถนนมิตรไมตรี ถนนประชาสำราญ ถนนคู่คลองสิบ ถนนคลองสิบ-คลองสิบสี่ และถนนสังฆสันติสุข เป็นต้น

เส้นทางถนนสุวินทวงศ์จะรับปริมาณการจราจรมาก โดยเฉพาะการจราจรจากกรุงเทพมหานครออกสู่จังหวัดเชิงเตตรา โดยมีถนนฉลองกรุงแยกออกไปสู่ตลาดกระบัง สำหรับรถยนต์ที่ต้องการจะไปทางบางนา-ตราด (ภาพที่ 3.6)

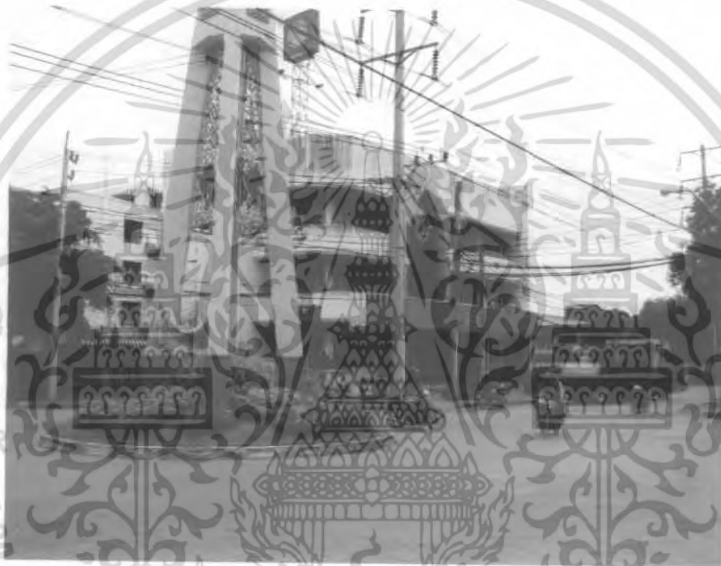
ในเขตหนองจอกมีเส้นทางโดยสารประจำทางของ ขสมก. ผ่านสายเดียวคือ 131 มีนบุรี-หนองจอก ซึ่งเป็นรถร่วมบริการวิ่งระหว่างตลาดสุขาภิบาลมีนบุรี ถนนสีหบุรานุกิจ ถนนรามอินทรา ถนนสุวินทวงศ์ แยกฉลองกรุง ถนนเชื่อมสัมพันธ์ ตลาดหนองจอก โดยมีเที่ยวแรก 4.00 น. เที่ยวสุดท้าย 21.00 น.⁷ จำนวนทั้งหมด 24 คัน รับผู้โดยสารประมาณ 12,000 คน/เดือนและนอกเหนือจากรถ ขสมก. แล้วยังมีรถตู้เอกชนที่เปิดรับบริการขนส่งจากหนองจอกและตัวเขตอื่นๆ เช่น บางกะปิ-หนองจอก มีนบุรี-หนองจอก รังสิต-หนองจอก เป็นต้น

นอกจากรถ ขสมก. แล้วก็ยังมียังมีรถโดยสารประจำทางข้ามเขตกรุงเทพมหานครเพื่อไปสู่สู่เชิงเตตราโดยใช้เส้นทางถนนฉลองกรุงและมีโดยสารสองแถวรับส่งผู้โดยสารจากลำผักชีไปสู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
เอกสารแผนผังเส้นทางเดินรถโดยสารประจำทางในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตลาดหัวตะเข้โดยใช้เส้นทางคลองกรุงและในบริเวณแขวงต่างๆก็จะมีมอเตอร์ไซด์รับจ้างชนิดผู้โดยสารชนิดนั่งซ้อนท้ายบริการตามจุดต่างๆ

การคมนาคมทางน้ำภายในเขตหนองจอกจะมีอยู่บ้างตามจุดและช่วงสั้นๆเช่นตามคลองแสนแสบ คลองลำผักชี คลองลำต้อยติ่ง การเดินทางน้ำจะไม่ค่อยสะดวกเพราะมีผักตบชวา และประตุน้ำอีกทั้งลำคลองยังตื้นเขินในหน้าแล้งอีกด้วยบางครั้งการคมนาคมทางน้ำยังจำเป็นสำหรับผู้อาศัยริมน้ำที่ใช้ลำคลองเป็นเส้นทางไปสู่เขตต่างๆ

รูปภาพที่ 3.7 แสดงสภาพการจราจรในแขวงหนองจอก

3.1.7 สภาพปัจจุบันทางสังคม

3.1.7.1 ข้อมูลทางด้านอาชีพ

- อาชีพหลักคือ การเกษตรกรรม
- อาชีพรองคือการค้าขาย พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม

3.1.7.2 ข้อมูลทางสถานที่

- โรงเรียน	41	แห่ง
- มหาวิทยาลัยเอกชน	1	แห่ง
- ที่ทำการไปรษณีย์	1	แห่ง
- สถานีตำรวจ	5	แห่ง
- ศูนย์การค้า	1	แห่ง
- ตลาด	1	แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ร้านอาหาร	36	แห่ง
- โรงงาน	98	แห่ง
- โรงพยาบาล	1	แห่ง
- พื้นที่เกษตรกรรม	74,570.25	ไร่
- คลอง	100	คลอง
- ธนาคาร	3	แห่ง
- วัด	16	แห่ง
- มัสยิด	43	แห่ง
- โบสถ์	1	แห่ง

3.1.8 ประชากร

เนื่องด้วยหนองจอกมีพื้นที่การปกครองที่ใหญ่จึงแบ่งการปกครองเป็น ประกอบ 8 แขวงประชากรส่วนใหญ่จะตั้งถิ่นฐานอยู่ในแขวงกระทุ่มรายและแขวงโคกแฝดและ ประชากรจะเบาบางในเขตลำด้อยตั้ง เมื่อพิจารณาจากพื้นที่แล้วยังเป็นเขตที่ประชากรตั้งถิ่นฐานเบาบาง

ช่วงปี พ.ศ. 2527-2537 เขตหนองจอกมีประชากรเพิ่มมากขึ้น 13,439 คน คิดเป็นร้อยละ 3.28 ของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร นับเป็นเขตที่มีบทบาทในการรองรับประชากรของกรุงเทพมหานครและในปีต่อๆมาประชากรก็เพิ่มมากขึ้นกับสังคม

3.1.8.1 การแบ่งเขตการปกครองเขตหนองจอกแบ่งหน่วยการปกครองย่อยออกเป็น 8 แขวง (khwaeng) ได้แก่

- 1.แขวงโคกแฝด
- 2.แขวงหนองจอก
- 3.แขวงลำด้อยตั้ง
- 4.แขวงลำผักชี
- 5.แขวงกระทุ่มราย
- 6.แขวงคู่มิ่งเหนื่อ
- 7.แขวงคลองสิบ
- 8.แขวงคลองสิบสอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนประชากรของเขตหนองจอก⁸

ลักษณะข้อมูล	ชาย	หญิง	รวม
แยกตามเพศ	61,915	64,211	126,126
แยกตามสถานะของบุคคล			
-ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	61,552	63,999	125,551
-ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	85	40	125
-ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง (ทะเบียนซึ่งผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดให้จัดทำขึ้นสำหรับ ลงรายการบุคคลที่ไม่อาจมีชื่อในทะเบียนบ้าน)	95	75	126
-ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	181	97	278

ตารางที่ 3.3 แสดงจำนวนประชากรของเขตหนองจอกแยกเป็นแขวง พ.ศ. 2546

อำเภอ/ตำบล	พ.ศ. 2546		
	ชาย	หญิง	รวม
ท้องถนนเขตหนองจอก	54,060	55,729	109,789
แขวงกระทุ่มราย	10,882	11,341	22,223
แขวงหนองจอก	6,642	6,819	13,461
แขวงคลองสิบ	3,675	3,773	7,448
แขวงคลองสิบสอง	4,569	4,684	9,253
แขวงโคกแฝด	11,006	11,286	22,292
แขวงคู่มือเหนือ	4,983	5,090	10,073
แขวงลำผักชี	8,797	9,248	18,045
แขวงลำด้อยติ่ง	3,506	3,488	6,994

⁸ รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการแผนผังพัฒนาเขตกลุ่มสุวินทวงศ์, สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานคร
เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์หรือการเชิงอื่นเพื่อวัตถุประสงค์อื่นใด มิใช่ผู้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.4 แสดงจำนวนประชากรของเขตหนองจอกแยกเป็นแขวง พ.ศ. 2547

อำเภอ/ตำบล	พ.ศ. 2547		
	ชาย	หญิง	รวม
ท้องถิ่นเขตหนองจอก	57,687	59,698	117,385
แขวงกระทุ่มราย	11,405	11,917	23,322
แขวงหนองจอก	6,884	7,091	13,955
แขวงคลองสิบ	3,779	3,866	7,645
แขวงคลองสิบสอง	4,704	4,878	9,582
แขวงโคกแฝด	12,228	12,486	24,714
แขวงคูฝิ่งเหนือ	5,410	5,558	10,968
แขวงลำผักชี	9,697	10,290	19,987
แขวงลำต้อยติง	3,600	3,612	7,212

ตารางที่ 3.5 แสดงจำนวนประชากรของเขตหนองจอกแยกเป็นแขวง พ.ศ. 2548

อำเภอ/ตำบล	พ.ศ. 2548		
	ชาย	หญิง	รวม
ท้องถิ่นเขตหนองจอก	81,915	64,211	126,126
แขวงกระทุ่มราย	12,631	13,196	25,827
แขวงหนองจอก	7,095	7,403	14,498
แขวงคลองสิบ	3,849	3,943	7,792
แขวงคลองสิบสอง	4,837	4,964	9,801
แขวงโคกแฝด	13,327	13,692	27,019
แขวงคูฝิ่งเหนือ	5,945	6,127	12,072
	10,563	11,214	21,777
แขวงลำต้อยติง	3,663	3,672	7,346

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.9 ศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่ของเขตหนองจอกเป็นชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่จึงนับถือศาสนาอิสลาม รองลงมาก็เป็นพุทธ คริสต์จักรโดยสังเกตการณ์ศาสนาสถานต่างๆดังนี้

ตารางที่ 3.6 แสดงจำนวนศาสนาสถานประเภทต่างๆ

ประเภทศาสนาสถาน	จำนวน	สัดส่วน(ร้อยละ)
มัสยิด	43	25.44
วัด	16	3.61
โบสถ์	1	1.61
รวม		8.90

3.1.10 สภาพปัจจุบันทางด้านเศรษฐกิจ

3.1.10.1 สภาพโดยรวมทางด้านเศรษฐกิจ

โครงสร้างทางเศรษฐกิจของเขตหนองจอกประกอบด้วยสาขามลิตการเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และการค้าขาย การบริการ โดยสาขาการผลิตภาคเกษตรกรรมมีความสำคัญเป็นอันดับที่หนึ่ง ซึ่งแสดงให้เห็นได้จากการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรเป็นจำนวนมากประมาณ 77%ของพื้นที่ทั้งหมด (พ.ศ. 2543)

ตารางที่ 3.7 แสดงอุปสงค์การใช้ที่ดินในเขตหนองจอก

ประเภทการใช้ที่ดิน	เขตหนองจอก
ที่พักอาศัย	2.83
พาณิชยกรรม	0.05
อุตสาหกรรม	0.08
คลังสินค้า	0.04
สถานที่ราชการ	0.04
สถาบันการศึกษา	0.14
ศาสนาสถาน	0.12
ที่พื้กผ่อน	-
สาธารณูปโภค	0.09

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.7 แสดงอุปสงค์การใช้ที่ดินในเขตหนองจอก (ต่อ)

ประเภทการใช้ที่ดิน	เขตหนองจอก
ถนน, ตรอก, ซอย	0.92
ที่ว่าง	17.19
เกษตรกรรม	77.70
แม่น้ำลำคลอง	0.80
อื่นๆ	-

นอกจากนี้ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 ได้กำหนดให้การผลิตภาคอุตสาหกรรมการเกษตรกรรมการเกษตรขยายตัวไม่น้อยกว่าร้อยละ 5.5 โดยส่งเสริมให้มีการส่งผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มมากขึ้น พื้นที่เกษตรกรรมเขตหนองจอกจึงเป็นปัจจัยการผลิตที่มีผลต่อแนวพัฒนาคุณภาพเศรษฐกิจ ส่วนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 นั้นได้ส่งเสริมการพัฒนาทางด้านการคมนาคม และการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างพอเพียงการยกระดับคุณภาพของประชาชน

3.1.11 บทบาทของหนองจอกและความสำคัญต่อกรุงเทพมหานคร

บทบาทหน้าที่หลักของชุมชนหนองจอกทางกรุงเทพมหานครเสนอให้เป็นพื้นที่สีเขียวเป็นการป้องกันการขยายตัวของกรุงเทพมหานครประกอบด้วยพื้นที่เกษตรกรรมเป็นหลักซึ่งจะช่วยชะลอน้ำหลากทางด้านเหนือของเมืองก่อนไหลลงสู่แม่น้ำและอ่าวไทยตามลำดับนอกจากนั้นชุมชนหนองจอกจะเป็นชุมชนเกษตรกรรมชาเมืองอันเป็นแหล่งอาหารอันสำคัญสำหรับเขตเมืองชั้นในอีกทั้งยังสามารถใช้เป็นพักผ่อน หย่อนใจระดับมหานครบริการประชาชนจากเขตในและประชาชนในท้องถิ่นทั้งเขตใกล้เคียง ตามผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครกำหนดให้เป็นพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรมยังคงสภาพแวดล้อมที่ดี โดยโครงการพัฒนาชุมชนหนองจอก(GARDEN CITY) มีแผนแม่บทกำหนดรูปแบบการพัฒนาพื้นที่ที่เกษตรกรรมยั่งยืน (Green Cluster and Compact - Community) เป็นการส่งเสริมให้พื้นที่ในเขตหนองจอกมีการพัฒนาชุมชนที่มีความสมบูรณ์ในตนเอง (Self contained Community) และส่งเสริมบทบาทเมืองหนองจอกดังนี้

1. ศูนย์บริการชุมชนในพื้นที่เกษตรกรรม
2. ศูนย์กลางจำหน่ายสินค้าทางเกษตร
3. ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ศูนย์บริการส่งออก
5. ศูนย์ราชการเมืองศูนย์กลางศึกษา
6. ศูนย์การพัฒนากีฬา
7. ศูนย์บริการด้านสุขภาพ
8. ศูนย์บริการด้านการท่องเที่ยว

ซึ่งข้อมูลดังกล่าวเพื่อที่รองรับบทบาทหน้าที่ของหนองจอกเองและในการบริการใน ศูนย์นั้นจะอยู่ในระดับภาคมหานครและบ้างศูนย์อาจจะมีการบทบาทถึงระดับประเทศและ ประเทศไทยเช่น ศูนย์การพัฒนากีฬา ศูนย์บริการบริหารกิจการอิสลามแห่งประเทศไทยเป็นต้น

3.1.11.1 แผนและนโยบาย

กฎกระทรวง ฉบับที่ 414 พ.ศ. 2542 ผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครได้ กำหนดแผนผังการใช้ประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางและกรอบในการพัฒนาการใช้ที่ดินในพื้นที่ต่างๆ ของกรุงเทพมหานคร โดยมีนโยบายส่วนหนึ่งเพื่อพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมือง เพื่อเป็นการสนับสนุนเมืองพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่อยู่โดยที่พื้นที่ชาน เมืองกรุงเทพมหานครฝั่งตะวันออกมีศักยภาพในการกำหนดให้เป็นพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม ยังคงสภาพแวดล้อมที่ดีโดยกำหนดแผนพัฒนาแม่บทการพัฒนาพื้นที่อย่างที่เหมาะสมและ ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด

ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ชานเมืองฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานคร มีข้อจำกัดในการพัฒนาเป็นชุมชนเมืองเนื่องจากเป็นที่ลุ่มต้ำน้ำท่วมขังบางบริเวณ ฤดูฝนเกิดน้ำหลากดังนั้น พื้นที่ส่วนใหญ่จึงถูกกำหนดเป็นพื้นที่ชะลอน้ำก่อนไหลลงสู่คลองธรรมชาติ แม่น้ำ ทะเล โครงการวางพัฒนาชุมชนหนองจอก (GARDEN CITY) จึงเป็นการจัดทำแผนแม่บทพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมชานเมืองฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานครอย่างมีระบบ มุ่งเน้นการกำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่สีเขียว(ชนบทและเกษตรกรรม) และพื้นที่สีเขียวทะเล (อนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรม)โดยการศึกษาศักยภาพและกำหนดบทบาทพื้นที่เพื่อกำหนดพื้นที่ที่จะยังคงทำการเกษตรกรรมและพัฒนาเป็นเมือง รวมทั้งกำหนดแผนงานการลงทุนและการพัฒนาพื้นที่ ตามแผนแม่บทที่กำหนดโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- เพื่อจัดทำแผนแม่บทกำหนดแนวทางพัฒนาบริเวณชานเมืองตะวันออก ให้มีการพัฒนาที่มีรูปแบบที่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่คลองสายหลังที่มีศักยภาพและบทบาทของพื้นที่ โดยเน้นการอยู่ร่วมกันของชุมชนเมืองและพื้นที่เกษตรกรรมอย่างยั่งยืน

- เพื่อจัดทำกรอบการพัฒนาสภาพแวดล้อมและภูมิทัศน์บริเวณพื้นที่ริมคลองสายหลักที่มีศักยภาพเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว การสัญจรทางน้ำ และการเกษตรกรรม
- เพื่อใช้เป็นข้อมูลและกรอบแนวทางสำหรับการลงทุนพัฒนาระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่จำเป็นในพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรมและพื้นที่เกี่ยวเนื่อง
- เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการจัดทำแผนผังแนวทางการพัฒนาพื้นที่เขตต่างๆที่เกี่ยวข้อง
- เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการปรับปรุงผังเมืองกรุงเทพมหานครครั้งที่ 3

3.1.11.2 แผนการพัฒนาพื้นที่

จากการพิจารณาและการวิเคราะห์และถึงเคราะห์เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาพื้นที่ โดยเน้นการพัฒนาตามสภาพพื้นที่และการกำหนดรูปแบบการพัฒนาเมืองที่ควรจะเป็นอนาคต แผนการพัฒนาพื้นที่อาจจะจำแนกเป็น 3 กลุ่มหลักคือ

- แผนการพัฒนาปรับปรุงฟื้นฟูพื้นที่ชุมชนดั้งเดิม เป็นแผนการพัฒนาพื้นที่ชุมชนที่มีการตั้งถิ่นฐานมานานและมีเอกลักษณ์ของชุมชนที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ เช่น ชุมชนหนองจอก ชุมชนลาดกระบัง ชุมชนมีนบุรี เป็นต้น

- แผนการพัฒนาพื้นที่เชิงอนุรักษ์ เป็นการกำหนดแผนพัฒนาพื้นที่ที่มีข้อจำกัดของพื้นที่จากสภาพธรรมชาติและจากการมีข้อกฎหมายควบคุมการใช้ที่ดิน เช่น พื้นที่อนุรักษ์ชนบทและเกษตรกรรมพื้นที่อนุรักษ์เพื่อการรับน้ำหลากหรือชะลอน้ำพื้นที่บริเวณสองฝั่งลำคลองสายหลักเพื่อเป็นการอนุรักษ์วิถีชีวิตชาวชุมชนริมน้ำ อนุรักษ์ประวัติศาสตร์ของชุมชนและเมืองและเพื่อเป็นการรักษาครองระบายน้ำเพื่อลดปัญหาน้ำท่วมขังของน้ำในพื้นที่ลุ่มต่ำ เช่น คลองแสนแสบ คลองสามวา คลองลำผักชี รวมทั้งการอนุรักษ์การพัฒนาอนุรักษ์ชุมชนตลาดเก่าแก่หนองจอก เป็นต้น

- แผนการพัฒนาพื้นที่พัฒนาใหม่ที่มีศักยภาพ อาจจะจำแนกเป็น พื้นที่ที่พัฒนาใหม่มีความหนาแน่นของการใช้ประโยชน์ที่ดินและประชากรสูงและความหนาแน่นต่ำตามที่กำหนดในผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร เช่นพื้นที่ภายในระยะของถนนวงแหวนชั้นในหรือรัชดาภิเษก พื้นที่ภายในถนนวงแหวนรอบนอกด้านตะวันออกของถนนกาญจนาภิเษก พื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นศูนย์ชุมชนย่อยชานเมือง การพัฒนาศูนย์พาณิชย์กรรม การพัฒนาศูนย์คมนาคม การพัฒนายานพักอาศัยแบบสมบูรณหรือกะทัดรัดในพื้นที่สีเขียวหรือพื้นที่อนุรักษ์เพื่อชนบทและเกษตรกรรมในเขตคลองสามวา และเขตหนองจอกรวมทั้งพื้นที่ที่จะพัฒนาด้วยวิธีการทางผังเมืองแบบต่างๆเช่นการจัดรูปที่ดิน การจัดทำผังเฉพาะเพื่อการพัฒนาพื้นที่เป็นต้น

การกำหนดการพัฒนาพื้นที่ที่กล่าวมาเมื่อนำมาพิจารณากับแผนงานอื่นๆและปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดแผนการพัฒนาพื้นที่ได้เป็นโดยกว้างๆคือ

- โครงการพัฒนาศูนย์บริการชุมชนในพื้นที่เกษตรกรรม

ผังเมืองกรุงเทพมหานครกำหนดให้บริเวณนี้ใช้ประโยชน์เพื่อเป็นชุมชน และศูนย์กลางให้บริการด้านสังคม และการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนในบริเวณพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรมมีข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินที่อำนาจต่อการพัฒนาเพื่อนับเป็นศูนย์ชุมชนสำหรับพื้นที่เกษตรกรรม

โครงการพัฒนายุทธศาสตร์บริการชุมชนในพื้นที่เกษตรกรรม ประกอบด้วย การพัฒนาโครงการถนน การพัฒนาทางเท้า การปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณถนนเส้นทางสัญจรและบริเวณที่โล่งสาธารณะ การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การปรับปรุงสภาพแวดล้อม กาดออกแบบชุมชน เมือง และ

การกำหนดมาตรการควบคุมการพัฒนาพื้นที่เฉพาะ ในบริเวณดังนี้

- โครงการพัฒนาศูนย์บริการชุมชนสุวินทวงศ์ร่วมพัฒนา พื้นที่ประมาณ 1 ตารางกิโลเมตร ตรงบริเวณจุดตัดระหว่างถนนสุวินทวงศ์และถนนร่วมพัฒนา
- โครงการพัฒนาศูนย์บริการชุมชนลำผักชี พื้นที่ประมาณ 1 ตารางกิโลเมตรบริเวณชุมชนลำผักชี เขตหนองจอก
- โครงการพัฒนาศูนย์บริการชุมชนสุวินทวงศ์เชื่อมสัมพันธ์ พื้นที่ประมาณ 1 ตารางกิโลเมตรบริเวณจุดตัดระหว่างถนนสุวินทวงศ์และถนนเชื่อมสัมพันธ์ เขตหนองจอก
- โครงการพัฒนาศูนย์บริการชุมชนนครเนื่องเขต พื้นที่โครงการประมาณ 0.5 ตารางกิโลเมตร บริเวณชุมชนเนื่องเขต เขตหนองจอก
- โครงการพัฒนาศูนย์ชุมชนคลองสิบสอง พื้นที่โครงการประมาณ 0.5 ตารางกิโลเมตร บริเวณชุมชนคลองสิบสอง

- โครงการ จัดรูปที่ดินบริเวณบางชัน เขตคลองสามวา

โครงการจัดรูปที่ดินบริเวณบางชัน เขตคลองสามวา เป็นโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาพื้นที่ตามข้อ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ และ วางแผนการใช้ที่ดินอย่างเป็นระบบ โดยกำหนดเป้าหมายการ พัฒนาพื้นที่เป็นที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย ตามการใช้ประโยชน์ที่ดินในกฎกระทรวงผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครฉบับปัจจุบัน

- โครงการการจัดรูปที่ดินบริเวณลำแบนตาโพแขวงบางชัน เขตคลองสามวา

โครงการจัดรูปที่ดินบริเวณลำแบน ตาโพ แขวงบางชัน เขตคลองสามวา

กรอบคลุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ 260 ไร่เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับพื้นที่ให้เป็นชุมชนน่าอยู่ เทียบพร้อมด้วยระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัยที่ผ่านมาได้ มีการจัด ประชุมเจ้าของที่ดินและผู้นำชุมชน จำนวน 3 ครั้ง และขณะนี้อยู่ระหว่าง การเจตนายินยอมอย่างเป็นทางการจากเจ้าของที่ดินในการเข้าร่วมโครงการจัดรูปที่ดิน

- โครงการพัฒนาเมืองอุทยานนครหนองจอก

โครงการศึกษาการพัฒนาอุทยานนครหนองจอก ครอบคลุมพื้นที่เขตหนองจอก เขต คลองสามวา เขตมีนบุรี และเขตลาดกระบัง พื้นที่ประมาณ 20 ตารางกิโลเมตร เป็นเขตที่อยู่ ชายแดนกรุงเทพมหานครฝั่งตะวันออก ตามผังเมือง กรุงเทพมหานครกำหนดให้เป็นพื้นที่ชนบท และ เกษตรกรรมยังคงสภาพแวดล้อมที่ดี โดยโครงการพัฒนาเมืองอุทยานนครหนองจอก (GARDEN CITY) มีแผนแม่บทกำหนดรูปแบบการพัฒนาพื้นที่ที่ เหมาะสมและประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด โดยเน้นรูปแบบการอยู่ร่วมกันของชุมชนเมืองและพื้นที่เกษตรกรรมอย่างยั่งยืน (Gree Ciuster and compart community)เป็นการส่งเสริมให้พื้นที่ในเขตหนองจอกมีการพัฒนาเป็นชุมชนที่มีความ สมบูรณ์ในตนเอง (Seif contained community) และส่งเสริมบทบาทเมืองหนองจอกเป็นศูนย์กลาง ชุมชนเมืองในพื้นที่สีเขียว(Garden City) ในบางบริเวณที่มีศักยภาพในกาพัฒนาอาจจะส่งเสริมให้เกิดเป็นเมืองศูนย์กลางการเมืองศูนย์กลางการศึกษา เมืองศูนย์กลางพัฒนากีฬา ศูนย์กลาง จำหน่าย สินค้าเกษตร เป็นต้น ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามศักยภาพพื้นที่ เพื่อให้เกิดแหล่งงาน การ สร้างเศรษฐกิจ และที่อยู่อาศัยที่พอเพียง มีการพัฒนาชุมชนเมืองอย่างเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ธรรมชาติที่ยังสามารถพัฒนาเกษตรกรรม ทั้งการจัดการระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ที่ จำเป็น การดำเนินงานโครงการศึกษาการพัฒนาอุทยานนครหนองจอก ประกอบด้วยการจัดทำ แนวทางกาพัฒนาบริเวณชานเมืองตะวันออก

กาพัฒนาสภาพแวดล้อมภูมิทัศน์พื้นที่ริมคลองสายหลักที่มีศักยภาพ ส่งเสริมการท่องเที่ยว การสัญจรทางน้ำ และการเกษตรกรรม การพัฒนาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การปรับปรุง ชุมชนเกษตรกรรมชานเมือง การกำหนดมาตรการควบคุมการจัดสรรที่ดินและการพัฒนาพื้นที่ เฉพาะ

3.1.11.3 แผนงานการพัฒนาการจราจรและขนส่ง

ก) การก่อสร้างถนนสายหลัก สारรองตามผังเมืองรวม

โครงการผังเมืองมกรุงเทพมหานคร (ปรับปรุงครั้งที่2) ได้กำหนดแผนก่อสร้างขยาย ปรับปรุงถนนสายหลักและสายรองในกุ่มสุวินทวงศ์ ดังนี้

- ถนนรามอินทรา-นิมิตรใหม่ (๑ 2) เขตทาง 40เมตร ระยะทาง 6 กิโลเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ถนนรัตนโกสินทร์สมโภชน์-นิมิตรใหม่ (ข 1) เขตทาง 60 เมตร ระยะทาง 10 กิโลเมตร

ข) การก่อสร้าง ปรับปรุงถนนสายหลัก

- ถนนหทัยราษฎร์ เขตคลองสามวา ตั้งแต่ถนนสุวินทวงศ์ถึงสุดเขต

กรุงเทพมหานครระยะทาง 8 กิโลเมตร

- ถนนเลียบวารี เขตหนองจอก ตั้งแต่ ถนนราษฎร์อุทิศถึงถนนเชื่อมสัมพันธ์

ระยะทาง 7 กิโลเมตร

ค) การก่อสร้าง ปรับปรุงถนนสายรองและเชื่อมซอย

การก่อสร้าง ปรับปรุงถนนสายรองและเชื่อมซอย มีเป้าหมายให้เกิดโครงข่ายเส้นทางคมนาคมทางถนนระดับท้องถิ่นให้พอเพียงและเป็นระบบ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่สอดคล้องกับการพัฒนาเมือง และการขยายตัวของกิจกรรมและที่อยู่อาศัยในพื้นที่ชานเมืองที่มีศักยภาพการพัฒนาและเพื่อการลดปริมาณการจราจรบนถนนสายหลักในปัจจุบัน โครงการต่าง ๆ มีดังนี้

- โครงการก่อสร้างถนนร่วมพัฒนา ขนาด 4 ช่องจราจร ระยะทาง 6 กิโลเมตร

- ถนนรามอินทรา-ซอยเจริญพัฒนา-ถนนหทัยราษฎร์ เขตคลองสามวา ขนาด 4 ช่องจราจร ระยะทาง 8.5 กิโลเมตร

- ถนนไทยรามัญ-(ถนนพหลโยธิน-นิมิตรใหม่) เขตคลองสามวา ขนาด 4 ช่องจราจร ระยะทาง 1.50 กิโลเมตร

- ถนนประชาร่วมใจ- ถนนไมตรีจิตร์ (เลียบลำรางสระตือ) เขตคลองสามวาขนาด 4 ช่องจราจร ระยะทาง 8.3 กิโลเมตร

- ถนนนิมิตรใหม่-ถนนโครงการเลียบลำรางสระตือ (ถนนคลองสามตะวันออก)เขตคลองสามวา ขนาด 4 ช่องจราจร ระยะทาง 7.5 กิโลเมตร

- ถนนวัดสุโขทัย-ถนนคลองแก้ว เขตคลองสามวา ขนาด 4 ช่องจราจร ระยะทาง 7.4 กิโลเมตร 3.3.7 ถนนสุเหร่าคลองหนึ่ง ถนนนิมิตรใหม่ เขตคลองสามวาขนาด 4 ช่องจราจรระยะทาง 1.6กิโลเมตร

- ถนนและสะพานเชื่อมถนนคูคลองสิบ ถนนเลียบวารี เขตหนองจอก ขนาด 4 ช่องจราจร ระยะทาง 800 เมตร

- ถนนสังฆสันติสุข-ซอยร่มเย็น เขตหนองจอก ขนาด 4 ช่องจราจร ระยะทาง 2.3 กิโลเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ง) ส่วนงานพัฒนาสิ่งแวดล้อม

แผนงานโครงการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย การแก้ไขปัญหาลิ่งแวดล้อมประเภทต่างๆ ที่กรุงเทพมหานครกำลังประสบ และต้องการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เช่น ด้านมลภาวะทางอากาศ มลภาวะทางน้ำ การป้องกันน้ำท่วม การเก็บและกำจัดขยะมูลฝอย เป็นต้น รวมทั้งแผนงานการพัฒนาส่งเสริมสิ่งแวดล้อมสำหรับอนาคตที่สำคัญคือ การพัฒนาเพิ่มพื้นที่สีเขียว ทั้งนี้เป็นพื้นที่สีเขียวเพื่อสิ่งแวดล้อม เป็นปอดของเมือง เพื่อสร้างอากาศบริสุทธิ์ สร้างภูมิทัศน์ของเมือง และพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจ โดยมีที่ออกกำลังกายสำหรับชุมชน ที่พอเพียงกับจำนวนประชากรในปัจจุบันและอนาคตแผนงานโครงการต่างๆ

3.2 การศึกษาสภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา

3.2.1 ที่ตั้งและขอบเขตของพื้นที่ศึกษา

3.2.1.1 การตั้งถิ่นฐานในอดีตและปัจจุบันของศูนย์ชุมชนแขวงหนองจอก

พื้นที่เขตหนองจอกแต่ก่อนอยู่ในการปกครองของจังหวัดมินบุรีต่อมาปี พ.ศ.2474 ก็ถูกยุบและให้หนองจอกไปขึ้นอยู่กับจังหวัดฉะเชิงเทรา แต่ต่อมาปี พ.ศ. 2475 ได้โอนกับมาอยู่ในการปกครองของพระนครอีกครั้ง ปัจจุบันหนองจอกมีชาวไทยมุสลิมอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก คาดว่าบรรพบุรุษเป็นแขกมาลาญที่เข้ามาตั้งถิ่นฐาน 2 ช้างคลองแสนแสบด้วยที่ว่าการคมนาคมส่วนใหญ่ในอดีตจะเป็นการคมนาคมทางน้ำและหนองจอกยังมีคลองอีกมากที่เชื่อมกับเขตอื่นๆโดยเริ่มที่ปลายคลองพระโขนง หัวหมาก ถึงคลองบางขนาก ฉะเชิงเทรา

เนื่องด้วยจำนวนคลองที่มากหนองจอกจึงเป็นพื้นที่เกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นด้วยเหตุที่ว่าหนองจอกมีพื้นที่มากจำนวนประชากรจึงอพยพเข้ามาอยู่อาศัยเป็นจำนวนมากในการปลูกสิ่งก่อสร้างอาคารจึงจะจัดกระจายไปตามที่ต่างๆโดยเฉพาะตามถนนสายหลักซึ่งยากต่อการพัฒนา

พื้นที่เขตหนองจอกโดยทั่วไปยังคงมีลักษณะเป็นพื้นที่โล่งว่างเป็นจำนวนมากพื้นที่เดิมเป็นพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งปัจจุบันนักค้าที่ดินได้ซื้อเก็งกำไรไว้เป็นจำนวนมากแต่บางพื้นที่ก็ยังเป็นพื้นที่เกษตรกรรมอยู่โดยเจ้าของที่ดินได้ให้เกษตรกรเช่าที่ดิน ทำนาข้าว นาหญ้า และบ่อปลา เป็นต้นพื้นที่เกษตรกรรมหรือพื้นที่โล่งว่างเหล่านี้จะครอบคลุมบริเวณกว้างในพื้นที่เขตโดยมีส่วนร่วมที่เป็นชุมชนที่อยู่อาศัยของผู้คนที่อยู่อาศัยตามแนวคลองและถนนสายหลักต่างๆส่วนย่านพาณิชย์กรรมจะกระจุกตัวอยู่ในบริเวณตลาดหนองจอกซึ่งอยู่ในการปกครองของแขวงหนองจอก และกระจายตัวไปตามถนนสายหลักสลับกับพื้นที่อุตสาหกรรมซึ่งตั้งตัวอยู่ตามถนนสุขุมวิทเป็นจำนวนมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจุบันผังเมืองกรุงเทพมหานครได้กำหนดให้พื้นที่เขตหนองจอกกว่าครึ่งหนึ่งเป็นชนบทและเกษตรกรรมด้วยเหตุผลนี้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศทางผังเมืองสั่งจัดให้มีการพัฒนาในพื้นที่ต่างๆของกรุงเทพมหานครและปริมณฑลให้เป็นพื้นที่ชุมชนทางการเกษตรกรรมเพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจและประชากรในระยะอันสั้นเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 1-9

3.2.2. การศึกษาสภาพทั่วไปของแขวงหนองจอก

ที่ตั้งและขอบเขตของพื้นที่ศึกษา ตั้งอยู่ในส่วนกลางของเขตหนองจอกติดกับย่านพาณิชยกรรมเดิมของเขตหนองจอกมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ถนนแสนเกษม,คลองสนามสองตอน
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ถนนคลองสิบสาม,คลองสิบสาม
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ถนนมิตรไมตรี,คลองแสนแสบ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	สนามฟุตบอลบีอีซี เทโร ศาสน
รวมพื้นที่ศึกษา	ประมาณ	2,805 ไร่

3.2.3. การใช้ที่ดิน ปี พ.ศ.2545

ในพื้นที่ที่ศึกษา มีการใช้ที่ดินหลายประการซึ่งสามารถจะแบ่งประเภทของการใช้ที่ดินได้ดังนี้

1. การใช้ที่ดินเพื่อการพาณิชยกรรม

การใช้ที่ดินพาณิชยกรรมมีลักษณะเป็นการค้าแบบกระจายไปตามถนนประชาสำราญ ,ถนนสฤลดี,ถนนเชื่อมสัมพันธ์กลุ่มพาณิชยกรรมที่สำคัญได้แก่ กลุ่มร้านค้าขายอุปกรณ์วัสดุทางการเกษตรกรรม , ร้านค้าปลีก,กลุ่มตลาดสดตรงบริเวณดังกล่าวซึ่งบริเวณพื้นที่ข้างเคียงเป็นพื้นที่พาณิชยกรรมของเขตหนองจอกสภาพมีความคับแคบจึงทำให้กิจกรรมประเภทเดียวกันขยายตัวไปตามถนนมิตรไมตรีและถนนเชื่อมสัมพันธ์

2. การใช้ที่ดินเพื่อพักอาศัย

การใช้ที่ดินเพื่อพักอาศัยจะกระจายอยู่โดยตามถนนสายหลักคือถนนมิตรไมตรี,ถนนประชาสำราญและตามแนวคลองแสนแสบ,คลองสิบสาม,คลองสนามสองตอนลักษณะเป็นการอยู่อาศัยแบบบ้านมีตั้งแต่ชั้นเดียวถึงสองชั้นและเป็นอาคารพาณิชย์

3. การใช้ที่ดินประเภทสถานศึกษา

การใช้ที่ดินสถานศึกษานั้นส่วนใหญ่ในพื้นที่ที่ศึกษาจะเป็นโรงเรียนซึ่งประกอบไปด้วย โรงเรียนหนองจอกพิทยาสรรพ์และโรงเรียนศาสนาวิทยา

4.การใช้ที่ดินประเภทศาสนสถาน

การใช้ที่ดินประเภทศาสนสถานนั้นประกอบมัสยิดเป็นส่วนใหญ่เพราะประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยในพื้นที่ศึกษานับถือศาสนาอิสลามซึ่งประกอบด้วยมัสยิดซอลิฮุลอิสลามซึ่งตั้งอยู่ที่ระหว่างคลองสนามสองตอนและคลองลำต้นกล้วยส่วนมัสยิดซอลิฮุลอิสลามตั้งอยู่ที่ถนนเส้นทางไปโรงเรียนศาสนาศึกษา

5.การใช้ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมเฉพาะกิจ

โดยมากจะเป็นกิจกรรมการซ่อมเครื่องรถ โรงกรองน้ำการใช้ที่ดินประเภทนี้ไม่ค่อยจะมีมากเท่าไร

6.การใช้ที่ดินประเภทเกษตรกรรม

การใช้ที่ดินประเภทการเกษตรกรรมในพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นการเกษตรกรรมการทำนาเป็นส่วนใหญ่

7.การใช้ที่ดินประเภทอื่นๆ

การใช้ที่ดินประเภทส่วนอื่นส่วนใหญ่ของพื้นที่ศึกษาเป็นที่ดินโล่งว่างและคลอง

รูปภาพที่ 3.8 แสดงการใช้พื้นที่ของแขวงหนองจอกและที่ตั้งของพื้นที่ศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.4 ระบบโครงข่ายคมนาคม

ระบบข่ายคมนาคมขนส่งในพื้นที่ศึกษา สามารถแยกออกเป็นระบบโครงข่ายการคมนาคมทางบกและทางน้ำซึ่งเป็นระบบโครงข่ายที่เข้าสู่พื้นที่ศึกษา

1.ระบบโครงข่ายการขนส่งทางบก

ในบริเวณพื้นที่ศึกษาประกอบด้วยประกอบด้วยระบบโครงข่ายถนนในพื้นที่ซึ่งสามารถแยกระบบของถนนออกตามความสำคัญดังนี้

ก. ถนนสายหลัก

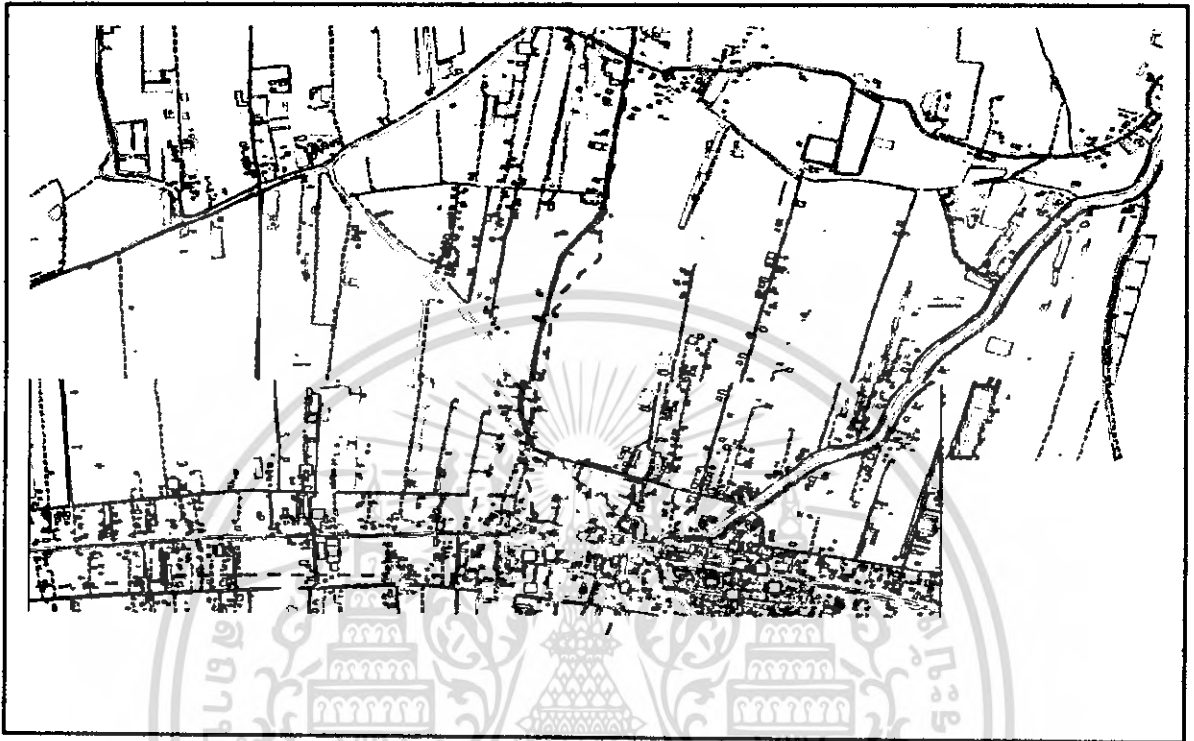
- ถนนมิตรไมตรี
- ถนนเชื่อมสัมพันธ์

ข. ถนนสายรอง

- ถนนประชาตำราญ
- ถนนสกุลดี
- ถนนคลองสิบสาม

ค. ถนนสายย่อย

คือ ถนนซอยต่างๆส่วนใหญ่เป็นออกจากถนนสายหลักและสายรองผิวจราจรแคบปริมาณการใช้น้อย

รูปภาพที่ 3.9 แสดงระบบโครงข่ายคมนาคมของพื้นที่ศึกษา

ถนนสายหลัก - - - - -
 ถนนสาทรอง - - - - -

2.ระบบโครงข่ายคมนาคมทางน้ำ

ระบบการคมนาคมทางน้ำในพื้นที่ศึกษาในปัจจุบันยังมีการคมนาคมทางน้ำอยู่บ้านแต่ส่วนใหญ่จะเป็นเรือส่วนบุคคลส่วนเรือสาร์นั้นเมื่อก่อนเคยมีเรือโดยสารแต่ตอนนี้ประชาชนส่วนใหญ่ก็มาใช้รถโดยสารแทนเพราะต้นทุนทางเรือแม่น้ำลำคลองมีการเปลี่ยนแปลงและมีวัชพืชเป็นส่วนจึงทำการจางจรไม่สะดวกเท่าที่ควรแต่ก็ยังปรากฏท่าเทียบเรือเก่าให้เห็นอยู่

3.ระบบขนส่งสาธารณะ

การให้บริการขนส่งระบบการขนส่งสาธารณะของแขวงหนองจอกในปัจจุบันได้แก่ รถโดยสารประจำทางให้บริการคนในชุมชนและบริเวณรอบนอกโดยจะมีจุดการขนส่งที่สำคัญอยู่ที่ตลาดสดหนองจอกและระหว่างแยกสำนักงานเขตหนองจอกนอกจากนี้ยังมีรถตู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บริการแก่คนในชุมชนและรถสามล้อเครื่อง, สามล้อปั่นให้บริการในพื้นที่รถโดยสารไม่สามารถเข้าถึงได้เวลาในช่วงให้บริการจะอยู่ในเวลาตั้งแต่ 05.00 น ถึง 00.00 น

4.ทางเดิน

ลักษณะทางเดินเท้าโดยทั่วไปในพื้นที่ศึกษาเป็นทางเดินเท้าบริเวณทางเท้าที่ขนานไปกับเส้นทางถนนมีลักษณะเป็นทางเท้าริมถนนเป็นส่วนใหญ่

3.3.5 ลักษณะอาคารในพื้นที่ศึกษา

สภาพอาคาร แบ่งออกได้เป็น 3 ระดับคือ

1. สภาพอาคารเก่า ได้แก่ อาคารเก่าที่ทรุดโทรมมีอายุมากกว่า 25 ปีขึ้นไป ได้แก่ อาคารบ้านพักอาศัยบริเวณริมคลองแสนแสบ, คลองสิบสาม นอกจากนี้การพักอาศัยประเภทพักอาศัยส่วนใหญ่มีสภาพเก่าแก่
2. สภาพอาคารปานกลาง ได้แก่ อาคารที่มีอายุระหว่าง 10-25 ปีส่วนใหญ่เป็นบ้านพักอาศัยอาคารพาณิชย์บริเวณถนนประชาสำราญเป็นส่วนใหญ่
3. สภาพอาคารสมัยใหม่ ได้แก่ อาคารที่มีอายุระหว่าง 1-10 ปี ได้แก่ อาคารพาณิชย์กรรมที่สร้างขึ้นใหม่บริเวณถนนสกลุติและถนนประชาสำราญบางส่วน

ความสูงของอาคาร

ความสูงของอาคารในพื้นที่ศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ระดับคือ

1. อาคารสูง 1-2 ชั้น เป็นความสูงของอาคารของอาคารส่วนใหญ่ในพื้นที่เช่นบ้านพักอาศัยเป็นต้น
2. อาคารสูง 3-5 ชั้น ส่วนใหญ่เป็นอาคารพาณิชย์บริเวณถนนสกลุติ

3.2.6. กรรมสิทธิ์ที่ดิน

กรรมสิทธิ์ที่ดินในพื้นที่ศึกษาได้แก่

1. ที่ดินราชการ
2. ที่ดินเอกชน
3. ที่ดินศาสนสถาน

3.2.7. ราคาที่ดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ราคาที่ดินของหนองจอก ราคาเริ่มต้นตั้งแต่ ตารางวาละ 2,000 – 50,000 บาทแล้วแต่ตามสภาพของพื้นที่นั้นๆ

3.2.8. สภาพสภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา

สภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นการใช้ที่ดินประเภทการเกษตรกรรมและที่โล่งว่างเปล่าขนาดใหญ่กลุ่มอาคารก็ส่วนใหญ่ก็จัดกระจายอยู่ตามแนวถนนภายในพื้นที่ศึกษาและตามแนวคลองต่างๆจากศักยภาพของพื้นที่ศึกษาพอสรุปได้ว่าในบริเวณพื้นที่ศึกษามีความเหมาะสมที่จะพัฒนาให้เป็นชุมชนที่มีความศักยภาพทางด้านการเกษตรกรรม การพาณิชย์ การท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีและเมื่อเปรียบเทียบกับ การขยายตัวของ การคมนาคมและการพาณิชย์กรรมที่เพิ่มขึ้นเพื่อรองรับสนามบินสุวรรณภูมิที่เปิดเป็นอย่างเป็นทางการแล้ว เมื่อวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2549 ซึ่งช่วยส่งเสริมทางด้านกิจกรรมต่างๆในพื้นที่ศึกษานอกจากนี้แผนส่งเสริมทางการเป็นพื้นที่สภาพแวดล้อมดีและศูนย์กลางทางด้านเกษตรซึ่งทางภาครัฐและเอกชนได้จัดทำแผนพัฒนาขึ้นมา

นอกจากนี้ข้อมูลทางด้านกรรมสิทธิ์ที่ดินและราคาของที่ยังมีส่วนช่วยสนับสนุนการพัฒนาบริเวณพื้นที่ศึกษาให้มีความเป็นไปได้มากยิ่งขึ้นเนื่องจากราคาที่ดินในบริเวณพื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่มีราคาค่อนข้างอยู่ในเกณฑ์ที่พอดีจะมีสูงบ้างก็ได้แก่ย่านที่เป็นย่านพาณิชย์ใน ด้านกรรมสิทธิ์ ที่ดินส่วนมากในพื้นที่ศึกษาเป็นของเอกชนรายย่อยแต่ก็มีบ้างพื้นที่ที่เป็นของที่ราชพัสดุตั้งนั้นการจัดการเพื่อการจัดสรรรูปที่ดินว่าด้วยการเวนคืนหรือสังหาริมทรัพย์ตาม พ.ร.บ. ผังเมือง สิ่งเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้กรวางผังและออกแบบบริเวณพื้นที่ศึกษาให้เกิดความสะดวกไม่เกิดข้อจำกัดในด้านการออกแบบมากนักเนื่องจากการออกแบบลักษณะพัฒนาขึ้นมาใหม่เป็นส่วนใหญ่

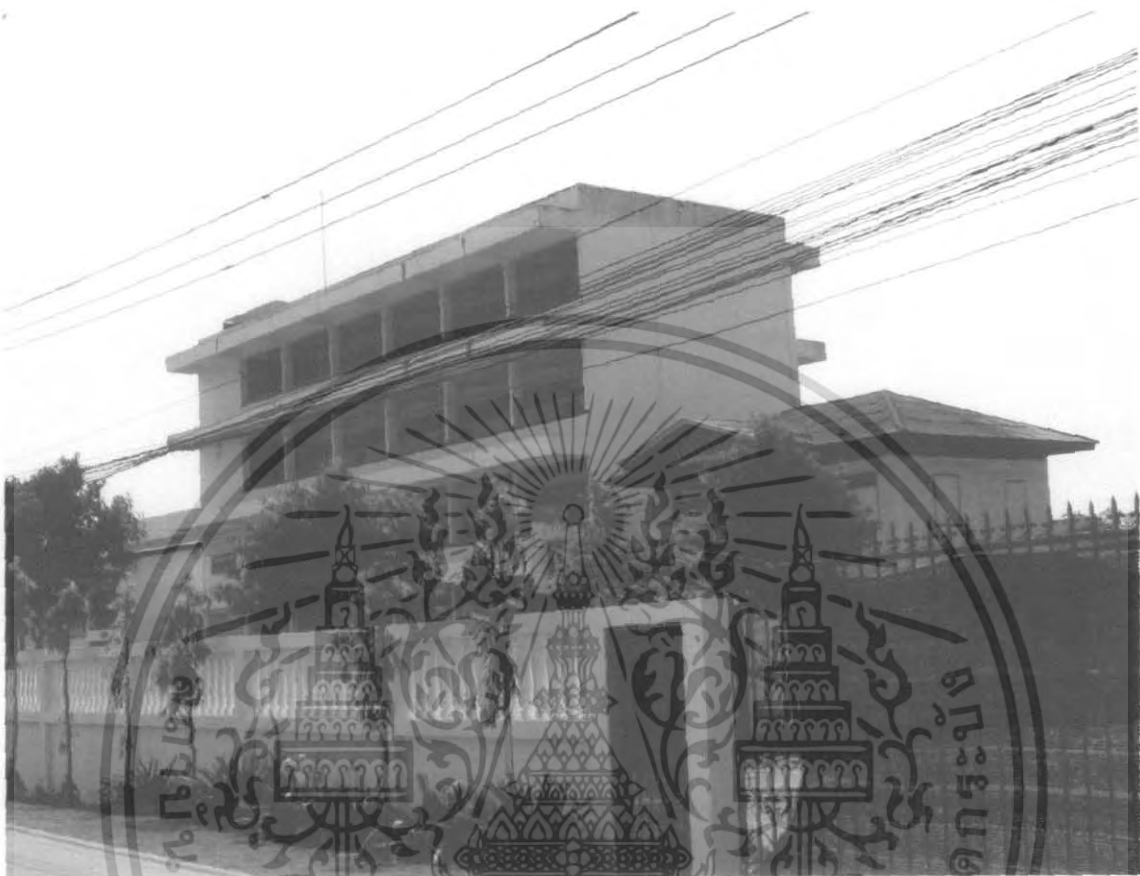
รูปภาพที่ 3.10 แสดงสภาพแม่น้ำลำคลองในแขวงหนองจอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 3.11 โรงเรียนหนองจอกพิทยาสรรพ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 3.12 โรงเรียนตอนศาสนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

การวิเคราะห์สภาพทั่วไปและบทบาทของพื้นที่

การศึกษาและวิเคราะห์สภาพทั่วไปและบทบาทของพื้นที่ จะมีผลต่อการพัฒนาพื้นที่ ศึกษาเมืองอุทยานนครหนองจอก ตามผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครกำหนดให้เป็นพื้นที่ชนบท และเกษตรกรรมยังคงสภาพแวดล้อมที่ดี โดยจากการวิเคราะห์จากแผนพัฒนาและโครงการที่เกี่ยวข้อง ศักยภาพและข้อจำกัดของพื้นที่ศึกษา รวมถึงปัญหาทางกายภาพที่จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาชุมชน แนวโน้มการขยายตัวในอนาคต เพื่อที่จะสรุปบทบาท หน้าที่สำหรับการเสนอแนะ แนวทางการปรับปรุงชุมชนตลอดจนถึงสภาพแวดล้อมของพื้นที่ศึกษาเพื่อที่จะได้เป็นแนวทางในการทางออกแบบที่เหมาะสมต่อและสอดคล้องกับแผนพัฒนา นโยบายกรุงเทพมหานครโดยโครงการพัฒนาเมืองอุทยานนครหนองจอก มีแผนแม่บทกำหนดรูปแบบการพัฒนาพื้นที่ที่เหมาะสม และประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด โดยที่จะเน้นให้รูปแบบการอยู่ร่วมกันของชุมชนเมืองและพื้นที่เกษตรกรรมอย่างยั่งยืน

ปัจจุบันประเทศไทยมีการเจริญเติบโตของเมือง ที่แตกต่างจากในอดีตที่เป็นไปตามธรรมชาติและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ในอดีตสามารถควบคุมการเจริญเติบโตของเมืองได้และยังไม่ทำให้เกิดปัญหาของเมือง แต่ในปัจจุบันการพัฒนาเมืองในประเทศ ได้พัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีทางด้านต่างๆ ส่งผลให้ประเทศไทยนั้นได้มีการพัฒนาด้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว โครงการและนโยบายมีดังนี้

4.1 การวิเคราะห์แผนพัฒนาและโครงการที่เกี่ยวข้อง

4.1.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 - 3 (พ.ศ.2504 – 2519)

เนื่องจากการจัดทำโครงการและการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจในระยะแรกส่วนใหญ่ยังไม่พร้อม โดยเฉพาะการจัดทำโครงการพัฒนาระยะยาวถือเป็นแต่เพียงการวางแผนขั้นต้น โดยการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับนี้ได้ครอบคลุมสาขาการพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐทุกด้าน แต่เน้นหนักโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ การคมนาคมขนส่ง การชลประทาน และการพลังงาน เป็นต้น การ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่รัฐทุ่มเทพยายามใน 4 โครงการดังกล่าวนี้ ก็เพื่อเป็นการปูพื้นฐานให้มีการลงทุนในภาคเอกชน เพื่อเพิ่มผลผลิตทางสาขาเกษตรกรรม และอุตสาหกรรมอันจะเป็นผลให้เศรษฐกิจของประเทศขยายตัวได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งการเน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของประเทศขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นทำให้เกิดการขยายตัวของชุมชน เกิดการใช้ที่ดินอย่างไม่มีประสิทธิภาพขาดระบบระเบียบเนื่องจากการขาดการควบคุมดูแลจากภาครัฐ ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องรองผังเมืองและการพัฒนาชุมชน ซึ่งการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วทำให้เกิดผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชากร และส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชนสภาพแวดล้อมที่เสื่อมโทรม เกิดปัญหาในหลายด้าน ทำให้ประชากรมีคุณภาพชีวิตที่ต่ำลง

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 - 6 (พ.ศ.2520 - 2539)

สืบเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-3 นั้นได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และในช่วงนั้นประเทศไทยประสบกับปัญหาความผันผวนของภาวะเศรษฐกิจโลกและการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของไทย ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4-6 นี้จึงเป็นการดำเนินนโยบายตามแนวทางที่ได้มีการวางเอาไว้และปรับเปลี่ยนการพัฒนาให้ทันกับความก้าวหน้าของตลาดโลก ดังนั้นจึงได้มีการดำเนินการกระจายรายได้เพื่อลดช่องว่างทางเศรษฐกิจ สร้างความเจริญออกไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นต่างๆ ยกฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของชาวชนบทให้ดีขึ้นเพื่อระลอกการอพยพและย้ายถิ่นฐานของประชากรในต่างจังหวัดที่จะเข้ามาในเมืองหลวงและภาคกลางของประเทศมากขึ้น อีกทั้งยังลดอัตราการเพิ่มของประชากร เพื่อลดปัญหาการว่างงานในขณะเดียวกันก็มุ่งปรับปรุงคุณภาพของประชากรให้สูงขึ้น ตลอดจนขยายการบริการขั้นพื้นฐานทางเศรษฐกิจต่างๆ กระจายการผลิตออกไปอย่างกว้างขวางทั้งในสาขาการเกษตร การบริการ พาณิชยกรรม ให้มากขึ้นพร้อมทั้งฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งเสื่อมโทรมเพื่อเป็นมาตรการหนึ่งที่จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น พร้อมทั้งมีแนวนโยบายการจัดทำผังเมืองขึ้นเพื่อเป็นมาตรฐานในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยการมุ่งเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนที่อยู่อาศัย มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังสนับสนุนให้องค์กรในภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างกว้างขวาง กำหนดให้ท้องถิ่นเป็นองค์กรกลางในการประสานงานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2545 – 2549)

เน้นการเป็นศูนย์กลางการบริหาร การปกครอง การคมนาคมขนส่งระดับนานาชาติ เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศและเริ่มมีการจัดการและพัฒนาการวางผังเมืองและควบคุมพื้นที่ โดยดำเนินการเพื่อให้ประเทศไทยมีการใช้พื้นที่ทั้งประเทศอย่างมียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ ซึ่งสนับสนุนให้มีการสร้างความเชื่อมโยง ของการพัฒนาเมืองและชนบท ควบคู่กับการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมของชาติให้ยั่งยืนตลอดไปในการเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจ และการลงทุนของอาเซียนศูนย์กลาง การคมนาคมขนส่งควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจระดับรากหญ้า เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน การกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจและการบริการทางสังคม ประกอบกับนโยบายการกระจายอำนาจที่ให้อำนาจท้องถิ่นในการจัดทำผังเมืองของตนเอง ทำให้จำเป็นต้องมีการวางและจัดทำผังประเทศ เพื่อเป็นกรอบนโยบายการพัฒนาในอนาคต ให้มีการใช้พื้นที่ร่วมกันของกิจกรรมต่างๆ ในภาพรวมของประเทศที่มีการบูรณาการอย่างองค์รวมครบถ้วนทุกสาขา ลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มเติมส่วนที่ขาดหายไป รวมทั้งพัฒนาระบบเมืองให้มีการรวมกลุ่มอย่างเข้มแข็งและเกื้อกูลกันอย่างเป็นเครือข่าย เพื่อให้ใช้เป็นแผนกายภาพแม่บทของรัฐบาลและหน่วยปฏิบัติทุกสาขาที่มีการใช้กิจกรรมในพื้นที่เดียวกัน โดยจะให้ใช้เป็นแผนและผังกลางร่วมกันในการจัดทำแผนปฏิบัติการย่อยๆ ของแต่ละหน่วยงาน ให้มีทิศทางสู่เป้าหมายเดียว ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งซ้ำซ้อนกับปัญหาใหม่ๆ และส่งผลกระทบต่อเนื่องต่อไปอีก รวมทั้งสามารถรับมือกับปัจจัยภายนอกอันเป็นผลมาจากการพัฒนาของประเทศเพื่อนบ้านที่ร่วมเป็นพันธมิตรการพัฒนาด้วย

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)

ถึงแม้ว่าการพัฒนาประเทศจะประสบความสำเร็จในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ โดยบรรลุตามเป้าหมายแล้วก็ตาม แต่กิจกรรมและความมั่นคงทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่แล้วนั้นยังกระจุกตัวอยู่แต่เฉพาะในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเท่านั้น ซึ่งยังแตกต่างจากชนบทของประเทศที่ยังคงมีรายได้ต่ำอยู่ ดังนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 จึงมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อเป็นหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักในการพัฒนาดังนี้

การพัฒนาศักยภาพของคน ประกอบด้วยการส่งเสริมให้ประเทศมีโครงสร้างประชากรที่เหมาะสมและมีการกระจายตัวของประชากรที่สอดคล้องกับศักยภาพและโอกาสในการพัฒนาในแต่ละพื้นที่ของประเทศ

การพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาคน ประกอบด้วย
 แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัวและชุมชน สร้างโอกาสให้คน ชุมชนมีส่วน
 ร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

การเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาของภูมิภาคและชนบท เพื่อยกระดับคุณภาพ
 ชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึง การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการกระจายการพัฒนาด้วยการเพิ่ม
 ศักยภาพขององค์กรชุมชน สร้างโอกาสการพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ

การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคนและคุณภาพชีวิต
 ประกอบด้วยแนวทางการสร้างระบบเศรษฐกิจให้เข้มแข็ง เสริมสร้างการผลิตให้เข้มแข็งเพื่อให้
 พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของตลาดโลก

การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยแนวทางการบริหาร
 การจัดการเพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูธรรมชาติให้มีความสมบูรณ์ รวมทั้งการดูแลรักษาสภาพแวดล้อม
 เพื่อยกระดับชีวิตของคนในชุมชนและเป็นฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว

แนวทางการพัฒนาที่กำหนดไว้เป็นการชี้ทิศทาง ตามวัตถุประสงค์ของหลักการในการ
 พัฒนาประเทศในระยะยาว โดยเน้นรายละเอียดของแนวทางการพัฒนาตามเศรษฐกิจและสังคม
 ซึ่งเป็นเป้าหมายเพื่อกำหนดในการพัฒนาที่จะทำให้เกิดผลต่อประชาชนมิใช่ของภาครัฐ

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 นี้เป็นแผนการพัฒนาประเทศ
 ในระยะเวลา 5 ปี ที่มีจุดมุ่งหมายเน้นในการแก้ปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิต
 ของคนส่วนใหญ่ในประเทศ โดยมุ่งปรับโครงสร้างการพัฒนาของชนบทและในเมืองให้เข้าสู่ความ
 สมดุลและยั่งยืน นำไปสู่เป้าหมายระยะยาวในการกระจายโอกาสการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดย
 จะดำเนินการตามหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ที่ยึดคนในพื้นที่เป็นศูนย์กลางของการ
 พัฒนาภายใต้กระบวนการการมีส่วนร่วมที่อาศัยความเข้มแข็งของชุมชนทั้งในชนบทและในเมือง
 เป็นพื้นฐาน เพื่อให้คนส่วนใหญ่ของประเทศสามารถพึ่งตนเองได้

แต่เนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 มีการดำเนินการ
 ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 จึงเป็นการพัฒนาควบคู่ไปกับ
 แนวความคิดที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา และให้การพัฒนาเป็นการพัฒนาที่สมดุลทั้งใน
 ด้านตัวบุคคล สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ปัญหาความยากจน

การฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้พ้นจากวิกฤต พร้อมกับการวางรากฐานในการพัฒนาประเทศให้เข้มแข็ง และสร้างระบบการบริหารและการจัดการภายในที่ดีให้เกิดขึ้นกับทุกระดับ

4.1.2 การศึกษาข้อมูลทางด้านนโยบายระดับกระทรวง

4.1.2.1 แผนกระทรวงมหาดไทย

- แผนกระทรวงมหาดไทยฉบับที่ 1-4 (พ.ศ.2515 - 2534)

แผนกระทรวงมหาดไทยส่วนใหญ่มีนโยบายในการพัฒนาด้านการปกครองประเทศ ซึ่งทางด้านการวางผังเมืองยังไม่มีบทบาทต่อการปกครอง เป็นปัญหาที่เกิดจากการไม่ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเมืองและชุมชน

- แผนกระทรวงมหาดไทยฉบับที่ 5-6 (พ.ศ. 2535 - 2544)

จากแผนพัฒนาในช่วงระยะแรกที่เน้นทางด้าน การปกครองจนทำให้เกิดการพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ และต่อมาได้มีการเห็นความสำคัญต่อการวางผังเมืองและความเป็นอยู่ของประชาชน จึงมีการพัฒนาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับพื้นที่

- แผนพัฒนากระทรวงมหาดไทยฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2545 – 2549)

แผนพัฒนาฉบับนี้มีนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้สามารถพึ่งตนเอง เป็นการพัฒนาวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนภายในชุมชน เป็นชุมชนน่าอยู่ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงจัดการทางด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ 9

-นโยบายด้านการเร่งรัดขจัดปัญหาความยากจนของประชาชน ทั้งในเขตชนบทและเขตเมือง โดยกระทรวงมหาดไทยจะดำเนินการ ดังนี้

(1) นำแนวทางการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ มากำหนดเป็นกรอบการดำเนินงานเพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจนที่สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละหมู่บ้านและชุมชน

(2) สนับสนุนการดำเนินการ ด้านการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของรัฐบาล ด้วยการ

(2.1) นำหลักการของโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ไปเผยแพร่เพื่อเตรียมความพร้อมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่จะเข้าร่วมการดำเนินการตามโครงการ

(2.2) สนับสนุนการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารเงินกองทุน ระดับหมู่บ้าน และชุมชนเมืองเพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และเป็นคนดีเข้ามาเป็น คณะกรรมการ

(2.3) สนับสนุนด้านการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมของคณะกรรมการบริหารเงินกองทุนระดับหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการบริหารเงินกองทุน

(2.4) กำกับดูแลและสนับสนุนการดำเนินงานของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการบริหารเงินกองทุนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

(2.5) จัดให้มีระบบการประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการโดย สถาบันการศึกษา

(3) สนับสนุนการดำเนินการตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของ รัฐบาล ด้วยการ

(3.1) นำหลักการของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ไปเผยแพร่เพื่อ เป็นแนวทางการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดเล็กของชุมชน ตลอดจนเพื่อเป็นแนวทาง ให้หมู่บ้านและชุมชนเมือง นำไปใช้ในการบริหารการใช้จ่ายเงินตามโครงการกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมือง

(3.2) สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพ มาตรฐาน การบรรจุภัณฑ์เพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ของชุมชน

(3.3) สนับสนุนด้านการจัดหาตลาดเพื่อการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของ ชุมชน ตลอดจนการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตของกระทรวงมหาดไทยในการเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ของ ชุมชน

(4) เร่งรัดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นแก่การประกอบอาชีพ การแก้ไข ปัญหาการขาดที่ดินทำกิน ตลอดจนการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่เกษตรกรและกลุ่มคน ยากจน เพื่อลดปัญหาความ ยากจนและสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ประชาชน

-นโยบายด้านการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูเศรษฐกิจ ในระดับฐานล่างของประเทศ กระทรวงมหาดไทย จะดำเนินการด้านการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟู เศรษฐกิจ ในระดับฐานล่างของประเทศ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการ ดำเนินการเพื่อขจัดปัญหาความยากจน การเพิ่มการสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ประชาชน ดังนี้

(1) สนับสนุนการดำเนินการเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการที่จะเข้า มา มีส่วนร่วมกับภาครัฐในการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ ด้วยการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(1.1) สร้างกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐกับประชาชน ในชุมชนในรูปแบบของประชาคม เพื่อเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จะนำไปสู่การเพิ่มศักยภาพของประชาชน และชุมชน

(1.2) ให้การสนับสนุนด้านความรู้ และทักษะในการบริหารจัดการที่จำเป็นแก่องค์กรชุมชน เพื่อให้มีขีดความสามารถในการบริหารงานการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูเศรษฐกิจของชุมชนด้วยตนเอง

(1.3) พัฒนาชุมชนแออัดในเขตเมือง ทั้งในแง่ของสภาพแวดล้อมของชุมชน และผู้อยู่อาศัยในชุมชนให้มีสภาพที่เหมาะสมแก่การพัฒนาคุณภาพชีวิต และมีความพร้อมในแง่ทักษะฝีมือแรงงานที่จะเป็นแหล่งรองรับการจ้างการผลิตจากภาคธุรกิจเอกชน และที่จะเป็นแหล่ง การประกอบธุรกิจขนาดเล็กของคนในชุมชน

(1.4) ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรหลักที่รับผิดชอบต่อการดำเนินการ เพื่อแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประชาชนในท้องถิ่น

(2) สนับสนุนการดำเนินการพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้กับผลผลิตของ ชุมชน ด้วยการ

(2.1) ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจระดับชุมชน ในรูปของวิสาหกิจชุมชน หรือพัฒนาวิสาหกิจชุมชนที่มีอยู่แล้ว ให้มีผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐานตามตลอดจนการส่งเสริมด้านการตลาดเพื่อเป็นแหล่งรองรับผลิตภัณฑ์ของชุมชน

(2.2) ใช้ประโยชน์จากเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ และบุคลากรที่ทำงานร่วมกับประชาชนในชุมชนของกระทรวงมหาดไทย ในการให้ความช่วยเหลือในด้านความรู้สมัยใหม่และการบริหารจัดการ เพื่อเชื่อมโยงสินค้าจากชุมชนสู่ตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ด้วยระบบร้านค้าเครือข่ายและอินเทอร์เน็ต หรือระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

(2.3) ส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตของชุมชน กับภาคธุรกิจเอกชน ด้วยการใช้บทบาทการทำงานของคณะกรรมการร่วมภาครัฐและภาคเอกชนในระดับจังหวัด หรือ กรอ.จังหวัด

(2.4) สนับสนุนให้ชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์สำหรับเป็นสินค้าหลักของชุมชนที่จะจัดจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว

(3) สนับสนุนการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ บำบัดฟื้นฟู และพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการแก้ไขปัญหาและฟื้นฟูเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ด้วยการ

(3.1) ส่งเสริมบทบาทของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเข้ามามีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการบริหารจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่น ตลอดจนในการดำเนินการด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของชุมชนท้องถิ่น

(3.2) นำหลักการพัฒนาที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด มาเป็นพื้นฐานในการกำหนดทิศทาง การพัฒนาของพื้นที่ ตั้งแต่การจัดทำผังและการวางแผนพัฒนาพื้นที่รวมถึงในการดำเนินกิจกรรมการพัฒนาพื้นที่ในด้านต่าง ๆ

(4) เสริมสร้างศักยภาพทางการพัฒนาของพื้นที่ ตามนโยบายพัฒนาภูมิภาค และกรุงเทพมหานครของรัฐบาลให้เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในภาคการผลิตสาขาต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การเพิ่มการสร้างงานและสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ตลอดจน การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของพื้นที่ ด้วยการ

(4.1) จัดทำผังการใช้ประโยชน์พื้นที่ให้สอดคล้องกับศักยภาพทางการพัฒนาของพื้นที่ที่มีอยู่ และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่น เพื่อเป็นฐานสำหรับการดำเนินการเพื่อการพัฒนาพื้นที่ในด้านต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วย ผังเมืองอย่างจริงจัง

(4.2) สนับสนุนการพัฒนาด้านโครงสร้างบริการพื้นฐาน และระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการ เพื่อให้เกิดผลทางการพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่ที่มีอยู่ และเพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายการพัฒนาระหว่างพื้นที่ ตลอดจนเพื่อกระจายความเจริญไปสู่พื้นที่ในภูมิภาคต่าง ๆ อย่างเท่าเทียมกัน

(4.3) เร่งรัดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคสาธารณูปการ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น เพื่อสนับสนุนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว และการพัฒนาการค้าชายชายแดน รวมทั้งการพัฒนาตามแนวทางพัฒนาพื้นที่เฉพาะ

(4.4) สนับสนุนด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายการคมนาคมในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และประสานการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการให้สอดคล้องกันอย่างเป็นระบบกับทิศทางการพัฒนาเมืองและการผังเมือง ตลอดจนเร่งรัดการ แก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยของชุมชนแออัดต่าง ๆ

4.1.3 โครงการพัฒนาของภาครัฐและเอกชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและผังเมืองรวมแล้วโครงการพัฒนาที่สำคัญๆทั้งภาครัฐและเอกชนยังมีส่วนส่งเสริมบทบาทของโครงการพัฒนาเมืองอุทยานนครหนองจอกให้มีบทบาทและความสำคัญมากยิ่งขึ้นดังนี้

-โครงการพัฒนาศูนย์ย่อยชานเมือง

โครงการพัฒนาศูนย์ย่อยชานเมืองมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสริมความเทียบพร้อมสมบูรณ์รองชุมชนชานเมืองลดการพึ่งพาทางเศรษฐกิจและสังคมและความจำเป็นในการเดินทางเข้าสู่ศูนย์กลางกรุงเทพมหานครได้แก่ ชุมชนบริเวณหนองจอก และชุมชนลาดกระบังเก่า

-โครงการพัฒนาศูนย์ชุมชนเกษตรกรรม

การพัฒนาศูนย์ชุมชนเกษตรกรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเสริมการให้บริการทางด้านสาธารณูปการเพื่อเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างพอเพียงและได้มาตรฐานและสอดคล้องกับบทบาทของโครงการพัฒนาเมืองอุทยานนครหนองจอก

-โครงการอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อมพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม

การอนุรักษ์และปรับปรุงสภาพแวดล้อมพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรมมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสงวนรักษาสภาพแวดล้อมและความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติและป้องกันปัญหาการระบายน้ำของบริเวณพื้นที่ลุ่ม

- แผนงานโครงการพัฒนากทมมหานคร

แผนงานโครงการพัฒนากทมมหานครเพื่อเป็นการพัฒนากทมมหานครให้เป็นไปตามนโยบายวิสัยทัศน์แผนผังและข้อกำหนดของผังเมืองรวมกรุงเทพมหานครสอดคล้องกับนโยบายของคณะผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ความต้องการของประชาชนและสามารถนำมาปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมประกอบด้วยแผนงานโครงการ 3 ส่วน คือ แผนงานพัฒนาพื้นที่ซึ่งเป็นแผนงานโครงการหลักที่นำการพัฒนาให้ไปในทิศทางที่กำหนดในผังเมืองรวมแผนงานพัฒนาการจราจรและการขนส่งเพื่อให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีความสะดวกสบายในการเดินทางและแผนงานพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ต้องการส่งเสริมสภาพแวดล้อมของเมืองให้มีความเป็นธรรมชาติ โดยทางกรมโยธาธิการและผังเมืองได้มีนโยบายที่จะสอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ เพียงพอต่อภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจการค้า การท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมที่เชื่อมต่อกับท่าอากาศยาน เสริมเอกลักษณ์ไทย ของพื้นที่ ชุมชน สถาปัตยกรรม พื้นดิน และการฟื้นฟูสภาพแวดล้อม การอนุรักษ์ธรรมชาติแวดล้อม

ทางด้านหน่วยงานผังเมืองเฉพาะ ซึ่งเป็นหน่วยงานในด้านการจัดทำเมืองเฉพาะ ได้จัดทำโครงการพัฒนาที่ดินเกิดขึ้นหลายแห่ง และหนึ่งในจำนวนโครงการที่เกิดขึ้นนั้น ก็คือ โครงการพัฒนาเมืองอุทยานนครหนองจอก เป็นโครงการพัฒนาศูนย์และชุมชนการเกษตรกรรมให้พัฒนาเท่าเทียมกับนานาชาติทางการเกษตรกรรม และเพื่อเป็นโครงจัดสร้างขึ้นเพื่อรองรับการเติบโตของชุมชนแหล่งงาน

4.2 การวิเคราะห์แนวโน้มการขยายตัวของพื้นที่ศึกษา

4.2.1 การขยายตัวของแขวงหนองจอก

ปัจจุบันการขยายตัวของชุมชนจะขยายตัวตามแนวถนนสายหลักและริมคลอง บางบริเวณมีลักษณะของชุมชนแออัดรุกล้ำคูคลองที่ผิดกฎหมายเมื่อมีการพัฒนาโครงข่ายถนนสายหลัก สายรองทำให้เกิดการขยายตัวของชุมชนตามแนวถนนสายสำคัญ แต่พื้นที่หลังแนวอาคารริมถนนเหล่านี้มักเป็นที่จะไม่มีการพัฒนาเป็นที่ตาบอดหรือพื้นที่เว้นว่างรอการพัฒนาเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณที่มีถนนสายหลักที่แบ่งพื้นที่เมืองออกเป็นพื้นที่ปิดล้อมขนาดใหญ่ภายในพื้นที่ปิดล้อมเป็นที่อยู่อาศัยกระจุกกระจาย ทรอก ซอย สร้างความจำเป็นและเป็นโครงข่ายที่ไม่เป็นระบบพื้นที่ถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่ชนบทเกษตรกรรม มีการตั้งถิ่นฐานของประชากรเบาบางกระจายตามริมคลองเป็นส่วนใหญ่เพราะยังขาดถนนสายหลักสายรองในพื้นที่

นอกจากนี้การขยายตัวยังขยายออกไปสู่จังหวัดใกล้เคียงเนื่องด้วยเขตหนองจอกมีพื้นที่ติดเหนือมีพื้นที่ติดกับจังหวัดประทุมธานี ทิศตะวันออกติดกับจังหวัดฉะเชิงเทรา ทิศใต้ติดกับเขตลาดกระบัง ทิศตะวันตกติดกับเขตมีนบุรี ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับการขยายของการใช้ที่ดินพัฒนาพื้นที่ฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานครจากตอนกลางออกสู่ชานเมืองตลอดจนพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อรองรับกับการขยายตัวของเมืองในอนาคตแต่ก็ยังคงยึดหลักการพัฒนาเกษตรแบบยั่งยืนเป็นหลักตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1-9

4.2.2 การขยายตัวของกิจกรรม

จากการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา ทางด้านต่างๆ ทั้งในระดับประเทศ ระดับจังหวัด ระดับเขตและในพื้นที่ศึกษา อีกทั้งการศึกษาและวิเคราะห์แผนพัฒนาและโครงการที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ลักษณะเด่นและลักษณะด้อย ที่เป็นปัญหาทางกายภาพของพื้นที่ ทำให้สามารถวิเคราะห์แนวโน้มและการขยายตัวของกิจกรรมด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนการวิเคราะห์ลักษณะแนวโน้มของทิศทาง เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการสรุปบทบาทหน้าที่ของพื้นที่ศึกษา

โดยทำการวิเคราะห์แยกตามลักษณะ ของกลุ่มกิจกรรมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.2.2.1 กิจกรรมประเภทที่อยู่อาศัย

กิจกรรมหลักของชุมชนนี้คือพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการเกษตรกรรมและพื้นที่อยู่อาศัยจากการขยายตัวของชุมชนแลกิจกรรมของชุมชนนั้น ทำให้บ้านเรือนที่อยู่อาศัยมีความหลากหลายทั้งบ้านเดี่ยวอาคารตึกแถว อาคารอยู่อาศัยประเภทแฟลตและอาพาร์เมนต์ที่ขึ้นบริเวณทางคมนาคมเพื่อรองรับแหล่งงานสถานศึกษา เช่นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยการพัฒนาที่อยู่อาศัยระหว่างเมืองกับชนบทจึงทำให้พื้นที่อยู่อาศัยสภาพอาคารบ้านเรือนของชุมชนมีความเก่าและทรุดโทรม ขาดการซ่อมแซมที่ขาดการดูแลเอาใจใส่ในชุมชนของตนเองพื้นที่ในการอยู่อาศัยที่มีการลุกไหม้พื้นที่สาธารณะในชุมชน โดยเฉพาะลิบลอง ถนน ซึ่งทำให้การจราจรการสัญจรในบางพื้นที่ไม่สะดวก บางพื้นที่ก็ขาดการดูแลปล่อยให้รกร้างขาดการพัฒนาและไม่เกิดการขยายตัวของกิจกรรมในชุมชนเนื่องจากเจ้าของที่ดินซึ่งเป็นของเอกชนขาดการดูแลพื้นที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่นั้นๆพื้นที่ดังกล่าวหากได้รับการพัฒนาและปรับปรุงก็จะสามารถขยายกิจกรรมในชุมชนได้มากยิ่งขึ้น

4.2.2.2 กิจกรรมประเภทสถานศึกษา

สถานศึกษาในพื้นที่ศึกษามีโรงเรียน 3 แห่ง คือ โรงเรียนหนองจอกพิทยานุสรณ์ โรงเรียนอิสลามอนุเคราะห์ เป็นโรงเรียนเรียนระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ตั้งอยู่ที่ถนนมิตรไมตรีบริเวณรอบเป็นนาพื้นที่รกร้าง สวน ซึ่งโรงเรียนหนองจอกพิทยานุสรณ์รองรับเด็กนักเรียนในชุมชนและบริเวณใกล้เคียงโดยเฉพาะนักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามที่มีจำนวนมากในอนาคตมีแนวโน้มการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น เพื่อรองรับจำนวนประชากรที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นเนื่องด้วยศักยภาพของพื้นที่ที่มีมากพอต่อการขยายพื้นที่ศึกษาส่วนโรงเรียนสตรีศาสนาวินิตาเป็นโรงเรียนที่ที่สอนตั้งแต่มัธยมศึกษา ม1-ม6 นักเรียนทั้งหมดเป็นนักเรียนหญิงพื้นที่บริเวณรอบเป็นชุมชนบางพื้นที่แต่บริเวณส่วนใหญ่จะเป็นสวนและที่ดินของเอกชนและมีแนวโน้มที่จะทำการขยายพื้นที่ในอนาคต

4.2.2.3 กิจกรรมประเภทสถาบันราชการและมัสยิด

สถาบันราชการมัสยิดที่อยู่ในชุมชนมีทั้งหมด 3 แห่งคือ มัสยิดชอลาฮูนี มัสยิดคารุสซูนี มัสยิดอัลอิสลาม ซึ่งสถานที่ตั้งแต่แต่ละมัสยิดนั้นจะตั้งใกล้กับพื้นที่มีชุมชนอาศัยค่อนข้างมากและมักตั้งใกล้ถนนสายหลักในการสัญจรเข้าถึงมัสยิดทั้งการคมนาคมทางบกและทาง

น้ำสำหรับชุมชนที่อาศัยในแขวงหนองจอกนี้ยังมีสภาพแวดล้อมที่ยังคงแบบชนบทไว้และยังยึดหลักการใช้ชีวิตตามแบบเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปได้ว่ากิจกรรมในชุมชนในด้านต่างๆ มีแนวโน้มจะขยายตัวในอนาคต เพราะผลจากแนวนโยบายของภาครัฐ ตลอดจนศักยภาพและความเหมาะสมของชุมชนเอง จะช่วยส่งเสริมให้บทบาทของชุมชนดีขึ้น แต่ควรมีการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ กิจกรรมในพื้นที่ เพื่อที่จะสามารถเชื่อมโยงกับกิจกรรมต่างๆ ให้มีความต่อเนื่องและสัมพันธ์กันระหว่างกิจกรรมให้มากขึ้นในรูปแบบของการร่วมฝังและออกแบบชุมชน โดยให้เหมาะสมพอเพียงต่อชุมชน และพื้นที่สีเขียวควรค่าต่อการอนุรักษ์

4.3 การวิเคราะห์ข้อได้เปรียบและศักยภาพในการพัฒนาของพื้นที่ศึกษา

ในบริเวณพื้นที่ศึกษานั้นมีปัจจัยที่ส่งเสริมและสนับสนุน ให้เป็นข้อได้เปรียบและศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่ เพื่อเป็นโครงการพัฒนาเมืองอุทยานนครหนองจอก โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.3.1 ข้อได้เปรียบทางด้านทำเลที่ตั้ง

4.3.1.1 บริเวณพื้นที่ศึกษาดังอยู่ในที่มีความเจริญเข้าถึง อยู่ในเมืองที่มีสาธารณูปโภคค่อนข้างครบครัน การคมนาคมสะดวกต่อการเข้าถึงชุมชนและสะดวกต่อการเดินทางไปยังที่อื่นๆ บริเวณรอบชุมชนยังมีพื้นที่โล่งว่างอยู่ที่เหมาะสมแก่การพัฒนาให้เป็นประโยชน์ต่อคนในชุมชน

4.3.1.2 ลักษณะสภาพแวดล้อมที่สวยงามและทำเลที่ตั้งของชุมชน สามารถพัฒนาพื้นที่ริมคลองแสนแสบ คลองลำต้นกล้วย ซึ่งไหลผ่านพื้นที่ศึกษาให้เป็นบริเวณของสวนสาธารณะหรือกันพื้นที่ไว้สำหรับการรักษาสภาพแวดล้อมชุมชน ให้เป็นชุมชนริมคลองและพื้นที่เกษตรกรรม

4.3.1.3 ในพื้นที่ศึกษาสถาบันศาสนาคือมัสยิดช่อลาฮุนนี มัสยิดดารุสซุนนี มัสยิดผู้ลี้ภัยอิสลาม ซึ่งเป็นศูนย์การระดมคนในชุมชน

4.3.2 ลักษณะเด่นทางด้านกิจกรรมรอบพื้นที่ศึกษา

โดยรอบของพื้นที่ศึกษา ส่วนแล้วแต่เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อชุมชน คือทางด้านทิศเหนือติดกับแขวงคลองสิบสองและมีโอกาสที่จะเชื่อมโยงกับกิจกรรมในอนาคตทางด้านทิศใต้ติดกับถนนเชื่อมสัมพันธ์ซึ่งปัจจุบันเป็นถนนสายหลักเข้าสู่ชุมชน การจราจรค่อนข้างหนาแน่น ทิศตะวันออกติดกับถนนบุรีภิรมย์ซึ่งเป็นเส้นทางไปยังจังหวัดฉะเชิงเทราส่วนทิศ

ตะวันตกติดกับถนนไมตรีซึ่งเส้นทางจะไปยังเขตมินบุรีจะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ของพื้นที่ศึกษากับพื้นที่ใกล้เคียงมีในอนาคตมีแนวโน้มการขยายเส้นทางต่อเชื่อมไปยังพื้นที่ต่างๆอีกและอาจพัฒนาให้มีบทบาทที่สำคัญต่อชุมชนและบริเวณใกล้เคียงโอกาสการพัฒนาของพื้นที่ศึกษามีความเป็นไปได้ เพราะกิจกรรมรอบพื้นที่ศึกษาจะช่วยส่งเสริมบทบาทความสำคัญให้กับพื้นที่ศึกษาได้อย่างสมบูรณ์

4.3.3 ลักษณะเด่นของกิจกรรมในพื้นที่ศึกษา

ในบริเวณชุมชนแขวงหนองจอก ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมและอยู่อาศัยซึ่งจะมีทั้งการเช่าที่และมีที่ดินของตนเอง ด้วยเอกลักษณ์ของชุมชนทำให้พื้นที่ศึกษามีความน่าสนใจที่จะอนุรักษ์และพัฒนาควบคู่กัน เพื่อให้พื้นที่ศึกษาสามารถพัฒนาเป็นเมืองอุทยานนคร โดยที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับกิจกรรมอื่นๆในชุมชน เช่น สถาบันศาสนาและสถานศึกษา

4.3.4 ลักษณะเด่นทางด้านคมนาคม

ปัจจุบันการคมนาคมที่เด่นในแขวงหนอง ในพื้นที่ศึกษาถนนไมตรี ถนนประชาสำราญซึ่งเป็นถนนสายหลักการคมนาคมของพื้นที่ศึกษา โดยมีระบบขนส่งเข้าถึงพื้นที่ถนนไมตรีและถนนประชาสำราญ คือ รถสองแถวรับจ้าง รถจักรยานยนต์รับจ้าง รถโดยสารประจำทางก็ สาย 13 และรถตู้บริการสายมินบุรี-หนองจอก รวมคำแหง-หนองจอก นอกจากนี้ยังมีคลองแสนแสบและคลองลำต้นกล้วยมีศักยภาพในการพัฒนาเป็นการสัญจรทางน้ำได้ซึ่งในปัจจุบันยังมีการใช้บ้างแต่ก็ยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างจริงจังและในอนาคตสามารถที่จะขยายเป็นเส้นทางสัญจรได้อีกแนวทางเลือกหนึ่ง

4.4 การวิเคราะห์ปัญหาและข้อจำกัดในการพัฒนาพื้นที่ศึกษา

บริเวณพื้นที่ศึกษานอกจากจะมีข้อดีข้อได้เปรียบต่างๆแล้วบริเวณพื้นที่ศึกษามีปัญหาและข้อจำกัดที่มีผลต่อการพัฒนาของพื้นที่อยู่หลายประการ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.4.1 ปัญหาด้านการคมนาคมและการเข้าถึงพื้นที่ศึกษา

ถนนประชาสัมพันธ์และถนนประชาสำราญ ซึ่งเป็นถนนสายหลักของพื้นที่ในบริเวณนั้น นอกจากจะเป็นสิ่งที่ส่งเสริมบทบาทของพื้นที่แล้ว ยังเป็นถนนที่เชื่อมต่อกับชุมชนหรือกิจกรรมรอบพื้นที่ศึกษาได้ ถึงแม้ว่าการคมนาคมของถนนสายหลัก จะมีความเจริญและความสะดวก ส่วนถนนสายรองก็ยังมีความสัมพันธ์กับถนนสายหลักอยู่และไม่มีความแตกต่างกันนัก แต่ถนนสายย่อยที่เข้ามาในชุมชนตลอดจนทางเดินในชุมชนเองนั้น ก็ยังไม่มีความสะดวกต่อการสัญจรเท่าที่ควร ถนนแคบและเล็ก ทางเดินเท้าและทางจักรยานยนต์ใช้ทางเดียวกัน ซึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ที่ผ่านไปมาได้ ส่วนการคมนาคมทางน้ำในอดีตเคยมีความสำคัญต่อชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปเผยแพร่ภายนอก
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นการคมนาคมหลังตั้งแต่ปัจจุบันก็ยังมีรถโดยสารด้วยเร็วอยู่แต่เป็นกิจกรรมรองจากทางบก สามารถเข้าถึงตัวชุมชนได้ง่ายกว่าแต่ไม่ค่อยสะดวกในการไปยังพื้นที่อื่นๆ มากนักโดยเฉพาะที่ที่ไม่มีท่าเรือ

4.4.2 ปัญหาข้อจำกัดในด้านการขยายตัวของพื้นที่

ปัญหาและข้อจำกัดในด้านการขยายตัวของพื้นที่ในพื้นที่ศึกษานี้เกิดจากการใช้ที่ดินรอบๆ บริเวณพื้นที่ศึกษาเพราะพื้นที่รอบรอบพื้นที่ศึกษานั้นเป็นคลองล้อมรอบโดยมีคลองสิบสาม คลองลำต้นกล้วย คลองสนามสองตอน ซึ่งบริเวณพื้นที่ศึกษาจะมีคลองรอบทั่วทุกทิศทางของพื้นที่ศึกษาและยังประกอบด้วยคลองเล็กคลองน้อยกระจัดกระจายส่วนรอบนอกนั้นยังเป็นพื้นที่ของการทำเกษตรกรรมของชุมชนซึ่งมีผลทั้งข้อดีและข้อเสียสำหรับพื้นที่ศึกษาให้เป็นเมืองอุทยานนครหนองจอกโดยกล่าวคือคลองสิบสาม คลองลำต้นกล้วย คลองสนามสองตอนเป็นข้อจำกัดสำหรับพื้นที่ในอนาคตแต่ข้อดีก็คือสามารถใช้ลักษณะทางธรรมชาติของพื้นที่ศึกษาหรือคลองเองนั้นที่ยังมีสภาพเป็นธรรมชาติที่จะเป็นประโยชน์ในอนาคตทั้งในทางการคมนาคมการเกษตรกรรมโยใช้พื้นที่ริมน้ำเป็นส่วนสาธารณะหรือที่สำหรับพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้กับพื้นที่ศึกษาและพื้นที่ใกล้เคียง

4.4.3 ปัญหาด้านอาชีพและรายได้ของคนในชุมชน

ประชากรในชุมชนจะประกอบอาชีพเกษตรกรรมและค้าขายรับจ้างต่างๆเป็นส่วนใหญ่และมีรายจากการประกอบอาชีพค่อนข้างน้อย โดยรายได้ส่วนใหญ่มีการนำมาใช้ในการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิตประจำวันมากกว่าที่จะนำมาปรับปรุงบ้านเรือนหรือพื้นที่ดินของตนเอง ดังนั้นในการพัฒนาพื้นที่ศึกษาจะต้องส่งเสริมให้คนในชุมชนรู้จักการพัฒนาอาชีพและรายได้ของตนเอง เช่น การส่งเสริมการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจแบบพอเพียงของในหลวงโดยให้คนในชุมชนหันมามองสิ่งที่อยู่รอบๆตัวของคนในชุมชนเองว่าจะเป็นแบบแต่ก็ยังคงยึดหลักแบบพอเพียงเป็นต้น

4.4.4 ปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน

กรรมสิทธิ์ที่ดินของพื้นที่ศึกษามีทั้งของเอกชนและรัฐบาลโดยกรรมสิทธิ์ที่ดินนั้นมีทั้งเช่าที่อยู่และมีทั้งบ้านที่เป็นที่ดินของตนเอง จึงไม่มีสิทธิ์เต็มที่ในการพัฒนาพื้นที่ของตนเอง ส่วนพื้นที่โล่งว่างป่าวของชุมชนอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดินและเอกชนนั้นยังขาดการดูแลและการพัฒนาปรับปรุงให้มีสภาพที่ดีหรือพัฒนาขึ้นซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่ศึกษาให้เป็นอุทยานนครหนองจอก ดังนั้นจึงต้องศึกษาและวางมาตรการต่างๆเพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงพื้นที่สู่การปฏิบัติขั้นต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5 การวิเคราะห์จินตภาพของพื้นที่ชุมชนและพื้นที่ศึกษา

การศึกษาและวิเคราะห์จินตภาพของพื้นที่ชุมชนนี้ เพื่อดูการศึกษาวิเคราะห์ถึงการเชื่อมต่อจินตภาพในด้านต่างๆเพื่อที่จะสามารถพัฒนาพื้นที่ศึกษาให้เป็นศูนย์การทางด้านการเกษตรกรรมโดยมีการเชื่อมโยงกับพื้นที่ในชุมชนในด้านจินตภาพอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเนื่องจินตภาพเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของชุมชนและของแต่ละพื้นที่ที่สามารถสร้างความพึงพอใจความทรงจำที่น่าประทับใจแก่ผู้คนที่เดินทางผ่านไปมาดังนั้นจึงมีความจำเป็นสำหรับการศึกษาและวิเคราะห์จินตภาพของชุมชนแขวงหนองจอกวิเคราะห์ถึงข้อดีและปัญหาต่างๆเพื่อนำผลวิเคราะห์ที่ได้มานำสู่การแก้ไขพัฒนาปรับปรุง เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของจินตภาพในอนาคตสำหรับการศึกษาจินตภาพของชุมชนได้อาศัยทฤษฎีจินตภาพของ อเบเนเซอร์ โฮเวิร์ด (Ebenezer Howard) มาเป็นหลักเกณฑ์ในการศึกษาวิเคราะห์โดยใช้องค์ประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

- เส้นทาง (Path)

ได้แบ่งเส้นทางสัญจรแบ่งออกเป็นทางบกและทางน้ำโดยทางบกได้แก่ทางถนนเชื่อมสัมพันธ์ ถนนประชาสำราญ แต่ถนนภายในชุมชนยังขาดความต่อเนื่องส่วนทางน้ำการสัญจรคือทางคลองแสนแสบ คลองสิบสาม คลองลำต้นกล้วย ซึ่งจะมีบทบาทเพิ่มขึ้นในอนาคตจากการพัฒนาพื้นที่ศึกษาและพื้นที่ใกล้เคียง

- ขอบเขต (Edge)

องค์ประกอบที่กำหนดขอบเขตของกิจกรรมและการใช้ที่ดินที่แตกต่างกัน ขอบเขตที่ชัดเจนได้แก่ คลองลำต้นกล้วย, ที่อยู่ทางทิศตะวันตกพื้นที่ศึกษา, ถนนประชาสำราญ, ถนนเชื่อมสัมพันธ์, ที่อยู่ทางทิศใต้ของพื้นที่ศึกษาและคลองสิบสามซึ่งเป็นขอบเขตกั้นการขยายตัวของชุมชนเมืองกับชนบทได้ดี

- ย่าน (District)

เป็นลักษณะของกลุ่มอาคารหรือกลุ่มของกิจกรรมที่การใช้สอยหรือประโยชน์ที่ดินในลักษณะเดียวกันที่เห็นได้ชัดคือ ย่านการเกษตรกรรมของชุมชนที่มีการประกอบอาชีพการทำเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่รองลงมา ก็ประกอบอาชีพค้าขายขนาดเล็กในชุมชน

- ศูนย์รวมกิจกรรม (Node)

เป็นบริเวณที่มีกิจกรรมหนาแน่นหรือมีผู้รวมตัวกันเป็นจำนวนมากในพื้นที่ได้แก่ บริเวณลานกีฬาต่างๆในชุมชนที่อยู่โรงเรียนและนอกโรงเรียนโรงเรียนระดับประถมศึกษา 3 แห่ง โรงเรียนหนองจอกพิทยาสรรณ์ โรงเรียนอิสลามอนุเคราะห์ โรงเรียนสตรีศาสนาวินิตาเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงเรียนที่ที่สอนตั้งแต่มัธยมศึกษา ม1-ม6 ที่มีการรวมกิจกรรมในวันสำคัญและปรึกษาปัญหาต่างๆภายในชุมชน

- จุดหมายตา (Landmark)

จุดหมายตาในพื้นที่ที่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจนในระยะไกลมีความเด่นชัดเป็นพิเศษสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการอ้างอิงและบอกทิศทางสำหรับพื้นที่นั้นๆภูมิสัญลักษณ์ที่สำคัญได้แก่ มัสยิดชอลาฮูนี มัสยิดดารุสซูนี มัสยิดฮุ้ลอิสลาม

- ประตู (Gate way)

ประตูทางเข้าออกของพื้นที่ซึ่งส่วนใหญ่เป็นประตูทางเข้าของพื้นที่อยู่บริเวณทางแยกของถนนที่เป็นทางเข้าหลัก ได้แก่ ทางแยกถนนเชื่อมสัมพันธ์กับถนนสกุลดีและถนนประชาสำราญเป็นทางสามแยก

จากการศึกษาและวิเคราะห์จินตภาพของชุมชนพอจะสรุปในส่วนพื้นที่ศึกษาได้คือพื้นที่ศึกษาในย่านเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่นอกจากนี้ที่ดินการเกษตรกรรมแล้วยังมีการใช้ที่ดินสำหรับพาณิชยกรรมอีกและประเภทของสถานศึกษานอกจากนี้ยังมีสถานประกอบพิธีทางศาสนาภูมิสัญลักษณ์ที่เด่นชัดในพื้นที่ศึกษามี มัสยิดชอลาฮูนี มัสยิดดารุสซูนี มัสยิดฮุ้ลอิสลาม ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ที่อาศัยในพื้นที่ศึกษาเป็นชาวมุสลิมเป็นส่วนใหญ่ในพื้นที่ศึกษายังมีเส้นทาง (Path) หลักที่สำคัญคือถนนเชื่อมสัมพันธ์และถนนประชาสำราญสำหรับศูนย์รวมกิจกรรมในพื้นที่ศึกษานั้นเป็นศูนย์รวมในระดับแขวงและชุมชนนั้นๆและในพื้นที่ศึกษายังมีขอบเขตที่สำคัญที่เป็นปัจจัยปิดกั้นการขยายตัวของชุมชนเมืองและพื้นที่ศึกษาคือ คลองสิบสาม, คลองลำต้นกล้วย และถนนประชาสำราญ, ที่อยู่ทางทิศตะวันตกของพื้นที่ศึกษาและถนนคลองสิบสามที่อยู่ทางทิศตะวันออกของพื้นที่ศึกษาซึ่งล้อมรอบด้วยคลองน้ำใหญ่ต่างๆ

การศึกษานี้จะทำการปรับปรุงและเสนอแนะสำหรับพื้นที่ชุมชนและเน้นการศึกษาในบริเวณพื้นที่ศึกษาเท่านั้นเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และสามารถเชื่อมโยงในส่วนของแต่ละองค์ประกอบแก่กันได้อย่างเหมาะสมเพื่อส่งเสริมให้พื้นที่ศึกษา ชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียงมีประสิทธิภาพโดยการวิเคราะห์ในแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- เส้นทาง (Path)

สภาพปัจจุบัน

- เส้นทางหลักได้แก่ ถนนประชาสำราญ ถนนเชื่อมสัมพันธ์

ผลการวิเคราะห์

- ลักษณะของเส้นทางหลักเดิมมีความเด่นชัดอยู่แล้วส่วนเส้นทางย่อยในชุมชนยังขาดความต่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื่องจากเส้นทางหลักที่ดี

- ขอบเขต (Edge)

สภาพปัจจุบัน

- ขอบเขตหลักได้แก่ ถนนประจำสำราญและถนนคลองสิบสาม, คลองลำต้นกล้วย, คลองสิบสาม

ผลการวิเคราะห์

- เส้นขอบเขตของชุมชนมีความเด่นชัดโดยเฉพาะเส้นถนนประจำสำราญและถนนเชื่อมสัมพันธ์และถนนคลองสิบสาม

- ย่าน (District)

สภาพปัจจุบัน

- โดยทั่วไปย่านที่พักอาศัยปะปนกับย่านเกษตรกรรมและรวมไปถึงพื้นที่พาณิชย์กรรมบางส่วนที่กระจายตัวในชุมชน

ผลการวิเคราะห์

- ชุมชนนี้มีย่านเกษตรกรรมเป็นหลักโดยมีที่อยู่อาศัยศาสนสถานรวมไปถึงพื้นที่พาณิชย์กรรมที่มีบทบาทในชุมชน

- ศูนย์รวมกิจกรรม (Node)

สภาพปัจจุบัน

- ศูนย์รวมกิจกรรมที่สำคัญได้แก่ โรงเรียน, มัสยิด ศาลาประชาคมของชุมชน

ผลการวิเคราะห์

- ควรมีการพัฒนาศูนย์รวมกิจกรรมให้ดีขึ้นหรือมีมากกว่าเดิมเช่นบริเวณตามแนวคลองต่างๆในพื้นที่ศึกษาโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและสังคมเศรษฐกิจให้เหมาะสม

- จุดหมายตา (Landmark)

สภาพปัจจุบัน

- ภายในพื้นที่มีมัสยิดที่สำคัญ คือ มัสยิดช่อลาฮุนนี มัสยิดดารุสซุนนี มัสยิดผู้ลอิสลาม เมื่อมีคนผ่านไปมาจะเห็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

ผลการวิเคราะห์

- มัสยิดช่อลาฮุนนี มัสยิดดารุสซุนนี และ มัสยิดผู้ลอิสลาม จะเป็นจุดหมายตาเพราะด้วยเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมที่บ่งบอกความสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และยังสอดคล้องกับชุมชนในพื้นที่ศึกษา

- ประตู (Gate way)

สภาพปัจจุบัน

- ประตูทางเข้าของชุมชนด้านหน้า ถนนเชื่อมสัมพันธ์ และมีทางเข้าอีกทางคือ น้ำ คลองสิบสาม, คลอง ลำคั่นกล้วย

ผลการวิเคราะห์

- ประตูทางเข้าควรมีการพัฒนาให้สำคัญเท่ากันทุก ด้านเพื่อความสะดวกสบายของผู้เดินทางในชุมชน โดยเฉพาะการเดินทางทางน้ำควรปรับปรุงให้มีท่า เรือที่เป็นจุดรับส่งผลเชื่อมโยงกับพื้นที่ใกล้เคียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6 การวิเคราะห์เพื่อหาศักยภาพในการพัฒนา

การศึกษาวิเคราะห์เพื่อหาพื้นที่ที่มีศักยภาพ และเหมาะสมกับการพัฒนาให้เป็นพื้นที่อุทยานนครหนองจอกเมื่อพิจารณาถึงความพร้อมของพื้นที่ในการใช้ที่ดินในกิจกรรมต่างๆอันเป็นแนวทางในการเลือกทำเลที่ตั้งของกิจกรรมการใช้ที่ดินในการศึกษาตามลำดับความสำคัญโดยกำหนดปัจจัยต่างๆซึ่งสาเหตุหรือส่วนสำคัญที่เป็นตัวกำหนดประเภทการใช้ที่ดินอันมีเหตุผลต่อการเลือกทำเลที่ตั้งโดยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ดังนี้

- 1) กำหนดนโยบายวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายต่างๆในการวิเคราะห์
- 2) กำหนดปัจจัยต่างๆและค่าน้ำหนักของปัจจัย
- 3) กำหนดตัวชี้เกณฑ์ในการวัด
- 4) กำหนดขอบเขตและหน่วยของพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาระบบตาราง
- 5) กำหนดค่าคะแนนของศักยภาพในระดับต่างๆ
- 6) รวบรวมคะแนนและแสดงผลการวิเคราะห์

รายละเอียดในการวิเคราะห์มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

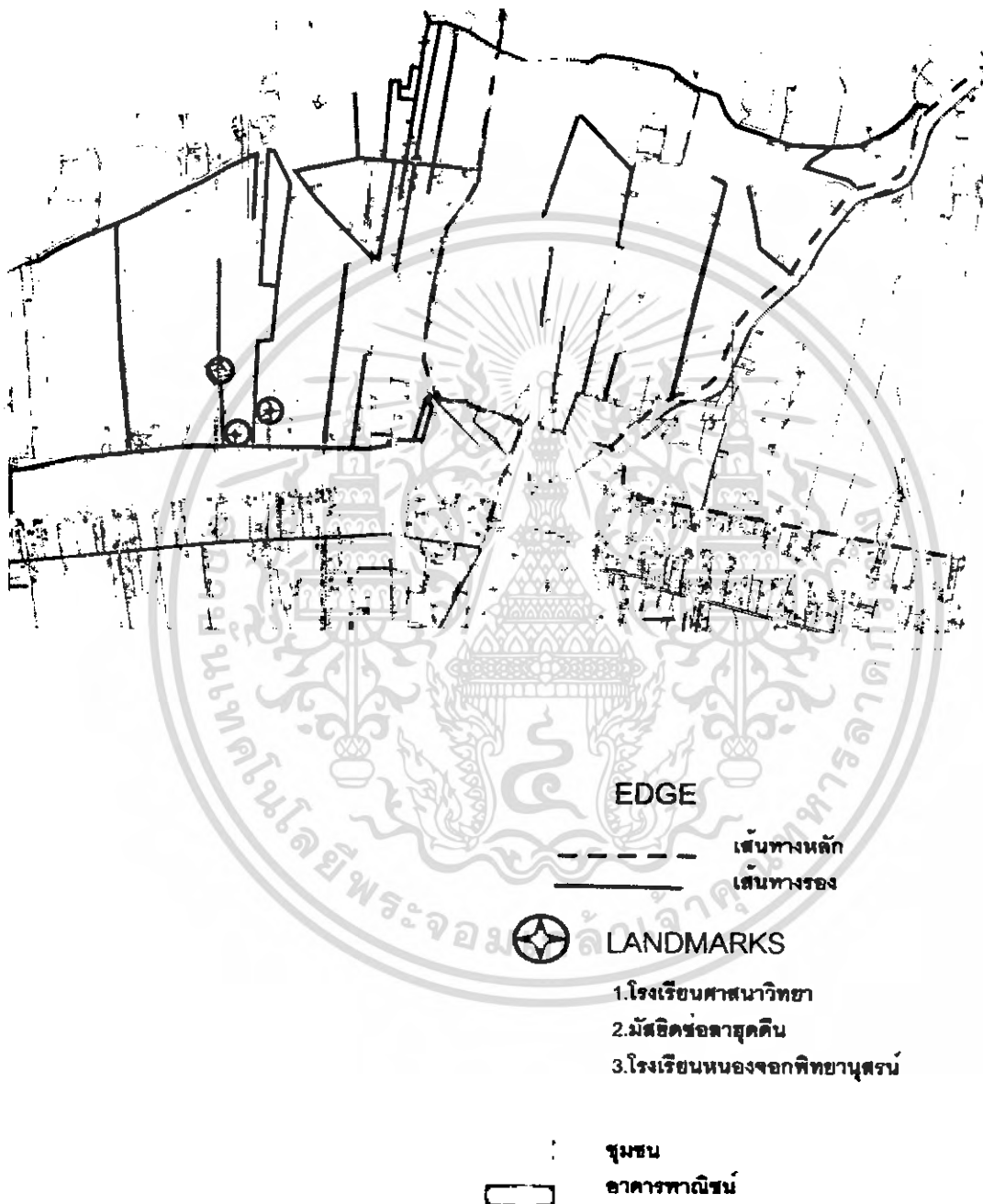
4.6.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายในการวิเคราะห์

เพื่อวิเคราะห์หาศักยภาพของพื้นที่ศึกษาให้เป็นเมืองอุทยานนครหนองจอกโดยพิจารณาความเหมาะสมต่อการพัฒนาและปรับปรุงให้เป็นเมืองศูนย์กลางธุรกิจการเกษตรกรรม ศูนย์ชุมชนทางด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในอนาคตบทบาทที่มีความสำคัญต่อพื้นที่ใกล้เคียงการวิเคราะห์พื้นที่โดยการหาลำดับศักยภาพของความเหมาะสมและความพร้อมในการพัฒนาพื้นที่ต่างๆภายในบริเวณชุมชนในแขวงหนองจอกและชุมชนที่อาศัยใกล้เคียง

4.6.2 การกำหนดปัจจัยและค่าน้ำหนักของปัจจัย

4.6.2.1 การกำหนดปัจจัยต่างๆ

ซึ่งปัจจัยในที่นี้ หมายถึง สาเหตุหรือส่วนสำคัญที่เป็นตัวกำหนดประเภทของการใช้ที่ดินที่มีผลต่อการเลือกที่ตั้งในระดับที่แตกต่างกันจากการกำหนดความมุ่งหมายในการวิเคราะห์ที่เน้นความเป็นเมืองศูนย์กลางธุรกิจการเกษตรกรรมศูนย์ชุมชนทางด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรบุคคลดังนั้นปัจจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์จึงมุ่งเน้นประเด็นที่เกี่ยวกับลักษณะและความของพื้นที่ต่างๆ โดยปัจจัยทางด้านกายภาพ(ความพร้อมทางด้านต่างๆของพื้นที่)และด้านเศรษฐกิจ

รูปภาพที่ 4.1 แสดงจินตภาพของพื้นที่ศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(แรงดึงดูดทางเศรษฐกิจ) เป็นปัจจัยหลักส่วนปัจจัยทางด้านสังคมจะวิเคราะห์ว่าพื้นที่ชุมชนนั้นมีความเท่าเทียมกันในการได้รับบริการทางสังคมเพื่อที่รองรับการเกษตรกรรมข้างหน้า

4.6.2.2 การกำหนดค่าน้ำหนักของปัจจัย

ความหมายของค่าน้ำหนักของปัจจัย (weighting of factors) คือ สิ่งที่จะอธิบายถึงค่าความสำคัญของปัจจัยต่างๆทั้งปัจจัยหลักและปัจจัยรองเพื่อรวบคะแนนของศักยภาพในระดับต่างๆ

ค่าน้ำหนักของปัจจัยกำหนดขึ้นตามลักษณะของปัจจัยโดยแสดงค่าออกมาเป็นตัวเลข (โดยทั่วไปแล้วจะกำหนดให้มีค่าประมาณ 2-3 เท่า ตามลักษณะของศักยภาพในระดับต่างๆ คือ ศักยภาพสูง ศักยภาพปานกลาง ศักยภาพต่ำ)

ปัจจัยที่มีค่าน้ำหนักสูงที่สุด คือ ปัจจัยทางด้านกายภาพมีค่าน้ำหนักของปัจจัย 3 เท่า และปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมีค่าน้ำหนัก 1 เท่า

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าลักษณะและค่าน้ำหนักของปัจจัย

ลักษณะของปัจจัย	ปัจจัย	ค่าน้ำหนัก
ด้านกายภาพ	1.ระบบการเข้าถึง	3
	2.ลักษณะความหนาแน่น	2
	3.ไฟฟ้า	2
	4.ประปา	2
	5.ข้อกำหนดของพื้นที่	2
	6.พื้นที่น้ำท่วม	2
	7.มุมมองที่สวยงาม	1
เศรษฐกิจ	8.ราคาที่ดิน	1
สังคม	9.สถาบันการศึกษา	1

4.6.3 การกำหนดตัวชี้และเกณฑ์ในการวัด

4.6.3.1 ระบบการเข้าถึง (ACCESSIBILITY)

ระบบการเข้าถึง มีความสำคัญต่อการปรับปรุงพื้นที่เพื่อเป็นการหาศักยภาพของพื้นที่ศึกษา โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาพื้นที่ที่เหมาะสมต้องมีความสะดวกสบายในการเดินทางทุกรูปแบบเพื่อเข้าถึงภายในพื้นที่ศึกษา ซึ่งการพิจารณาความสะดวกสบายได้เป็นอย่างดีโดยมีการเชื่อมโยงโครงข่ายถนนและลำคลอง โดยพื้นที่รอบนอกจะมีความเหมาะสมในการพัฒนาเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สูงกว่าพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลจากถนนสายหลัก โดยใช้การพิจารณาระยะห่างของการเดินทางจากภายในพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลจากถนนสายหลัก ถนนสายรองและถนนสายย่อยจึงมีค่าคะแนนดิบดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าคะแนนดิบของระบบการเข้าถึง¹

ระยะห่างจากถนน(เมตร)	ค่าคะแนนดิบ	คะแนนจริง(คูณ 3)
ห่างจากถนนทั่วไปในระยะ 250 เมตร	3	9
ห่างจากถนนทั่วไปในระยะ 250 -500 เมตร	2	6
ห่างจากถนนย่อย	1	3
ไม่มีถนนเข้าถึง	0	0

4.6.3.1 ลักษณะความหนาแน่น (DENSITY)

การพิจารณามิติที่เหมาะสมสำหรับย่านพักอาศัย คือ บริเวณที่อยู่อาศัยมีการจัดระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการเพื่ออำนวยความสะดวกต่อพื้นที่ศึกษาและยังเป็นพื้นที่มีคุณค่าเหมาะสมในการปรับปรุงและพัฒนาต่อไปในอนาคต

โดยพิจารณาว่าลักษณะรูปแบบของพื้นที่ศึกษาที่มีความเป็นโล่งว่าง (OPEN STAGE) จะมีความสัมพันธ์โดยตรงเหมาะสมในการพัฒนาสูงด้วยพื้นที่หรือบริเวณที่มีความเป็นโล่งว่าง ฉะนั้นจึงพิจารณาจากลักษณะความหนาแน่นของที่ดินของอาคารที่มีส่วนน้อยแต่พื้นที่โล่งว่างนั้นมีมากและพร้อมกับศักยภาพในการพัฒนามากกว่าพื้นที่หนาแน่นน้อยโดยแบ่งลักษณะของความหนาแน่นออกเป็น 4 ระดับค่าคะแนนดิบดังนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าคะแนนดิบของระดับความหนาแน่นของที่อยู่อาศัย²

ระดับความหนาแน่น(ร้อยละ)	ค่าคะแนนดิบ	คะแนนจริง(คูณ 2)
0-25	4	8
26-50	3	6
51-75	2	4
76-100	1	2

¹ มาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ

² สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองกรุงเทพมหานคร

4.6.3.2 การให้บริการไฟฟ้า (EXISTANCE SUPPLY)

การพิจารณารขนาดกำลังไฟฟ้าที่เหมาะสมกับชุมชน ถ้าพื้นที่ใดมีกำลังไฟฟ้ามากพื้นที่นั้นก็จะมีศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่สูงส่วนใหญ่ใช้ 220V.1 FASE 2 LINE

อยู่ในรัศมีขอบข่ายการให้บริการ

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าคะแนนดิบของระบบขอบข่ายการให้บริการไฟฟ้า³

ขอบข่ายการให้บริการไฟฟ้า	ค่าคะแนนดิบ	ค่าคะแนนจริง (คูณ 2)
มี EXISTANCE	1	3
ไม่มี NON EXISTANCE	0	0

4.6.3.3 การให้บริการประปา (WATER SUPPLY)

การพิจารณาระบบการให้บริการประปา

-อยู่ในโครงข่ายให้บริการในและมีการต่อท่อให้บริการ

-อยู่ในโครงข่ายการให้บริการในแต่ไม่มีการต่อท่อให้บริการ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าคะแนนดิบของระบบขอบข่ายการให้บริการประปา⁴

ขอบข่ายการให้บริการประปา	ค่าคะแนนดิบ	ค่าคะแนนจริง (คูณ 2)
อยู่ในโครงข่ายให้บริการในและมีการต่อท่อให้บริการ	1	2
อยู่ในโครงข่ายให้บริการในแต่ไม่มีการต่อท่อให้บริการ	0	0

4.6.3.4 พื้นที่น้ำท่วมขัง (FLOODING)

เป็นปัจจัยที่สำคัญโดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา คือ บริเวณที่มีพื้นที่ราบ (Plan) จะมีศักยภาพในการพัฒนาสูงสุดซึ่งพื้นที่ราบไม่มีปัญหาน้ำท่วมโดยมีความเหมาะสมในการพัฒนา มากกว่าพื้นที่ลุ่มน้ำท่วมขังแต่ด้วยในพื้นที่ศึกษามีคลองเล็กมากช่วยในการระบายน้ำจึงกำหนดตัวชี้วัดจากลักษณะของบริเวณพื้นที่ออกเป็น 3 ระดับดังนี้

³ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

⁴ การประปาส่วนภูมิภาค

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าคะแนนดิบของพื้นที่น้ำท่วมขัง⁵

ลักษณะของพื้นที่	ค่าคะแนนดิบ	ค่าคะแนนจริง (คูณ 2)
พื้นที่น้ำท่วมขัง	0	0
พื้นที่ลุ่มน้ำเคยท่วมขัง	1	2
พื้นที่ราบน้ำท่วมไม่ถึง	2	4

4.6.3.5 ข้อกำหนดของพื้นที่ (ลักษณะความสูงของอาคาร)

ข้อกำหนดของพื้นที่เป็นปัจจัยทางด้านกายภาพที่มีความสำคัญเนื่องจากบริเวณพื้นที่ศึกษาเป็นพื้นที่ที่มีข้อกำหนดของกระทรวงมหาดไทยให้มีความสูงได้ 12 เมตร, และ 18 เมตร และ 23 เมตร ตามลำดับจึงมีเกณฑ์ในการพิจารณาจากพื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาสูงจะมีการสร้างอาคารที่มีความสูงมากที่สุดได้แต่ต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมของพื้นที่ศึกษาที่ยังคงเป็นชนบทอยู่ โดยห้ามรกล้ำพื้นที่อนุรักษ์

โดยใช้การพิจารณาจากข้อกำหนดของพื้นที่ และความเหมาะสมของการเดินทางของคนและรถและพื้นที่อนุรักษ์ทางเชิงนิเวศจึงมีข้อกำหนดของพื้นที่ออกเป็น 3 ระดับโดยให้ค่าคะแนนดิบดังนี้

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าคะแนนดิบข้อกำหนดของพื้นที่⁶

ความลาดชันของพื้นที่	ค่าคะแนนดิบ	คะแนนจริง (คูณ 1)
ความสูงไม่เกิน 23 เมตร	3	3
ความสูงไม่เกิน 18 เมตร	2	2
ความสูงไม่เกิน 12 เมตร	1	1

⁵ สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองกรุงเทพมหานคร

⁶ งานโยธา สำนักงานเขตหนองจอกและกองควบคุมอาคารสำนักการโยธากรุงเทพมหานคร

4.6.3.6 มุมมองที่สวยงาม (TAKE GOOD VIEW)

เกณฑ์ในการพิจารณาบริเวณพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาเป็นศูนย์กลางธุรกิจ การเกษตรกรรมศูนย์กลางทางการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรบุคคลซึ่งบริเวณพื้นที่ศึกษามีทัศนียภาพที่สวยงามและยังคงเป็นชนบทเกษตรกรรมเชิงนิเวศอีกด้วยโดยพื้นที่บริเวณแขวงหนองจอกเป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของชุมชนในอนาคตเพื่อส่งเสริมกิจกรรมที่สำคัญของชุมชนที่จะเกิดขึ้นและทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

โดยมีการพิจารณาจากมุมมองจากถนนและแม่น้ำลำคลองซึ่งจะเห็นลักษณะที่สวยงามสถาปัตยกรรมที่เป็นรูปแบบอาคารที่สอดคล้องกับธรรมชาติ และวัฒนธรรมที่ผสมผสานกันอย่างลงตัวในพื้นที่ในพื้นที่ทำหน้าที่เป็นย่านธุรกิจทางเกษตรกรรมหลักโดยใช้มุมมองดังกล่าวเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาศักยภาพของพื้นที่โดยแบ่งลักษณะของการให้คะแนนทางมุมมองเป็น 3 ระดับซึ่งมีค่าคะแนนดิบดังนี้

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าคะแนนดิบของมุมมองที่สวยงามของพื้นที่ศึกษา⁷

ระดับของมุมมอง	ค่าคะแนนดิบ	ค่าคะแนนจริง (คูณ 1)
พื้นที่ที่มีมุมมองดี	2	2
พื้นที่ที่มีมุมมองปานกลาง	1	1
พื้นที่ที่มีมุมมองไม่ดี	0	0

4.6.3.7 ราคาที่ดิน (Land Cost)

บริเวณที่ดินที่มีราคาสูงจะทำให้การพัฒนาและการลงทุนได้ยากกว่าบริเวณที่ดินที่มีราคาต่ำ ซึ่งเป็นปัจจัยทางเศรษฐกิจที่สำคัญในการวิเคราะห์โดยการกำหนดตัวชี้วัดจากราคาที่ดินของกรรมที่ดินแบ่งออกเป็นช่วงราคาและค่าคะแนนดิบดังนี้

⁷ จากการสำรวจของความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าคะแนนดิบของราคาที่ดิน⁸

ราคาที่ดิน (บาทต่อไร่)	ค่าคะแนนดิบ	ค่าคะแนนจริง (คูณ 1)
2,000 -5,000	3	3
5,001 -10,000	2	2
10,001 – 15,000	1	1

4.6.3.8 สถาบันการศึกษา (EDUCATION)

สถาบันการศึกษาเป็นปัจจัย ทางด้านสังคมที่สำคัญ ซึ่งบริเวณที่อยู่ใกล้สถาบัน การศึกษาจะมีความพร้อมและศักยภาพในการพัฒนาสูงกว่าพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลจาก สถาบันการศึกษา โดยให้การพิจารณาระยะทางของการเดินทางของนักเรียนระดับอนุบาล, ประถมศึกษา,มัธยมศึกษาภายในชุมชนโดยแบ่งลักษณะเกณฑ์ในการพิจารณาเป็น 2 ระดับมีค่า คะแนนดิบดังนี้

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าคะแนนดิบของสถาบันการศึกษา⁹

โรงเรียนอนุบาล,ประถมศึกษา ,มัธยมศึกษา	ค่าคะแนนดิบ	ค่าคะแนนจริง (คูณ 1)
ภายในรัศมี 1.5 กิโลเมตร	1	1
เกินภายในรัศมี 1.5 กิโลเมตร	0	0

4.6.3.9 พื้นที่เกษตรกรรม

ด้วยข้อกำหนดของพื้นที่ศึกษาเป็นพื้นที่สีเขียวประกอบกับศักยภาพที่เหมาะสมกับ การเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ทำให้พื้นที่ส่วนหนึ่งของพื้นที่ศึกษาเป็นพื้นที่สีเขียวแต่ด้วยว่าในการ พัฒนายังไม่เพียงพอยังมีพื้นที่ที่เป็นที่โล่งป่าขาดการดูแลและพัฒนาในการเชิงเกษตรกรรมหรือ อื่นๆตามศักยภาพของพื้นที่โดยพิจารณาจากพื้นที่เกษตรกรรมกับพื้นที่โล่งว่างป่าโดยสรุปดังนี้

⁸ กรมที่ดินเขตหนองจอก

⁹ กระทรวงศึกษาธิการ

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าคะแนนของพื้นที่เกษตรกรรม

พื้นที่	ค่าคะแนนดิบ	ค่าคะแนนจริง (คูณ 2)
พื้นที่เกษตรกรรม	2	2
พื้นที่โล่งป่าว	1	1
พื้นที่อื่นๆ	0	0

4.6.4 การกำหนดขอบเขตและหน่วยพื้นที่ที่ใช้ศึกษา

4.6.4.1 แนวความคิด

จากการศึกษาปัญหา ข้อจำกัด ศักยภาพและบทบาทของพื้นที่บริเวณคลองสิบสามและคลองตันกล้วย ถนนเชื่อมสัมพันธ์ ถนนมิตรไมตรีและถนนประชาสำราญ โดยใช้เส้นแบ่งขอบเขตของพื้นที่ศึกษา ตามแนวคลองสิบสามและคลองลำตันกล้วยและถนนเชื่อมสัมพันธ์และถนนมิตรไมตรีเพื่อทำการศึกษาวិเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่

4.6.4.2 ขอบเขตของหน่วยพื้นที่

พื้นที่บริเวณคลองสิบสาม คลองลำตันกล้วย และถนนเชื่อมสัมพันธ์และมิตรไมตรีกำหนดพื้นที่ศึกษาจากขอบเขตแนวคลองสิบสามและคลองลำตันกล้วยโดยทำการวิเคราะห์เป็นตารางแบ่งออกเป็นพื้นที่ย่อยสี่เหลี่ยมจัตุรัสมีช่องละ 100 x 100 เมตรโดยพื้นที่ศึกษาแต่ละช่องพื้นที่ประมาณ 3.58 ตารางกิโลเมตร (680 ไร่)

4.6.5 การรวบรวมคะแนนการจัดการลำดับความเหมาะสมของพื้นที่ศึกษา

การวิเคราะห์ปัจจัยต่างโดยใช้ค่าคะแนนจริง (โดยใช้ค่าคะแนนคูณกับค่าน้ำหนัก)ลงในแผนที่แต่ละปัจจัย ซึ่งจะมีค่าคะแนนของแต่ละพื้นที่ โดยการวิเคราะห์ปัจจัยทั้งหมด 10 ปัจจัยจึงนำเอาค่าคะแนนที่ได้มาสรุปผลเป็นค่าคะแนนรวมทั้งหมดของพื้นที่ศึกษา ซึ่งผลการรวมคะแนนสรุปได้ว่าช่องตารางที่ได้คะแนนสูงสุดเท่ากับ 29 คะแนน และช่องตารางที่มีค่าคะแนนต่ำสุดมีค่าเท่ากับ 11 คะแนน โดยมีผลต่างของคะแนนต่ำสุดและสูงสุดเท่ากับ 15 คะแนน

จากการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ศึกษา สามารถแบ่งระดับความเหมาะสมของศักยภาพของพื้นที่ได้ 3 ระดับโดยใช้เกณฑ์ของผลต่างของค่าคะแนนสูงสุดและค่าคะแนนต่ำสุดหารด้วยจำนวนระดับชั้น จะได้ความแตกต่างระดับขึ้นเท่ากับ 11 คะแนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6.6 สรุปผลการวิเคราะห์

- 1) พื้นที่ศึกษาที่มีศักยภาพในการพัฒนาต่ำ (ค่าคะแนน 11 – 15)
- 2) พื้นที่ศึกษาที่มีศักยภาพในการพัฒนาปานกลาง (ค่าคะแนน 16 – 20)
- 3) พื้นที่ศึกษาที่มีศักยภาพในการพัฒนาสูง (ค่าคะแนน 21 – 29)

ดังนั้นจากการศึกษาวิเคราะห์ของศักยภาพพื้นที่ในการพัฒนา รวมทั้งแนวในการพัฒนาพื้นที่ที่มีความพร้อมโดยอาศัยปัจจัยต่างๆในการวิเคราะห์เพื่อสรุปใช้แนวทางในการแก้ปัญหาในด้านต่างๆของพื้นที่ศึกษาจากการวิเคราะห์ข้อมูลบริเวณพื้นที่ศึกษามีศักยภาพในการพัฒนาสูงคือตั้งแต่บริเวณคลองสิบสาม คลองลำต้นกล้วยตลอดจนแนวถนนมิตรไมตรี ถนนเชื่อมสัมพันธ์ซึ่งเป็นที่ทำเกษตรกรรมบวกกับพื้นที่โล่งว่างที่สามารถจะพัฒนาให้เป็นเมืองอุทยานนครหนอง แต่ต้องนำเงินทุนส่วนบริเวณที่มีศักยภาพในการพัฒนาปานกลางจะเป็นบริเวณพื้นที่โล่งในส่วนของเขตสีเขียวพัฒนาเป็นส่วนนันทนาการต่างๆสำหรับพื้นที่ที่มีศักยภาพต่ำจะอยู่บริเวณห่างจากถนนสายหลักของพื้นที่ศึกษาและอยู่ในกิจกรรมของการเกษตรกรรมในอนาคตนั้นอาจจะพัฒนาให้เป็นชุมชนเกษตรกรรมเพราะเหมาะแก่การลงทุนสูงด้วยศักยภาพของพื้นที่ศึกษาโดยกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินการกำหนดกิจกรรมในพื้นที่หรือชุมชนการปรับปรุงและพัฒนาชุมชนตามขั้นตอนการออกแบบวางผังพัฒนาชุมชน

แสดงค่าคะแนนระบบการเข้าถึง

ลักษณะของพื้นที่ศึกษา	ค่าคะแนนดิบ	(x2)
ห่างจากถนนทั่วไประยะ 250 ม.	3	9
ห่างจากถนนทั่วไปในระยะ 250-500 ม	2	8
ไม่มีถนนเข้าถึง	0	0

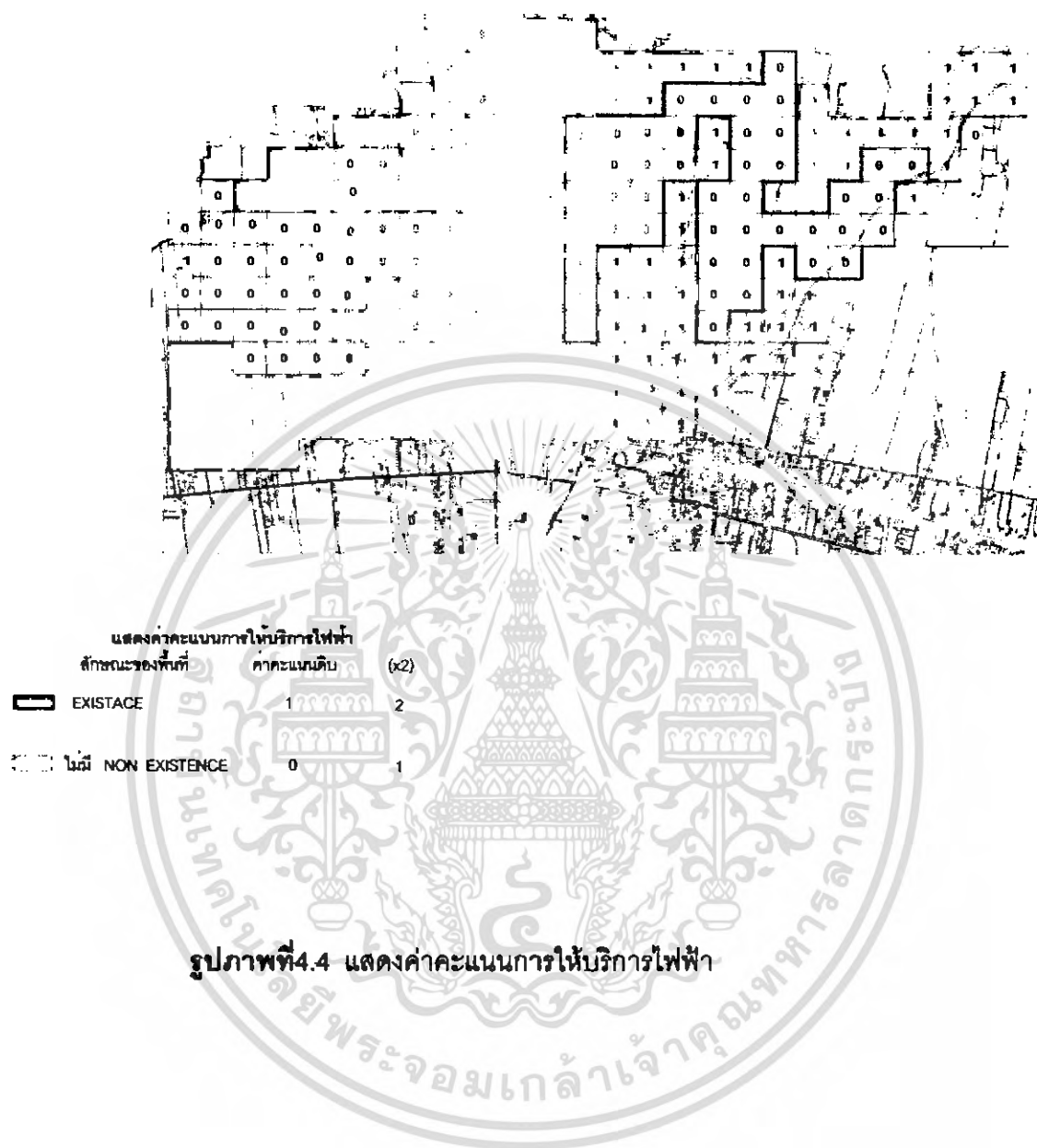
รูปภาพที่ 4.2 แสดงค่าคะแนนระบบการเข้าถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

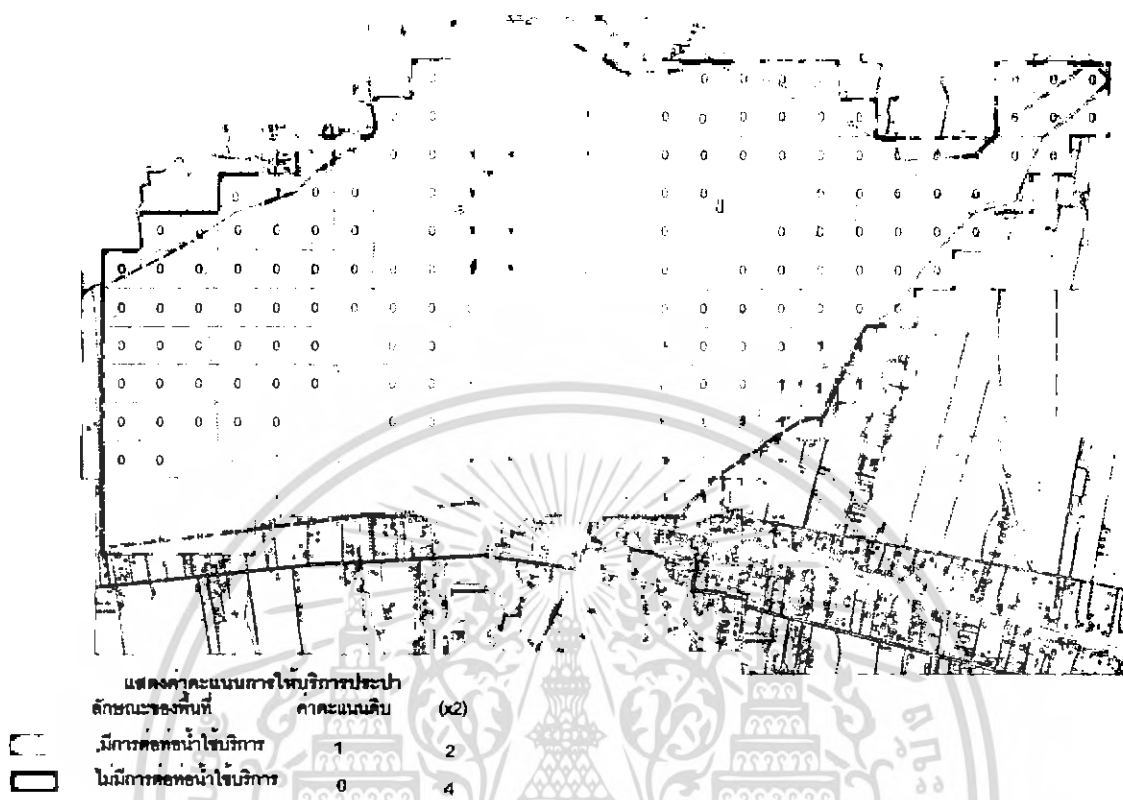

รูปภาพที่ 4.3 แสดงค่าคะแนนลักษณะความหนาแน่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 4.5 แสดงค่าคะแนนการให้บริการประจำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงค่าคะแนนพื้นที่เกษตรกรรม

ลักษณะของพื้นที่	ค่าคะแนน (x2)
พื้นที่เกษตรกรรม	2 4
พื้นที่โล่งวาง	1 2
ชัน	0

รูปภาพที่ 4.6 แสดงค่าคะแนนการเกษตรกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

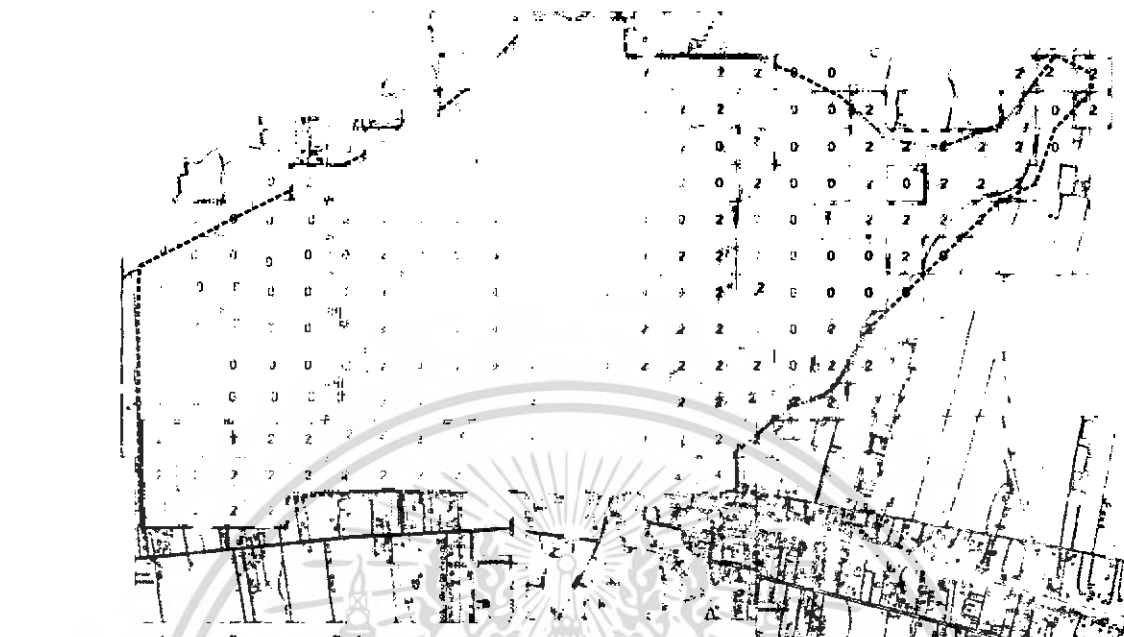

แสดงค่าคะแนนพื้นที่น้ำท่วม

ลักษณะของพื้นที่	ค่าคะแนนดิบ	(x2)
บริเวณน้ำไม่ท่วม	2	4
บริเวณที่น้ำท่วมเป็นบางจุด	0	1
บริเวณน้ำท่วมถึงเกือบตลอดเวลา	0	1

รูปภาพที่ 4.7 แสดงค่าคะแนนพื้นที่น้ำท่วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงค่าคะแนนข้อกำหนดของพื้นที่

ลักษณะของพื้นที่	ค่าคะแนนดิบ (x2)
ความสูงไม่เกิน 18 เมตร	2 4
ความสูงไม่เกิน 12 เมตร	1 2
บริเวณที่ไม่มีอาคาร	0 0

รูปภาพที่ 4.8 แสดงค่าคะแนนข้อกำหนดของพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 4.9 แสดงค่าคะแนนมมมมมที่สวองาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงค่าคะแนนสถานบันการศึกษา

ลักษณะของพื้นที่	ค่าคะแนนดิบ	(x1)
ภายในรัศมีการเดินทาง 1.5 กม.	1	1
ภายในรัศมีการเดินทางเกิน 1.5 กม.	0	1

รูปภาพที่ 4.10 แสดงค่าคะแนนสถานบันการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงค่าคะแนนราคาที่ดิน

ลักษณะของพื้นที่	ค่าคะแนน (x2)
2,000-5,000	3 8
5,001-10,000	2 4
10,001-15,000	1 2

รูปภาพที่ 4.11 แสดงค่าคะแนนราคาที่ดิน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงค่าคะแนนรวมทั้งหมด

คะแนน 11 - 15 = 39

คะแนน 16 - 26 = 186

คะแนน 27 - 29 = 10

รูปภาพที่ 4.12 แสดงค่าคะแนนรวมทั้งหมด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.7 การวิเคราะห์บทบาทของพื้นที่ศึกษาในอนาคต

ในการศึกษาสภาพปัจจุบันของพื้นที่ศึกษา เพื่อที่จะสามารถสรุปบทบาทในปัจจุบันและคาดการณ์บทบาทพื้นที่ในอนาคตโดยดูจากแนวโน้มศักยภาพและความเหมาะสมของพื้นที่ในด้านนโยบาย เศรษฐกิจ สังคมและกายภาพตลอดจนโครงการทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องที่มีส่วนส่งเสริมบทบาทและความสำคัญของพื้นที่ศึกษาในอนาคต

การที่จะได้ศึกษาข้อมูลของพื้นที่ทั้งหมดแล้วบทบาทของพื้นที่นี้จะเป็นพื้นที่เกษตรกรรมแบบยั่งยืน (สีเขียว) คือการกำหนดพื้นที่ให้มีประโยชน์สูงสุดกับชุมชนและประชาชนโดยการจัดรูปแบบระหว่างชุมชนเมืองและพื้นที่เกษตรกรรมอย่างยั่งยืนเป็นการช่วยส่งเสริมบทบาทของศักยภาพพื้นที่ การใช้พื้นที่ในเกษตรกรรมและชุมชนจะต้องมีพื้นที่ต่างๆดังนี้

- การพัฒนาภาครัฐ

1.สำนักงาน

2.ศูนย์ราชการ

- ให้เอกชนมาลงทุน

1.อาคารพาณิชย์

2.ที่พักอาศัย

จากการวิเคราะห์ถึงแนวโน้มการขยายตัวของพื้นที่ศึกษา แนวโน้มการขยายตัวของกิจกรรม บทบาทหน้าที่สำคัญจากอดีตปัจจุบันที่เกิดขึ้นในอนาคตสามารถสรุปบทบาทและหน้าที่เมืองอุทยานนครหนองจอก ได้ดังนี้

-บทบาทของการเกษตรกรรมและชุมชนเดิม

ภายในพื้นที่ศึกษากิจกรรมหลักเป็นการเกษตรกรรมและอยู่อาศัยโดยกิจกรรมรองที่มีความสำคัญรองลงมา ได้แก่ การค้าขายภายในชุมชนและพื้นที่บริเวณใกล้เคียงการคมนาคมทั้งทางบกและทางน้ำเป็นส่วนสำคัญภายในพื้นที่รวมทั้งยังมีศาสนสถานที่เป็นที่รวมกิจกรรมทางศาสนาของคนในชุมชนแขวงหนองจอกอีกด้วย

-บทบาทของการเกษตรกรรมและชุมชนในอนาคต

ในอนาคตบทบาทของพื้นที่ศึกษาจะมีการพัฒนาอุทยานนครหนองจอกให้เป็นเกษตรกรรมแบบยั่งยืนโดยกำหนดให้รูปแบบการพัฒนาให้เหมาะสมกับชุมชนและประชาชนอย่างสูงสุดโดยเน้นการรูปแบบการการอยู่ร่วมกันระหว่างชุมชนเมืองและพื้นที่เกษตรกรรมแบบยั่งยืน (Green Cluster and Compact Community) เป็นการส่งเสริมให้พื้นที่และชุมชนมีความสมบูรณ์ด้วยตนเองตามแผนพัฒนาต่างๆโดยที่ชุมชนจะมีการพัฒนาทั้งทางด้านการอยู่อาศัย สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ การใช้ประโยชน์ของพื้นที่โล่งว่าง ให้มีความสำคัญต่อพื้นที่และชุมชน

บทที่ 5

การกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนา

5.1 การกำหนดนโยบายของการวางแผนพัฒนา

การศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่ชุมชนในแขวงหนองจอกและพื้นที่ใกล้เคียงเป็นการศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาในด้านกายภาพเป็นหลัก โดยคำนึงนโยบายและแผนพัฒนาที่เกี่ยวข้อง สภาพปัญหา ความต้องการ,ศักยภาพในการพัฒนาของพื้นที่ มาเป็นตัวกำหนดความมุ่งหมาย (GOAL) วัตถุประสงค์ (OBJECTIVE) และเป้าหมาย (TARGET) เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการในอนาคตได้อย่างถูกต้อง

5.1.1 ความมุ่งหมายของการพัฒนา (GOAL)

ความมุ่งหมายของโครงการในการพัฒนาพื้นที่เมืองอุทยานนครหนองจอกพื้นที่พื้นที่ศึกษาระหว่าง มัสยิดชอลาฮุดดีน และพื้นที่ใกล้เคียงจากการวิเคราะห์บทบาทหน้าที่หลักของศูนย์ชุมชนมีรายละเอียดดังนี้

5.1.1.1 พัฒนาบริเวณที่เหมาะสมในพื้นที่ศึกษาให้เป็นศูนย์ราชการและที่อยู่อาศัย ในระดับชุมชนโดยเชื่อมต่อกับกิจกรรมเดิมได้

5.1.1.2 พัฒนาบริเวณพื้นที่ศึกษาให้เสริมสร้างและรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนควบคุมสภาพแวดล้อมภายในบริเวณพื้นที่ศึกษาเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีให้กับชุมชน

5.1.2 วัตถุประสงค์ (OBJECTIVE)

5.1.2.1 กำหนดที่ตั้ง และจัดรูปแบบของกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องและพอเพียงกับความต้องการในอนาคต

5.1.2.2 สร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มกิจกรรมภายในโครงการสอดคล้องกับพฤติกรรมผู้ใช้และให้มีความต่อเนื่องกับชุมชนเดิม

ส่งเสริมให้มีกิจกรรมที่สามารถดึงดูดผู้ใช้โครงการ

จัดเตรียมพื้นที่เพื่อรองรับการขยายตัวในอนาคต

จัดวางรูปแบบโครงการช้ายคมนาคมเพื่อให้สอดคล้องและเกิดความสะดวกของการเข้าถึงกิจกรรมและสามารถเชื่อมโยงโครงข่ายกับชุมชนเดิมและพื้นที่เกี่ยวข้องโดยรวมควบคุมการใช้พื้นที่ของกิจกรรมและอาคารสิ่งก่อสร้างต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพเพื่อพักผ่อน การค้า และงานประเพณีท้องถิ่น
จัดรูปแบบขององค์ประกอบในการแบบระบบภูมิทัศน์พื้นที่ศึกษา โดยเน้นการ
จัดรูปแบบด้านจินตภาพของชุมชน

5.1.3 เป้าหมาย (TARGET)

5.1.3.1 กำหนดกิจกรรมในชุมชนทางด้านความเป็นอยู่และกิจกรรมอื่นๆ ได้แก่
การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และทางกายภาพและการค้าในตลาดของชุมชน

5.1.3.2 การวางผังการใช้ที่ดินและการออกแบบพื้นที่ในชุมชนให้สอดคล้องกับ
กิจกรรมในชุมชน

5.1.3.3 กำหนดระบบสัญจรภายในด้วยทางเท้า และยานพาหนะพร้อมระบบ
สัญจรที่เหมาะสมอีกทั้งสร้างความปลอดภัยให้แก่คนภายในชุมชนเพื่อส่งเสริมความเป็นเมือง
อุทยานและชุมชนเมือง

5.1.3.4 กำหนดองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบริการขนส่งสาธารณะ เช่น สถานี
ขนส่งโดยสาร เป็นต้น

5.1.3.5 กำหนดรูปแบบการขยายตัวและพื้นที่เพื่อการขยายตัวต่อเนื่องกับ
กิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้พอเพียง

5.1.3.6 ปรับปรุงจินตภาพชุมชนของพื้นที่ศึกษาที่มีอยู่เดิม พัฒนาองค์ประกอบ
ใหม่ที่สามารถรองรับและส่งเสริมภูมิทัศน์ของชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

5.1.3.7 การวางผังกลุ่มกิจกรรม กลุ่มอาคารที่เหมาะสมและไม่ส่งผลกระทบต่อ
สภาพแวดล้อมของชุมชน

5.2 การคาดการณ์จำนวนผู้ใช้พื้นที่ศึกษาในอนาคต

จากการศึกษาพบว่า บริเวณพื้นที่โครงการจะมีบทบาทที่สำคัญคือ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม
ชุมชนย่านในอนาคตสามารถใช้พื้นที่ใกล้เคียงหรือเขตอิทธิพลกับพื้นที่โดยรอบดังนั้นการ
คาดการณ์จำนวนผู้มาใช้บริการพื้นที่โครงการในอนาคตจึงแบ่งผู้มาใช้บริการออกเป็น 2 ประเภท
คือ

- ประชากรในเขตชุมชน (แขวงหนองจอก)
- ประชากรในเขตอิทธิพล (เขตหนองจอก)

การคาดการณ์ผู้ใช้บริการพื้นที่โครงการจากผู้ใช้บริการ 2 ประเภท มีรายละเอียดดังนี้

5.2.1 ประชากรในเขตชุมชน (แขวงหนองจอก)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื่องจากพื้นที่ ชุมชนหนองจอกเป็นพื้นที่ที่อยู่ในแขวงหนองจอกโค่นมีข้อสมมุติที่ว่า
สภาวะ

ทางด้านเศรษฐกิจและสภาพสังคมของพื้นที่ชุมชนแขวงหนองจอกในช่วงก่อนและหลังการพัฒนา
พื้นที่จะได้จำนวนประชากรในอนาคตดังนี้

สูตร RATE OF POPULATION GROWTH

$$R = \sqrt[n]{\frac{P+}{P_0}} - 1$$

R = อัตราการเพิ่มของประชากร

P+ = จำนวนประชากร (รวม) ณ ปลายช่วงเวลาที่ศึกษา

P₀ = จำนวนประชากร (รวม) ณ ต้นช่วงเวลาที่ศึกษา

n = จำนวนปีระหว่างต้นช่วงเวลากับปลายช่วงเวลาที่ศึกษา

จำนวนประชากรในอนาคต (P_n)

$$P_n = P_t (1+R)^n$$

P_n = จำนวนประชากร (รวม) ณ ปลายช่วงเวลาที่ศึกษา

R = อัตราการเพิ่มของประชากร

n = จำนวนปีระหว่างต้นช่วงเวลาที่ศึกษากับปีที่ต้องการคาดการณ์

จากการคาดการณ์จำนวนประชากรโดยใช้สูตร RATE OF POPULATION

GROWTH จะได้ผลสรุปจำนวนประชากรในอนาคตได้ดังนี้

ประชากรเขตหนองจอก ปี 2548 = 126,124 คน

ประชากรเขตหนองจอก ปี 2550 = 127,648 คน

ประชากรเขตหนองจอก ปี 2568 = 302,649 คน

จากการคาดการณ์จำนวนประชากรในอนาคต ปี 2568 ของเขตหนองจอก
จะใช้จำนวนประชากรจากการคาดการณ์โดยใช้สูตร RATE OF POPULATION GROWTH
คือ 302,649 คนเพราะสภาพในปัจจุบันของหนองจอกเริ่มการขยายตัวของชุมชนมากยิ่งขึ้นอีกทั้ง
ยังส่งผลถึงการขยายตัวของเศรษฐกิจและแรงงานในเขตหนองจอกอีกมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 5.1 แสดงจำนวนประชากรในแขวงหนองจอกในระหว่างการคาดการณ์¹

พื้นที่ (เขตหนองจอก)	ปีปัจจุบัน (2548) คน	อนาคต 2 ปี (2550) คน	อนาคต 20 ปี (2568) คน
1.แขวงหนองจอก	14,496	15,061	23,938
2.แขวงกระทุ่มราย	25,827	28,002	38,239
3.แขวงคลองสิบ	7,792	7,924	9,270
4.แขวงคลองสิบสอง	9,801	9,816	21,065
5.แขวงโคกแฝด	27,019	28,781	69,006
6.แขวงคูคดของฝั่งเหนือ	12,072	12,818	32,152
7.แขวงลำผักชี	21,777	23,698	97,987
8.แขวงลำต้อยตุง	7,340	7,453	10,992
รวม	126,124	133,553	302,649

5.2.2 ประชากรในเขตอิทธิพล (เขตหนองจอก)

การคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลของเขตหนองจอก จะใช้การคาดการณ์โดยใช้สูตร Rate of Population Growth เช่นเดียวกันกับการคาดการณ์ประชาชนในเขตหนองจอก แต่จำนวนประชากรในเขตอิทธิพลที่จะเข้ามาใช้บริการในพื้นที่โครงการนั้น จะมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ ซึ่งอยู่กับระยะทางในการเดินทาง แรงจูงใจต่างๆ การคำนวณหาจำนวนประชากรในเขตอิทธิพลที่จะเข้ามาใช้ในในพื้นที่โครงการ จะใช้สูตรแรงจูงใจของ REILLY ซึ่งเป็น GRAVITY MODEL ซึ่งมีรูปแบบดังนี้

$$R_j = \frac{P_j}{d_{ij}^2}$$

$$\text{และ Prob} = \frac{P_j / d_{ij}^2}{\sum P_j / d_{ij}^2}$$

R_j = แรงดึงดูดใจในการให้บริการ

Prob = ความเป็นไปได้ที่ประชากรในเขตอิทธิพลจะเข้ามาใช้พื้นที่โครงการ

¹ จากการศึกษาวิเคราะห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

P_j = จำนวนประชากรในเขตอิทธิพล

d_{ij} = ระยะทางระหว่างเขต i และเขต j

ตารางที่ 5.2 แสดงจำนวนในเขตอิทธิพล ปี 2539,2548,2568²

พื้นที่	พ.ศ.2539 (คน)	พ.ศ.2548 (คน)	พ.ศ. 2568 (คน)
เขตหนองจอก			
-แขวงหนองจอก	10,443	14,496	23,938
-แขวงกระทุ่มราย	17,443	25,827	38,329
-แขวงคลองสิบ	6,952	7,792	9,270
-แขวงคลองสิบสอง	5,952	9,801	21,065
-แขวงโคกแฝด	14,674	27,019	69,006
-แขวงคู่มึงเหนือก	6,378	12,072	32,152
-แขวงลำผักชี	8,187	21,777	97,987
-แขวงลำด้อยตึง	5,638	7,340	10,992
รวม	75,667	126,124	303,649
เขตมีนบุรี			
-แขวงมีนบุรี	59,130	80,866	130,703
-แขวงแสนแสบ	23,547	37,153	1,630,971
รวม	82,677	118,019	1,761,674
เขตลาดกระบัง			
-แขวงลาดกระบัง	29,434	29,846	38,641
-แขวงคลองสองต้นนุ่น	30,432	54,298	131,957
-แขวงคลองสามประเวศ	6,730	13,711	40,924
-แขวงลำปลาทิว	11,714	16,817	29,271
-แขวงทับยาว	11,965	16,990	29,572
-แขวงชุมทอง	5,359	6,665	9,300
รวม	95,634	138,327	250,394

² จากการศึกษาวิเคราะห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.2 แสดงจำนวนในเขตอิทธิพล ปี 2539,2548,2568 (ต่อ)

พื้นที่	พ.ศ.2539 (คน)	พ.ศ.2548 (คน)	พ.ศ. 2568 (คน)
เขตคลองสามวา	7,550	38,235	53,381
-แขวงสามวาตะวันตก	10,408	20,256	56,362
-แขวงสามวาตะวันออก	32,466	5,044	102,353
-แขวงบางชัน	5,817	9,590	20,652
-แขวงทรายกองดิน	9,682	13,047	20,599
-แขวงทรายกองดินใต้			
รวม	65,923	132,172	253,347

ตารางที่ 5.3 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้ในโครงการปี 2548³

พื้นที่ (เขตหนองจอก)	พ.ศ. 2548 (คน)	ระยะทาง (ก.ม.)	แรงดึงดูดใจ	ความเป็นไปได้	ประชากรใน เขตอิทธิพล
แขวงหนองจอก	14,496	7	298.83	0.6472	9,2334
แขวงกระทุ่มราย	25,827	25	41.32	0.0904	2,334
แขวงคลองสิบ	7,792	35	6.36	0.0139	108
แขวงคลองสิบสอง	9,801	29	11.65	0.0254	248
แขวงโคกแฝด	27,019	20	67.54	0.1477	3,990
แขวงคูฝั่งเหนือ	12,072	25	19.31	0.0422	509
แขวงลำผักชี	21,777	44	11.24	0.0245	533
แขวงลำด้อยติง	7,340	44	3.79	0.0082	60
รวม	126,124	-	457.04	-	17,163

³ จากการศึกษาวิเคราะห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.4 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้ในโครงการ
ปี 2568⁴

พื้นที่ (เขตหนองจอก)	พ.ศ. 2568 (คน)	ระยะทาง (ก.ม.)	แรงดึงดูดใจ	ความเป็นไปได้	ประชากรใน เขตอิทธิพล
แขวงหนองจอก	15,061	7	488.53	0.05663	13,556
แขวงกระทุ่มราย	28,002	25	61.18	0.0709	2,711
แขวงคลองสิบ	7,924	35	7.56	0.0087	80
แขวงคลองสิบสอง	9,816	29	25.04	0.0290	610
แขวงโคกแฝด	28,781	20	172.51	0.2000	13,801
แขวงคู่มึงเหือ	12,818	25	51.44	0.0596	1,916
แขวงลำผักชี	23,698	44	50.61	0.0586	5,742
แขวงลำด้อยตึง	7,453	44	5.67	0.0065	71
รวม	133,553	-	862.54	-	38,742

ตารางที่ 5.5 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้ในโครงการ
ปี 2548⁵

พื้นที่ (เขตมีนบุรี)	พ.ศ. 2548 (คน)	ระยะทาง (ก.ม.)	แรงดึงดูดใจ	ความเป็นไปได้	ประชากรใน เขตอิทธิพล
แขวงมีนบุรี	59,130	28	75.42	0.8140	48,131
แขวงแสนแสบ	23,547	30	26.16	0.2823	6,647
รวม	82,677	-	92.65	-	54,778

⁴ จากการวิเคราะห์

⁵ จากการวิเคราะห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.6 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้ในโครงการ
ปี 2568⁶

พื้นที่ (เขตมโนบุรี)	พ.ศ. 2568 (คน)	ระยะทาง (ก.ม.)	แรงดึงดูดใจ	ความเป็นไปได้	ประชากรใน เขตอิทธิพล
แขวงมโนบุรี	130,703	28	166.71	0.0842	11,005
แขวงแสนแสบ	1,630,917	30	1812.13	0.9157	1,493,430
รวม	1,761,620	-	1978.84	-	1,504,435

ตารางที่ 5.7 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้ในโครงการ
ปี 2548⁷

พื้นที่ (เขตลาดกระบัง)	พ.ศ. 2548 (คน)	ระยะทาง (ก.ม.)	แรงดึงดูดใจ	ความเป็นไปได้	ประชากรใน เขตอิทธิพล
แขวงลาดกระบัง	29,846	11	246.66	0.6386	19,059
แขวงคลองสองต้นนุ่น	54,298	27	74.48	0.1928	10,468
แขวงคลองสามประเวศ	13,711	20	34.27	0.0887	1,216
แขวงลำปลาทิว	16,817	29	19.99	0.0517	869
แขวงทับยาว	16,990	45	8.39	0.0217	368
แขวงชุมทอง	6,665	52	2.46	0.0063	41
รวม	138,327	-	386.25	-	22,621

⁶ จากการวิเคราะห์

⁷ จากการวิเคราะห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.8 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้ในโครงการ
ปี 2568^๑

พื้นที่ (เขตลาดกระบัง)	พ.ศ. 2568 (คน)	ระยะทาง (ก.ม.)	แรงดึงดูดใจ	ความเป็นไปได้	ประชากรใน เขตอิทธิพล
แขวงลาดกระบัง	33,641	11	278.02	0.4525	15,222
แขวงคลองสองต้นนุ่น	131,957	27	181.01	0.2946	38,847
แขวงลำปลาทิว	29,271	29	34.80	0.0566	1,656
แขวงทับยาว	29,572	45	14.60	0.0237	162
แขวงชุมทอง	9,300	52	3.43	0.0055	51
รวม	274,730	-	614.32	-	62,770

ตารางที่ 5.9 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้ในโครงการ
ปี 2548^๑

พื้นที่ (เขตคลองสามวา)	พ.ศ. 2548 (คน)	ระยะทาง (ก.ม.)	แรงดึงดูดใจ	ความเป็นไปได้	ประชากรใน เขตอิทธิพล
แขวงสามวาตะวันตก	38,235	22	278.02	0.5161	19,733
แขวงสามวาตะวันออก	20,256	16	41.85	0.0776	1,571
แขวงบางชัน	51,044	20	127.61	0.2369	215,466
แขวงทรายกองดิน	9,590	17	33.18	0.0615	589
แขวงทรายกองดินใต้	13,047	15	57.98	0.1076	1,403
รวม	132,172	-	538.64	-	238,762

^๑ จากการวิเคราะห์

^๑ จากการวิเคราะห์

ตารางที่ 5.10 แสดงการคาดการณ์ประชากรในเขตอิทธิพลที่เข้ามาใช้ในโครงการปี 2568¹⁰

พื้นที่ (เขตคลองสามวา)	พ.ศ. 2568 (คน)	ระยะทาง (ก.ม.)	แรงดึงดูดใจ	ความเป็นไปได้	ประชากรใน เขตอิทธิพล
แขวงสามวาตะวันตก	53,381	22	110.29	0.1471	7,852
แขวงสามวาตะวันออก	56,362	16	220.16	0.2938	16,559
แขวงบางชัน	102,652	20	255.88	0.3414	34,943
แขวงทรายกองดิน	20,652	17	71.46	0.0953	216,705
แขวงทรายกองดินใต้	20,599	15	91.55	0.1221	2,515
รวม	253,347	-	749.34	-	278,574

จากการวิเคราะห์จำนวนผู้ใช้บริการของพื้นที่โครงการจากประชากร 2 ประเภท คือ ประชากรในเขตชุมชนเมือง, ประชากรในเขตอิทธิพล ได้ผลสรุปดังนี้

1) ประชากรในเขตหนองจอก	38,742 คน
2) ประชากรในเขตอิทธิพล	1,845,779 คน
รวมผู้ใช้บริการทั้งหมด	1,884,521 คน

5.3 การวิเคราะห์ลักษณะและพฤติกรรมของประชากรที่เข้ามาใช้บริการพื้นที่โครงการ

จากการศึกษาและวิเคราะห์การคาดการณ์จำนวนประชากรที่เข้ามาใช้ในโครงการนั้นเป็นภาพรวมเท่านั้น การศึกษาในส่วนของลักษณะและพฤติกรรมของประชากรที่เข้ามาใช้บริการจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดลักษณะและประเภทกิจกรรมทางในชุมชนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับลักษณะและพฤติกรรมของประชากรตามความเป็นจริงได้มากขึ้น

5.3.1 ลักษณะประชากรแบ่งออกเป็นลักษณะดังนี้

5.3.1.1 ประชากรในเขตอิทธิพล ได้แก่ ประชากรในเขตหนองจอกประชากรในเขตอิทธิพลนี้ส่วนใหญ่จะเป็นประชากรที่อยู่อาศัยในแขวงหนองจอก โดยส่วนใหญ่จะในวัยแรงงานและการศึกษาเรียนรู้อาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม/การค้าขายเป็นส่วนใหญ่

5.3.1.2 ประชากรในเขตพื้นที่ คือประชากรแขวงหนองจอก

5.3.2 พฤติกรรมของกลุ่มประชากร

¹⁰ จากการวิเคราะห์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.3.2.1 สำหรับประชากรในเขตอิทธิพล ซึ่งอยู่บริเวณชุมชนแขวงหนองจอกส่วนใหญ่จะเข้ามาใช้บริการในเขตพื้นที่บริเวณแขวงหนองจอกเพื่อจุดหมาย 5 ประการ

- เพื่อทำการเกษตรกรรม
- เพื่อทำธุรกิจการค้าทางการเกษตร
- เพื่อกิจกรรมสถานศึกษา
- เพื่อกิจกรรมสถาบันศาสนา
- เพื่อกิจกรรมอยู่อาศัย

5.4 การวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพในอนาคต

5.4.1 การกำหนดพื้นที่กิจกรรมในอนาคต

เกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อคาดการณ์พื้นที่ของกรรมต่างๆในอนาคตจะพิจารณาจากสัดส่วนของปริมาณพื้นที่กิจกรรมแต่ละประเภทในกิจกรรมแต่ละประเภทในปัจจุบันต่อจำนวนประชากรที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของพื้นที่ศึกษาให้มากที่สุดโดยมีกิจกรรมเสนอแนะบางอย่างเพื่อส่งเสริมทางด้านศูนย์ชุมชนใหม่กับพื้นที่การศึกษาโดยมีรายละเอียดของกิจกรรมแยกแต่ละประเภทดังนี้

จากการศึกษาอัตราส่วนประเภทกิจกรรมของพื้นที่ศึกษาพบว่า

- กิจกรรมประเภทที่อยู่อาศัยมีอัตราส่วนเท่ากับ	2.83 %
- กิจกรรมประเภทพาณิชยกรรมอัตราส่วนเท่ากับ	0.05 %
- กิจกรรมประเภทเกษตรกรรมอัตราส่วนเท่ากับ	77.70 %
- กิจกรรมประเภทอุตสาหกรรมอัตราส่วนเท่ากับ	0.08 %
- กิจกรรมประเภทสถาบันการศึกษาอัตราส่วนเท่ากับ	0.14 %
- กิจกรรมประเภทสถาบันศาสนาอัตราส่วนเท่ากับ	0.12 %
- กิจกรรมประเภทสถานที่ราชการอัตราส่วนเท่ากับ	0.04 %
- กิจกรรมประเภทสถานที่คลังสินค้าอัตราส่วนเท่ากับ	0.04 %
- กิจกรรมประเภทสถานที่สาธารณูปโภคอัตราส่วนเท่ากับ	0.09 %
- กิจกรรมประเภทสถานที่ถนน, ตรอก, ซอยอัตราส่วนเท่ากับ	0.92 %
- กิจกรรมประเภทสถานที่แม่น้ำลำคลอง อัตราส่วนเท่ากับ	0.80 %
- กิจกรรมประเภทพื้นที่โล่งว่างสาธารณะมีอัตราส่วนเท่ากับ	17.19 %
รวม	100 %

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลจากการสำรวจและวิเคราะห์เกี่ยวกับสัดส่วนพื้นที่เกษตรกรรม พบว่าสัดส่วนพื้นที่เกษตรกรรมมีค่าเฉลี่ยประมาณ 22.04 ตารางเมตรต่อประชากร 1 คน และพื้นที่พักอาศัยมีค่าเฉลี่ยประมาณ 22.04 ตารางเมตรต่อประชากร 1 คน จากจำนวนประชากรที่เข้ามาใช้พื้นที่ของชุมชนทั้งประชากรในเขตพื้นที่ศึกษาประชากรในเขตอิทธิพลดังนั้นพื้นที่ทั้งสิ้น 35,280,000 ตารางเมตรหรือ 2,205 ไร่ โดยมีรายละเอียดของการคาดการณ์พื้นที่ศึกษาในแต่ละกิจกรรมจากจำนวนประชากรในอนาคตซึ่งสามารถจำแนกรายละเอียดดังนี้

- พื้นที่อยู่อาศัย	99,842.4	ตร.ม.	62.401	ไร่
- พื้นที่พาณิชยกรรม	1,764	ตร.ม.	1.10	ไร่
- พื้นที่อุตสาหกรรม	5,599.40	ตร.ม.	2.24	ไร่
- พื้นที่เกษตรกรรม	2,741,256	ตร.ม.	1,713.28	ไร่
- พื้นที่สถาบันการศึกษา	2,822.4	ตร.ม.	3.0287	ไร่
- พื้นที่สถาบันศาสนา	4,233.6	ตร.ม.	2.646.3	ไร่
- พื้นที่สถานที่ราชการ	1,411.2	ตร.ม.	0.882	ไร่
- พื้นที่คลังสินค้า	1,411.2	ตร.ม.	0.882	ไร่
- พื้นที่สาธารณูปโภค	3,175.2	ตร.ม.	1.984	ไร่
- พื้นที่ถนน, ตรอก, ซอย	32,457.6	ตร.ม.	0.020	ไร่
- พื้นที่แม่น้ำลำคลอง	28,224	ตร.ม.	17.64	ไร่
- พื้นที่โล่งสาธารณะ	606,463.2	ตร.ม.	379.0	ไร่

5.5สรุปพื้นที่ศึกษาในอนาคต

จากการวิเคราะห์การใช้พื้นที่ พบว่า พื้นที่ของกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ศึกษา คือ ชุมชนชุมชนแขวงหนองจอกมีพื้นที่โดยประมาณ 35,280.000 ตารางเมตรหรือ 2,205 ไร่

บทที่ 6

การเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาชุมชน

6.1 แนวทางการวางแผนพัฒนาพื้นที่ศึกษา

แนวทางในการวางแผนเพื่อพัฒนาเมืองอุทยานนครหนองจอก ในอนาคตได้นำผลของการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันซึ่งรวมทั้งนโยบาย เป้าหมายในการพัฒนาและความต้องการของพื้นที่กิจกรรมต่างๆ มาสรุปรวมเป็นแนวความคิดเพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา โดยคำนึงถึงความเหมาะสมและสอดคล้องกับประโยชน์ให้สอดคล้องตามนโยบาย เป้าหมายรวมทั้งการออกแบบและวางผังพื้นที่ศึกษา ที่คำนึงถึงความสัมพันธ์กับเอกลักษณ์ของคนในชุมชน โดยคำนึงถึงระบบภูมิทัศน์ชุมชนที่เหมาะสม ตามหลักการออกแบบชุมชนและมาตรการต่างๆ ที่จะช่วยให้การนำแผนและผังไปปฏิบัติให้โครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้วางไว้

การนำเสนอแนะแนวทางการพัฒนาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

6.1.1 ส่วนอาคาร

เป็นการนำเสนอแนวทางการปรับปรุงอาคาร รวมไปถึงการรื้อถอนให้มีมาตรฐานสำหรับชุมชน และนำเสนอแนวทางการจัดพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับที่พักอาศัย คือนำแนวคิดการจัดรูป การจัดสรรและการเวนคืนที่ดิน โดยบ้านที่สร้างใหม่สำหรับที่ต้องการย้ายเท่านั้น ทางรัฐจะเข้ามาจัดการพื้นที่นั้นๆ แต่ไม่ได้จ่ายค่าทดแทนเป็นเงิน เพียงแต่นำแนวคิดการจัดสรรที่ดินมาประกอบ คือเข้ามาพัฒนาที่ดินของเอกชน โดยรวมพื้นที่ให้ได้ตามต้องการแล้วแบ่งพื้นที่ใหม่และจัดพื้นที่ให้ใหม่ โดยมีศูนย์ราชการ สาธารณูปโภคเข้าถึงพื้นที่ รวมทั้งจัดวางผังพื้นที่ที่แออัด ว่างเปล่า ให้เป็นระเบียบเพื่อการอยู่อาศัยที่สุจริต

6.1.2 ส่วนพื้นที่สาธารณะ

นำเสนอการปรับปรุงการจัดระบบทางเท้าภายในชุมชน รวมทั้งการปรับปรุงพื้นที่บริเวณริมครองแสนแสบที่อยู่ในเขตพื้นที่ศึกษาและปรับปรุงบริเวณพื้นที่ว่างเปล่าขาดการดูแลในส่วนพื้นที่ที่จะจัดทำสวนสาธารณะ สนามเด็กเล่นและพื้นที่นันทนาการลานอเนกประสงค์ในชุมชน เพื่อเป็นพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจของคนในชุมชน

6.2 แนวทางในการพัฒนาด้านกายภาพ

ในการพัฒนาทางด้านกายภาพของชุมชนได้กำหนดแนวทางเพื่อใช้ในการพัฒนาด้านกายภาพที่สำคัญดังนี้

- คำนึงถึงการจัดการระบบโครงข่ายคมนาคมในพื้นที่อย่างมีระบบ มีการจัดลำดับศักยภาพที่ที่สามารถเชื่อมโยงกับระบบโครงข่ายคมนาคมอื่นๆได้อย่างเหมาะสมมีความปลอดภัย

ในด้านการสัญจรรวมทั้งโครงข่ายที่สามารถเข้าถึงในส่วนต่างๆของพื้นที่ได้อย่างสะดวก

- คำนึงถึงกิจกรรมต่างๆให้มีความสัมพันธ์กันระหว่างกลุ่มกิจกรรมในพื้นที่ศึกษาและบริเวณพื้นที่ศึกษา โดยให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่สีเขียวและพื้นที่ว่างโดยมีกิจกรรมที่ดึงดูดให้พื้นที่มีศักยภาพเหมาะสมแก่การพัฒนา

- คำนึงถึงระบบทางเท้า ซึ่งเป็นระบบที่มีความสำคัญสามารถเชื่อมโยงกับระบบอื่นๆกิจกรรมภายในพื้นที่โครงการที่มีความปลอดภัย

- คำนึงถึงรูปแบบทางสถาปัตยกรรมของอาคารที่สามารถส่งเสริมสภาพแวดล้อมสอดคล้องกับลักษณะภูมิประเทศเอกลักษณ์ของพื้นที่และเอกลักษณ์ของกิจกรรมแต่ละประเภท

- คำนึงถึงการออกแบบวางผังที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชนเนื่องจากบริเวณพื้นที่ศึกษาเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทเกษตรกรรม

ดังนั้นการออกแบบทางด้านกายภาพนั้นจะนำเสนอการออกแบบเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการนำเสนอแนวความคิดในการจัดระบบโครงข่ายคมนาคมของพื้นที่ศึกษาให้เกิดภาพรวม ระหว่างการใช้ประโยชน์ที่ดินกับโครงข่ายคมนาคมให้มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับบทบาทวัตถุประสงค์เป้าหมายที่จะพัฒนาพื้นที่โครงการให้เป็นศูนย์ชุมชน ศูนย์การศึกษาและแหล่งเกษตรกรรมที่ยั่งยืนในอนาคต

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการนำเสนอแนวความคิดในการกำหนดกลุ่มกิจกรรมภายในพื้นที่ศึกษา

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการนำเสนอแนวความคิดในการออกแบบวางผังพื้นที่ศึกษาแขวงหนองจอก

6.2.1 แนวความคิดในการพัฒนาเมืองอุทยานนครหนองจอก

การจัดระบบโครงข่ายคมนาคมของพื้นที่ศึกษาเพื่อทำให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกับศักยภาพของการพัฒนาพื้นที่ในอนาคตอีกทั้งช่วยส่งเสริมบทบาทที่สำคัญของพื้นที่ศึกษาให้มีความสำคัญมากยิ่งขึ้น จึงเสนอแนวความคิดในการจัดระบบโครงข่ายคมนาคมของพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากข้อกำหนดใช้ประโยชน์ที่ดินของผังเมืองกรุงเทพมหานครโดยเฉพาะในบริเวณพื้นที่ศึกษานั้น ให้ข้อกำหนดเป็นพื้นที่สีเขียว คือ ประเภทชนบทและเกษตรกรรม ศักยภาพของพื้นที่เหมาะแก่ทำเกษตรกรรมโดยพัฒนาชุมชนเกษตรกรรม ศูนย์ชุมชน ศูนย์การศึกษาและแหล่งเกษตรกรรม โดยใช้บริเวณพื้นที่ศึกษาสามารถเชื่อมต่อกับทั้งทางด้านโครงข่ายคมนาคมและเชื่อมต่อกับกิจกรรมในพื้นที่ศึกษาคือแขวงหนองจอกและพื้นที่ใกล้เคียง โดยพัฒนาเป็นศูนย์ชุมชนเกษตรกรรม ศูนย์การศึกษาและแหล่งเกษตรกรรม โดยให้บริเวณพื้นที่ศึกษาสามารถเชื่อมต่อกับทั้งด้านโครงข่ายคมนาคมและเชื่อมต่อกับกิจกรรมในพื้นที่ศึกษาได้อย่างเหมาะสมดังนั้นเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ดังกล่าว จึงเสนอให้เปลี่ยนแปลงบริเวณที่ศึกษาคือแขวงหนองจอกและพื้นที่ใกล้เคียง โดยให้พัฒนาให้เป็นอุทยานนครเพื่อให้ผังเมืองควบคุมและแก้ไขการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทเกษตรกรรมได้ต่อไปในอนาคตอีกทั้งยังส่งเสริมเอกลักษณ์ของชุมชนให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

6.2.2 แนวทาวในการจัดระบบโครงข่ายคมนาคม

สำหรับการจัดระบบโครงข่ายการคมนาคมในพื้นที่ศึกษาเพื่อให้ความสัมพันธ์กับระบบการใช้ที่ดิน มีโครงข่ายเป็นระบบและมีความสัมพันธ์กับโครงข่ายของชุมชนและโครงข่ายของพื้นที่ใกล้เคียงสามารถเชื่อมโยงกับกิจกรรมต่างๆระหว่างพื้นที่โดยมีแนวความคิดของการจัดระบบเส้นทางคมนาคมดังนี้

- เส้นทางเดินที่ยังคงสภาพไว้มีระบบโครงข่ายที่ดีและมีขนาดของผิวจราจรตามข้อกำหนดของผังเมืองกรุงเทพมหานคร

- เส้นทางเสนอแนะเพื่อสามารถเชื่อมโยงให้โครงข่ายเป็นระบบและเกิดความต่อเนื่องที่สอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันและอนาคต

จากการวิเคราะห์โครงข่ายคมนาคมสภาพปัจจุบันของพื้นที่ทำให้ทราบว่าในพื้นที่ศึกษาสามารถเป็นศูนย์กลางการคมนาคมระดับชุมชนในบริเวณพื้นที่ศึกษาและพื้นที่ใกล้เคียง เพราะมีถนนสายหลักที่เชื่อมต่อการคมนาคม คือ ถนนเชื่อมสัมพันธ์นอกจากนี้ยังมีถนนสายรองคือถนนประชาสำราญซึ่งเป็นถนนที่สามารถเชื่อมโยงต่อกับพื้นที่ศึกษาและบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงของพื้นที่ศึกษาและถนนสายย่อยในชุมชนคลองแสนแสบก็ถือว่าเป็นทางคมนาคมที่สำคัญอีกทางหนึ่ง แขวงหนองจอกในอนาคตจาแผนพัฒนาและโครงการที่สำคัญต่างๆที่เกี่ยวข้องมุ่งส่งเสริมบทบาทของพื้นที่ศึกษาให้มีความสำคัญมากยิ่งขึ้นและจากการวิเคราะห์ถึงปัญหาและข้อจำกัดการพัฒนาพื้นที่ทำให้ทราบว่า ถนนสายย่อยในชุมชนยังมีปัญหาอยู่มากทั้งผิวจราจรค่อนข้างแคบโครงข่ายคมนาคมไม่มีระบบขาดเครื่องประดับสิ่งอำนวยความสะดวกในการจราจรที่เหมาะสม

ปัญหาต่างๆดังกล่าวควรที่จะมีการปรับปรุงและวางผังการออกแบบเพื่อให้เกิดโครงข่ายที่เป็นระบบมีความสมบูรณ์ถูกต้องตามลำดับของศักยภาพของถนนที่ดีสำหรับรายละเอียดการปรับปรุงและการเสนอแนะการจัดการระบบโครงข่ายคมนาคมในพื้นที่ศึกษาดังนี้

- ปรับปรุงถนนภายในชุมชนโดยให้มีผิวจราจรขนาด 5.00 เมตรโดยแบ่งทางจราจรเป็น 2 ช่อง เป็นทางเท้า 2.50 เมตรและทางจราจรรถจักรยานยนต์ 2.50 เมตรตามพระราชบัญญัติของผังเมืองกรุงเทพมหานคร

- ตัดถนนเพิ่มเติมเพื่อใช้เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่ศึกษาโดยแบ่งทางสัญจรเป็น 2 ช่อง เป็นทางเดิน 2.50 เมตรและทางจักรยานยนต์ 2.50 เมตรเช่นกันเพื่อให้มีการคมนาคมอย่างทั่วถึง

- เนื่องจากพื้นที่บางส่วนที่ใช้ในการตัดถนนเพิ่มเติม นั้น มิใช่เพียงพอดังนั้นจึงใช้แนวความคิดการจัดรูปที่ดินภายในชุมชน เข้ามาใช้ในการจัดระหว่างโครงข่ายคมนาคม ที่พักอาศัยและแหล่งพาณิชย์กรรม โดยให้เจ้าของที่ดินที่อยู่ในบริเวณผังโครงข่ายคมนาคมในอนาคต ได้เสียสละโดยแบ่งพื้นที่ในส่วนของตนเอง ให้เป็นของสาธารณะประโยชน์ เพื่อที่ในพื้นที่ของตนนั้นจะได้มีสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่เข้าถึงในอนาคต ซึ่งวิธีดังกล่าวใช้ระยะเวลาในการทำงานที่นาน เนื่องจากการจัดรูปที่ดินต้องได้รับการยินยอมจากเจ้าของที่ดินทุกราย

- ปรับปรุงเครื่องประดับถนน (Street Furniture) ตามพื้นที่ที่ยังขาดแคลนอยู่ เช่น พื้นที่ตามทางเดินเท้าและรถจักรยานยนต์ พื้นที่ของสวนสาธารณะ พื้นที่ของบริเวณศูนย์กลางชุมชนต่างๆ

6.2.3 แนวความคิดในการจัดวางกลุ่มกิจกรรม

การวางผังของกลุ่มกิจกรรมนี้ข้อควรคำนึงที่สำคัญคือ ความเหมาะสมของกิจกรรมและประเภทที่จัดวางลงในพื้นที่ความสอดคล้องและเชื่อมโยง กับกิจกรรมของชุมชนความสะดวกในการเข้าถึงกิจกรรมความสัมพันธ์กับโครงข่ายคมนาคมของชุมชนและการจัดวางกลุ่มกิจกรรมโดยไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชน เพื่อให้การจัดกลุ่มกิจกรรมในพื้นที่ศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจึงเสนอแนะแนวทางเลือกที่มีความเป็นไปได้ 3 แนวทางเพื่อวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียและสรุปแนวทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อนำมาไปใช้ในการออกแบบต่อไปโดยกำหนดแนวความคิดการวางกลุ่มกิจกรรมออกเป็น 5 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มที่อยู่อาศัย
2. กลุ่มเกษตรกรรม
3. กลุ่มพาณิชย์กรรม
4. กลุ่มสถาบันราชการ

5. กลุ่มพื้นที่สาธารณะ

จากกลุ่มกิจกรรมต่างๆ ทั้ง 5 กลุ่มจะนำมากำหนดความสัมพันธ์ของแต่ละกลุ่มกิจกรรมโดยความสัมพันธ์ของกลุ่มกิจกรรมประกอบด้วย

- กลุ่มที่อยู่อาศัย

เป็นกลุ่มกิจกรรมที่รองรับประชากรในชุมชนที่มีเอกลักษณ์เป็นชุมชนแออัดในบางแห่งและกระจายตามแม่น้ำลำคลองซึ่งสภาพความเป็นอยู่ขาดสุขลักษณะจึงต้องมีการปรับปรุงสภาพของชุมชนให้ดีขึ้นให้สามารถเชื่อมโยงกับกลุ่มกิจกรรมอื่นๆ ได้

- กลุ่มเกษตรกรรม

เป็นกลุ่มที่มีบทบาทในโครงการด้วยศักยภาพของพื้นที่เป็นเกษตรกรรมอยู่แล้วเพื่อรองรับการเกษตรกรรมในชุมชนโดยเชื่อมโยงกับกิจกรรมต่างๆ ที่มีบทบาทส่งเสริมอยู่เดิม

- กลุ่มพานิชยกรรม

เป็นกลุ่มที่รองรับทางด้านการค้าขายในพื้นที่ศึกษาและพัฒนาให้เป็นกิจกรรมนี้ยังสามารถรองรับคนในชุมชนได้โดยเชื่อมโยงกับกิจกรรมอื่น

- กลุ่มสถาบันราชการ

เป็นกลุ่มกิจกรรมที่ให้บริการแก่ประชาชนในชุมชนและประชากรในเขตอิทธิพลซึ่งมีการคมนาคมเข้าถึงที่สะดวกโดยทั้งทางบกและทางน้ำ

- กลุ่มพื้นที่สาธารณะ

เป็นกลุ่มกิจกรรมประเภท Urban space และ Open space ลักษณะของ Urban space เป็นกลุ่มกิจกรรมที่เกิดจากการล้อมรอบที่ว่างของอาคารส่วน Open space เป็นที่โล่งตามธรรมชาติเนื่องจากพื้นที่ศึกษาจะเป็นเมืองผสมกับการทำเกษตรกรรมดังนั้นในกลุ่มนี้จะเป็น Urban space เพื่อช่วยให้พื้นที่ศึกษามีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้นสามารถใช้เป็นที่พักผ่อนหรือที่รวมกิจกรรมของคนในชุมชนเองและของผู้เข้ามาใช้กิจกรรมพื้นที่

เมื่อได้ทราบถึงความสัมพันธ์ของกลุ่มกิจกรรมกับผู้ให้บริการ การกำหนดที่ตั้งของแต่ละกิจกรรมในพื้นที่ จะกำหนดเป็นแนวทางเลือก 3 แนวทางเพื่อวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียและสรุปเป็นแนวทางเลือกที่เหมาะสมโดยมีแนวความคิดของแต่ละทางเลือกดังนี้

6.2.3.1 แนวทางเลือกที่ 1

กำหนดให้กลุ่มที่พักอาศัย มีพื้นที่อยู่ในรอบๆพื้นที่ของพื้นที่ศึกษาโดยใช้กลุ่มกิจกรรมและการใช้ประโยชน์ที่ดินอื่นๆ จะอยู่ใจกลางกลุ่มที่พักอาศัยซึ่งกลุ่มกิจกรรมสามารถแบ่งขอบเขตได้ชัดเจนแต่ยังคงเดิมไว้ในส่วนกิจกรรมสีเขียวจะกำหนดให้พื้นที่ริมคลองที่โล่งและมีการ

ตัดถนน ทางเดินเพิ่มหรือปรับปรุงซึ่งจะแบ่งทางเท้ากับถนนจึกยานยนต์ออกจากกันแต่เส้นทางขนาดคู่กันไปโดยกิจกรรมของที่อยู่เก่าและอยู่ใหม่แนวทางนี้สามารถสรุปข้อดีข้อเสียได้ดังนี้

ข้อดี

- กลุ่มกิจกรรมที่อยู่อาศัยจะสามารถติดต่อกับกิจกรรมอื่นๆได้สะดวกมีการเชื่อมโยงกลุ่มกิจกรรมอื่นได้ดี
- พื้นที่สีเขียวที่กำหนดจะช่วยส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่ดีให้กับพื้นที่ศึกษาและเป็นการป้องกันการขยายตัวของกลุ่มกิจกรรมได้ดี
- ถนนที่ตัดเพิ่มมาใหม่จะสามารถเชื่อมโยงต่อกิจกรรมให้เป็นระบบขึ้นกว่าเดิมซึ่งจะแยกแยะระหว่างทางเท้ากับทางรถออกจากกันช่วยป้องกันการเกิดอุบัติเหตุให้น้อยลง

ข้อเสีย

- การขยายตัวกลุ่มอาศัยจะมีโอกาสเป็นไปได้น้อย
- พื้นที่สีเขียวจะถูกเวนคืนและการจัดสรรที่ดินรวมทั้งการจัดรูปที่ดินด้วยซึ่งต้องใช้ระยะเวลาที่นานในการพัฒนาและปรับปรุง
- แนวทางการเลือกนี้เป็นการเปิดพื้นที่ศึกษามากซึ่งถ้าหากไม่มีการควบคุมคุณภาพที่ดีอาจก่อให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมตามมา

6.2.3.2 แนวทางเลือกที่ 2

กำหนดให้กลุ่มอาศัยกระจายตัวอยู่ทั่วพื้นที่ตามเดิมซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับกิจกรรมอื่นๆได้ โดยเฉพาพื้นที่พานิชยกรรมทั่วไปทางเดินเท้าและถนนในชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงโดยใช้ถนนรวมกันส่วนพื้นที่สีเขียวจะยังคงเดิมส่วนพื้นที่โล่ง ก็จะรองรับกิจกรรมศูนย์ชุมชนต่างของโครงการบ้านเรือนที่อยู่ติดคลองก็เปลี่ยนแปลงเป็นพื้นที่สีเขียวกระจายทั่วไป และให้พวกศูนย์ชุมชนเกษตรกรรมศูนย์การศึกษาอยู่ใจกลางของชุมชน

ข้อดี

- พื้นที่มีการเปิด Open space จะสามารถมองเห็นพื้นที่โดยรอบและลดแออัดของชุมชนในพื้นที่บางจุด
- ทางเดินประหยัดโนใช้มายิ่งขึ้นแล้วประหยัดเนื้อที่ในการสัญจร
- บริเวณพื้นที่สีเขียวที่อยู่เดิมจะช่วยส่งเสริมการดำเนินชีวิตแบบดั้งเดิมเอาไว้
- หากการพัฒนาเป็นในรูปแบบดั้งเดิมวงจรของธรรมชาติก็ยังคงเดิม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสีย

- ถนนในชุมชนยังถูกรกกล้าและยังไม่มีระบบการสัญจรที่แน่นอน
- เนื่องจากการกระจายตัวไม่เป็นระบบการควบคุมจึงเป็นไปได้ยาก
- พื้นที่ในสวนที่เป็นพาณิชยกรรมมีการเปลี่ยนแปลงสภาพทำให้ชุมชนแออัดมากยิ่งขึ้นเนื่องจากมีผู้มาใช้กิจกรรมที่มีความเจริญมากยิ่งขึ้น

6.2.3.3 แนวทางเลือกที่ 3

กำหนดให้ที่อยู่อาศัยติดกับกิจกรรมพาณิชยกรรม เพื่อเป็นการเชื่อมระหว่างชุมชนกับการค้าขายมีการตัดถนนเพิ่มมาใหม่เพื่อรองรับการขยายตัวพาณิชยกรรมและมีการแยกทางเท้ากับทางถนนออกจากกันคนละเส้นทางเพื่อความสะดวกสบายของการจราจรส่วนพื้นที่โล่งว่างของชุมชนนั้นอาจจะพัฒนาเป็นสวนสาธารณะหรือที่พักอาศัยเพื่อให้การกระจายตัวของชุมชนนั้นมีกว้างมาพร้อมชุมชนในอนาคต

ข้อดี

- พื้นที่มี Open space จะสามารถช่วยลดความแออัดจัดการกระจายของชุมชนที่อยู่ตามพื้นที่ต่างๆ
- ทางเดินใหม่แยกทางเท้ากับทางรถได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น
- แนวทางเลือกนี้จะสามารถกำหนดให้กิจกรรมต่างๆแยกออกจากกันได้อย่างลงตัว

ข้อเสีย

- ทางเดินและทางถนนเมื่อแยกออกจากกันจะทำให้ต้องการพื้นที่เพิ่มมากขึ้นและทำให้เกิดความสับสน
- พื้นที่การอยู่อาศัยกระจายตัวยากต่อการควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน
- เมื่อพื้นที่โล่งถูกกำหนดให้เป็นพื้นที่อยู่อาศัยอาจจะทำให้การควบคุมพื้นที่ไม่ทั่วถึงและทำให้เกิดปัญหาตามมา
- พื้นที่พาณิชยกรรมที่อยู่เดิมอาจทำให้ปิดมุมมองของพื้นที่สีเขียวที่เป็นหัวใจหลักของพื้นที่

- ระบบโครงข่ายคมนาคมเดิม
- - - ระบบโครงข่ายคมนาคมเพิ่มเติม
- พื้นที่กำหนดให้เป็นที่อยู่อาศัยปานกลาง
- พื้นที่กำหนดให้เป็นที่อยู่อาศัยปานกลาง
- พื้นที่กำหนดให้เป็นที่พักนิชยกรรม
- พื้นที่กำหนดให้เป็นที่สถาบันราชการ
- พื้นที่กำหนดให้เป็นที่สีเขียว
- พื้นที่กำหนดให้เป็นที่สถาบันศาสนา

NONG CHOK GARDEN CITY DEVELOPMENT
โครงการพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคม

01

MISS BOONTHUE ZALEE 48237004

ชั้นปีที่ ๕ สาขาวิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

THESIS 2007

รูปภาพที่ 6.1 แสดงวิเคราะห์แนวทางเลือกที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ระบบโครงข่ายคมนาคมเดิม
- ระบบโครงข่ายคมนาคมเพิ่มเติม
- พื้นที่กำหนดให้เป็นที่อยู่อาศัยปานกลาง
- พื้นที่กำหนดให้เป็นที่อยู่อาศัยปานกลาง
- พื้นที่กำหนดให้เป็นที่พณิชยกรรม
- พื้นที่กำหนดให้เป็นที่สถาบันราชการ
- พื้นที่กำหนดให้เป็นที่สีเขียว

NONG CHOK GARDEN CITY
DEVELOPMENT

โครงการพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคมของเขต

WISS BOONTHUE ZALEE
42005024

02

ฉบับภาษาอังกฤษ ส่วนที่ 2
THESIS 2007

รูปภาพที่ 6.2 แสดงการวิเคราะห์แนวทางเลือกที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนเวลาสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ระบบโครงข่ายคมนาคมเดิม
- ระบบโครงข่ายคมนาคมเพิ่มเติม
- พื้นที่กำหนดให้เป็นที่อยู่อาศัยปานกลาง
- พื้นที่กำหนดให้เป็นที่อยู่อาศัยปานกลาง
- พื้นที่กำหนดให้เป็นที่พาณิชย์กรรม
- พื้นที่กำหนดให้เป็นที่สถาบันราชการ
- พื้นที่กำหนดให้เป็นที่สีเขียว
- พื้นที่กำหนดให้เป็นที่สถาบันศาสนา

**NONG CHOK GARDEN CITY
DEVELOPMENT**

โครงการพัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคม

MISS BOONTHUE ZALEE
48035024

ปริญญา ราชอาณาจักรไทย วัฒนธรรม
THESIS 2007

03

รูปภาพที่ 6.3 แสดงการวิเคราะห์แนวทางเลือกที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6.1 แสดงเกณฑ์ในการคัดเลือกเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาที่เหมาะสม

ปัจจัย	แนวทางเลือก		
	1	2	3
1.ความสัมพันธ์กับกลุ่มกิจกรรม	A	A	A
2.ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มกิจกรรม	A	A	C
3.ความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในการพัฒนา	B	C	A
4.ไม่ก่อให้เกิดปัญหาการจราจร	A	B	A
5.ความสัมพันธ์กับโครงข่ายคมนาคม	A	A	A
6.สร้างโอกาสในการพัฒนาพื้นที่ในอนาคต	A	B	D
7.ส่งเสริมและไม่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม	A	A	B
รวม	27	25	22

โดยที่ให้คะแนน A = 4 คะแนน C = 2 คะแนน
 B = 3 คะแนน D = 1 คะแนน

จากตารางเปรียบเทียบเกณฑ์ในการคัดเลือกสรุปแนวทางเลือกที่ 1 เหมาะสมที่สุดในการนำไปวางผังและออกแบบในรายละเอียดต่อไป

ก่อนที่จะถึงขั้นตอนการวางผังสำหรับโครงการพัฒนาเมืองอุทยานนครหนองจอกได้กำหนดแนวความคิดบางประการที่จะนำไปใช้ในการออกแบบและวางผังพื้นที่ศึกษา ในรายละเอียดตามแนวความคิดดังนี้

6.2.4 แนวความคิดในการกำหนดพื้นที่เปิดโล่ง

พื้นที่เปิดโล่ง Space แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ Urban Space และ Open Space ซึ่งสามารถที่นำมาใช้เป็นแนวทางในการออกแบบเมืองอุทยานนครหนองจอกดังนี้

1. พื้นที่เปิดโล่งภายในชุมชน Urban Space เป็นเอกลักษณ์ที่ว่างที่ถูกปิดล้อมด้วยอาคารพื้นที่เกษตรกรรมหรือแนวต้นไม้มีรายละเอียดดังนี้

- กำหนดให้พื้นที่บางช่วงของถนนเป็นพื้นที่เปิดโล่งเพื่อการหนาแน่นของแต่ละช่วง
- กำหนดให้พื้นที่โล่งบางส่วนเป็นส่วนที่รวมกิจกรรมระหว่างชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- การเชื่อมต่อระหว่างพื้นที่โล่งกับชุมชนเชื่อมเข้าหากันเพื่อเปิดโอกาสสำหรับกิจกรรมแต่ละกิจกรรมอย่างเป็นระบบ

2. พื้นที่เปิดโล่ง Open Space คือ ลักษณะที่เปิดโล่งตามธรรมชาติโดยทั่วไปซึ่งรายละเอียดมีดังนี้

- กำหนดให้พื้นที่ริมคลองแสนแสบเป็นพื้นที่สีเขียวที่มีทัศนียภาพที่สวยงามโดยการจัดทำเป็นสวนสาธารณะระดับชุมชน

- กำหนดให้มีพื้นที่ให้มีพื้นที่เปิดโล่งบริเวณศูนย์กลางของพื้นที่ศึกษาเพื่อการรวมกิจกรรมของพื้นที่ศึกษา เพื่อส่งเสริมให้เกิดจุดรวมกิจกรรมในพื้นที่

6.2.5 แนวความคิดในการกำหนดทางเดินเท้าและทางรถจักรยานยนต์

จากการวิเคราะห์จินตภาพของร่องพื้นที่ศึกษาองค์ประกอบของจินตภาพบางส่วนที่ยังไม่ชัดเจนและสมบูรณ์ดังนั้นแนวความคิดในการกำหนดจินตภาพของพื้นที่ศึกษาจึงควรพิจารณาแก้ไขและปรับปรุงจินตภาพให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นโดยพิจารณาจากองค์ประกอบดังนี้

1. เส้นทาง (Path) กำหนดเส้นทางในระดับต่างๆดังนี้คือ

- เส้นทางเลือก ได้แก่ ถนนเชื่อมสัมพันธ์

- เส้นทางรอง ได้แก่ ถนนถนนประชาสำราญ, ถนนลกุลดี, ถนนคลองสิบสาม

- เส้นทางย่อย ได้แก่ ทางเดินเท้า, ทางรถจักรยานยนต์ที่เชื่อมต่อระหว่างเส้นทางรองต่างๆโดยเฉพาะทางเดินเท้าเป็นจุดเชื่อมต่อระหว่างกลุ่มกิจกรรม

2. ขอบเขต (Edge)

การกำหนดให้แนวขอบเขตของพื้นที่ศึกษา คือ ทิศทางตะวันตกเป็นแนวของถนนมิตรไมตรี, ทิศตะวันออก ติดต่อกับ คลองสิบสามซึ่งเป็นขอบเขตที่ชัดเจนและสำคัญ, ทิศใต้ ติดต่อกับถนนเชื่อมสัมพันธ์และแขวงกระทู้มราย ทิศเหนือ ติดต่อกับคลองสนามสองตอนซึ่งเป็นขอบเขตที่ชัดเจน

3. ย่าน (District)

การกำหนดย่านตามระบบจินตภาพของพื้นที่ศึกษา ที่มีความสอดคล้องกับกิจกรรม โดยกำหนดให้เป็นย่านของกิจกรรมหลักๆในพื้นที่มี 4 บริเวณได้แก่ย่านที่อยู่อาศัย, ย่านเกษตรกรรม, ย่านพาณิชย์กรรม, ย่านสถาบันการศึกษา

4. ศูนย์รวมกิจกรรม (Node)

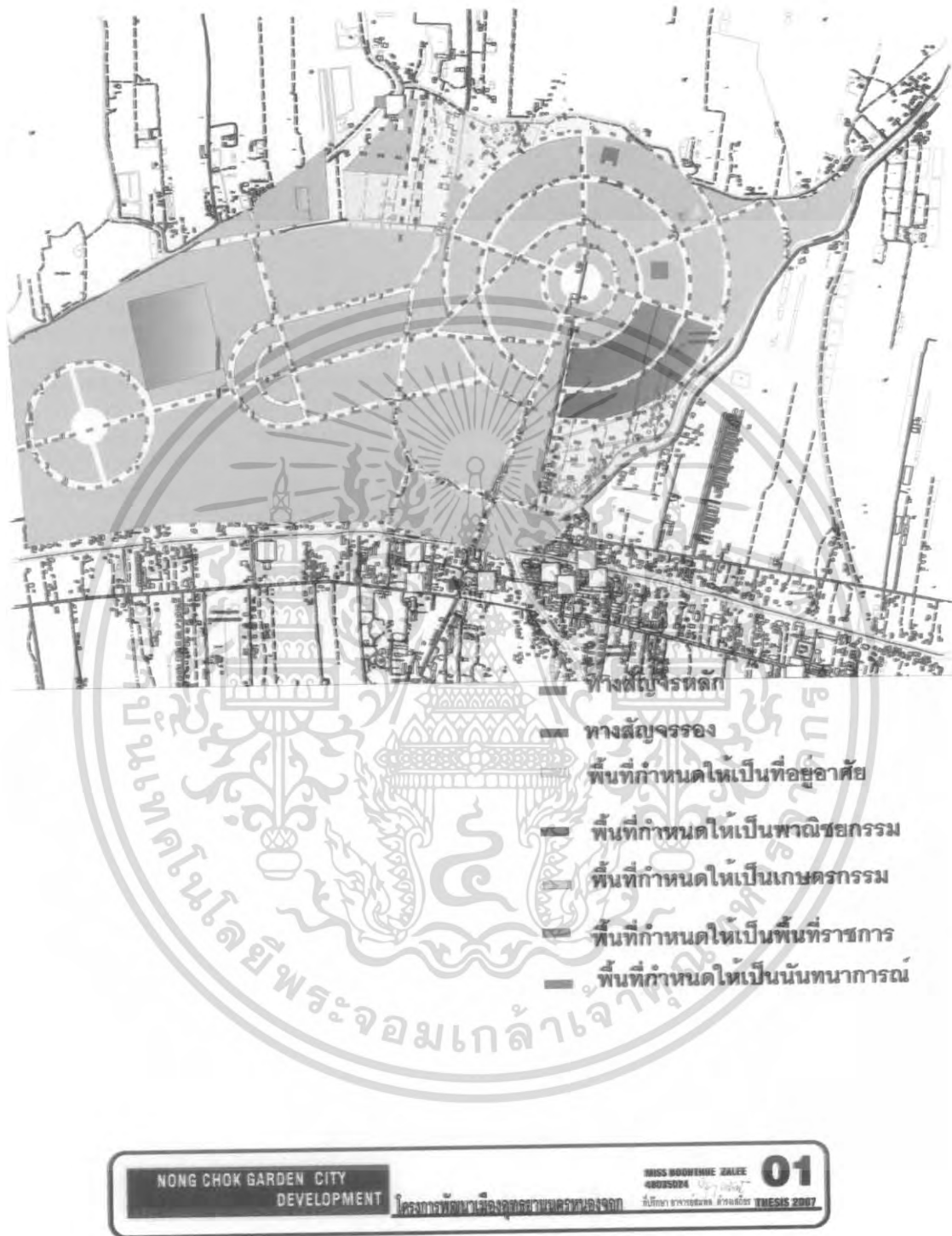
มีลักษณะที่คล้ายกับย่านโดนมีข้อแตกต่างในการเป็นที่รอบกิจกรรมได้แก่ พื้นที่
แก่สวนสาธารณะ, ศูนย์จำหน่ายสินค้าเกษตรกรรม, สถานีฟ้า, มัสยิดชลิอุลอิสลาม, โรงเรียน

5. ศูนย์รวมกิจกรรม (Landmark)

เนื่องจากบริเวณพื้นที่ศึกษาเป็นพื้นที่สีเขียวสลับกับที่อยู่อาศัยปานกลางโดยส่วย
ใหญ่ในอนาคตจะพัฒนาเมืองอุทยานนครหนองจอกการกำหนดภูมิสัญลักษณ์จึงต้องกำหนดให้มี
จุดหมาย (Landmark) ที่สำคัญของพื้นที่ที่จะอยู่บริเวณที่พื้นที่สีเขียวการเกษตรกรรมซึ่งเป็นพื้นที่
เปิดโล่งสามารถใช้เป็นที่หมายตาได้จากบริเวณ 3 แห่ง ดังนี้ คลองสิบสาม, มัสยิดชลิอุลอิสลาม,
พื้นที่ชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง

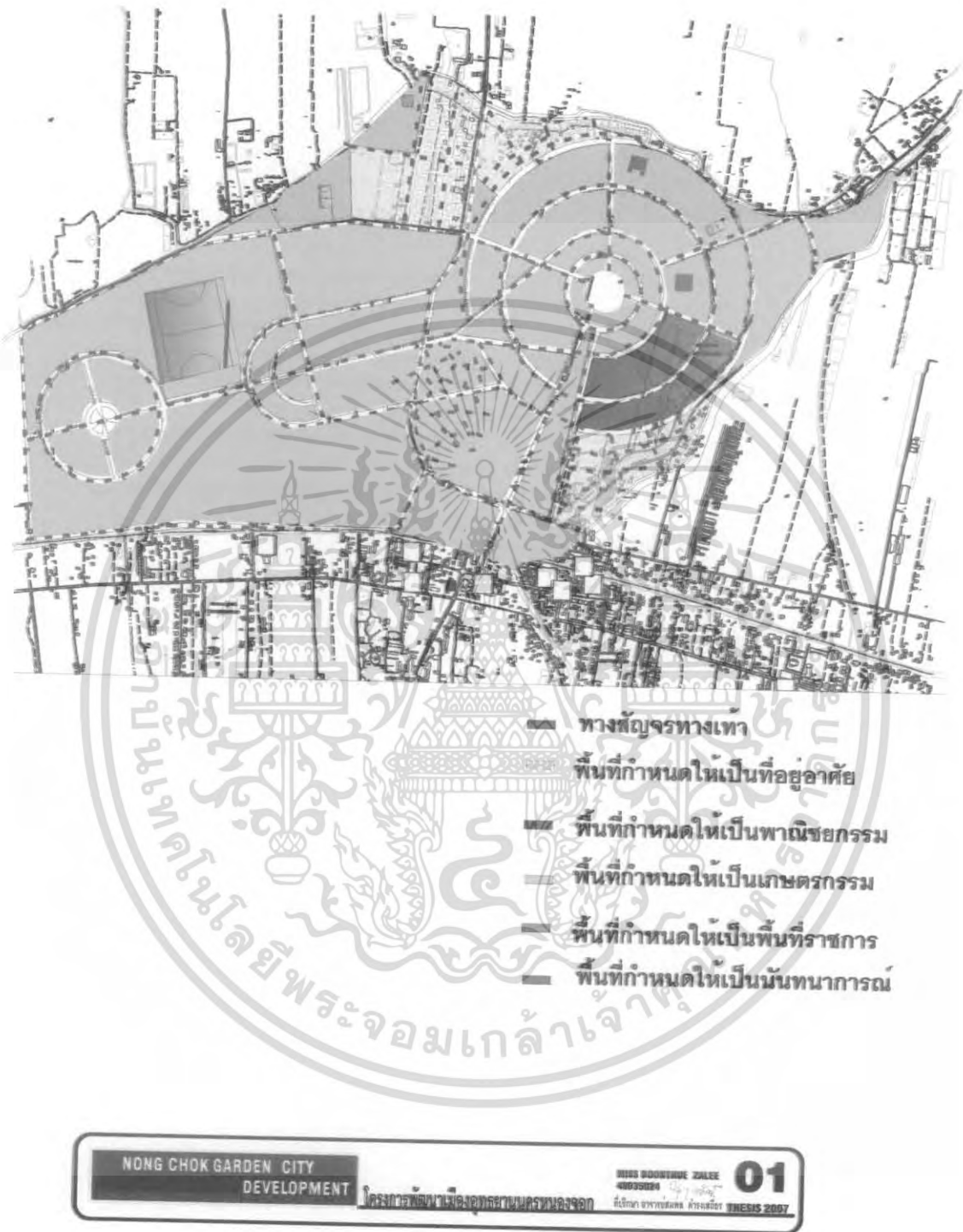

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 6.4 แนวความคิดกำหนดในการเข้าถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 6.5 แนวความคิดในการกำหนดทางเดินด้วยเท้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.2.6 แนวความคิดในการออกแบบการเข้าถึง

ในการออกแบบระบบการเข้าถึงของพื้นที่ที่โครงการ จะแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การเข้าถึงจากภายนอกพื้นที่และการเข้าถึงภายในพื้นที่ มีรายละเอียดดังนี้

6.2.6.1 การเข้าถึงจากภายนอกพื้นที่

การกำหนดให้มีจุดทางเข้าหลักจากภายนอกพื้นที่ 2 บริเวณหลัก คือ บริเวณถนนประชาสัมพันธ์ตัดกับถนนบุรีภิรมย์และถนนเลียบรินนอกจากนี้ยังมีบริเวณหนึ่งคือ ถนนประชาสำราญที่เชื่อมต่อระหว่างแขวงกนอจอกกับแขวงคลองสิบสองซึ่งใช้เป็นทางหลักสามารถเชื่อมต่อโครงข่ายคมนาคมกับโครงข่ายคมนาคมพื้นที่ข้างเคียง

6.2.6.2 การเข้าถึงจากภายในพื้นที่

การกำหนดการเข้าถึงจากพื้นที่ภายในได้แบ่งออกเป็นการเข้าถึงด้วยยานพาหนะ กำหนดให้เข้าถึงพื้นที่ภายในโดยใช้ถนนสายรองส่วนการเชื่อมถนนระหว่างถนนสายหลักและถนนสายรองจะเป็นการเชื่อมเพื่อเข้าสู่กิจกรรมภายในและแยกถนนออกเป็นสายย่อย ซึ่งจะนำเข้าสู่ตัวบทบาทแต่ละบทบาทของโครงการนอกจากนี้ยังเชื่อมต่อการคมนาคมโดยทางเท้าซึ่งจะเป็นตัวเชื่อมระหว่างพื้นที่เปิดโล่งของพื้นที่เป็นจุดศูนย์กลางของการคมนาคมทางเท้าเพื่อส่งเสริมบรรยากาศในการเดินชมธรรมชาติและส่งเสริมธุรกิจขนาดเล็กในพื้นที่

6.2.7 แนวความคิดในการจัดรูปที่ดิน, การเวนคืนที่ดิน, การจัดสรรที่ดินของชุมชนบางส่วน

เนื่องจากที่ดินในชุมชนมีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ยังไม่มีประสิทธิภาพบางส่วน ดังนั้นจึงได้นำแนวทางทฤษฎีการจัดรูปที่ดินการเวนคืนและการจัดสรรที่ดินมาใช้ในการพัฒนาที่ดินของชุมชนโดยมีพื้นที่ต้องปรับปรุงดังนี้

6.2.7.1 พื้นที่บริเวณคลองสิบสาม ที่เป็นบ้านเรือนของชุมชนซึ่งบ้านเรือนที่อยู่อาศัยนั้นมีการรुक้าพื้นที่สาธารณะ คือ ริมคลองสิบสาม, คลองลำต้นกล้วยดังนั้นในการพัฒนาและปรับปรุงจึงได้นำการจัดรูปที่ดินมาใช้โดยมีแนวทางการจัดรูปคือ ให้เป็นพื้นที่สีเขียวและสวนสาธารณะแก่ชุมชนคือให้เป็นพื้นที่สีเขียวและทางเดินเท้าเพื่อให้ชุมชนสัญจรสะดวกมีทัศนียภาพที่สวยงามขึ้นและป้องกันการขยายตัวของชุมชนในอนาคตซึ่งวิธีการกล่าวมานั้นมีระยะค่อนข้างนานในการปฏิบัติงานเพราะการจัดรูปที่ดินต้องได้รับการยินยอมจากเจ้าของที่ดิน

6.2.7.2 พื้นที่บริเวณที่จะเป็นสวนสาธารณะ เช่น ศูนย์รวมกิจกรรมหรือถนนที่ตัดใหม่ ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของคนในชุมชนอีกเช่นกันรวมทั้งพื้นที่สีเขียวที่ยังคงทำเกษตรกรรมกันในพื้นที่ศึกษาดังนั้นในการปรับปรุงจึงควรนำแนวความคิด ในการเวนคืนที่ดินและการจัดสรรที่ดินมาใช้ ร่วมกันดังนี้ บ้านพักอาศัยที่อยู่ในเขตจะตัดถนนใหม่หรือเป็นการเวนคือที่ให้รัฐซึ่งภาครัฐจะ

เข้าจัดการกับพื้นที่นั้นๆแต่ไม่มีได้จ่ายค่าทดแทนเป็นเงินเพียงแค่นำแนวความคิดการจัดสรรที่ดินมาประกอบคือ รัฐเข้ามาพัฒนาที่ดินของเอกชนโดยร่วมพื้นที่ที่กำหนดแล้วแบ่งพื้นที่และจัดพื้นที่ใหม่โดยมีสาธารณูปโภคเข้าถึงโครงการ

6.2.8 แนวความคิดในการออกแบบพื้นที่สีเขียว

เนื่องในเขตหนองจอกเป็นพื้นที่สีเขียวกิจกรรมส่วนใหญ่จะเป็นการเกษตรสลับกับพื้นที่โล่งด้วยสภาพแวดล้อมที่ยังคงความเป็นชุมชนชนบททำให้พื้นที่บางส่วนในพื้นที่ศึกษามีสภาพที่ยังคงอยู่ในสภาพที่รุดตงั้นในการปรับปรุงพื้นที่ส่วนนี้จะเป็นในรูปแบบการพัฒนาให้พื้นที่ยังคงเป็นสีเขียวเหมือนเดิมด้วยตัวของมันเองแต่จะเพิ่มรายละเอียดของการจัดสวนเพิ่มเข้าไปในส่วนที่ยังเป็นที่โล่งอยู่ ในการพัฒนานั้นต้องเป็นไปด้วยความยินยอมของทั้งภาครัฐและเอกชน

6.2.9 แนวความคิดในการออกแบบรูปลักษณะของอาคารภายนอก

ปัจจุบันสภาพปัญหาสภาพแวดล้อมของพื้นที่ศึกษาเมื่อครั้งแต่ก่อนยังคงเป็นพื้นที่มีสภาพที่เป็นพื้นที่ยังคงความเป็นชนบทแต่ในปัจจุบันภาพเหล่านั้นได้หายไปพร้อมกับความเจริญของเมืองและพื้นที่สีเขียวบางส่วนยังถูกทำร้ายไปพร้อมกับความเจริญของเมืองแต่ด้วยแนวความอันมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่ยที่ทรงนำทฤษฎีเศรษฐกิจแบบพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาพื้นที่สภาพอาคารบ้านเรือนของพื้นที่ยังคงเป็นสภาพบ้านไม้ผสมกับคอนกรีตที่บงบอกความเป็นเมืองให้เห็นส่วนบ้านเรือนที่ยังคงแบบดั้งเดิมก็อาศัยกระจายตามคลองสิบสามคลองลำต้นกล้วยเพราะยังยึดหลักการดำเนินชีวิตกับสายน้ำซึ่งปัจจุบันแม่น้ำเคยเป็นเส้นทางที่สำคัญแต่ก็กับถูกปล่อยให้รกร้างน้ำเน่าเสีย ในการพัฒนา คือการพัฒนาเมืองให้น่าอยู่อย่างยั่งยืนอันเป็นแนวนโยบายเชิงยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาเมืองเพราะการพัฒนาในแนวทางนี้จะต้องมีภาระงานที่ประสานและสนับสนุนสอดคล้องซึ่งกับหลายด้านอย่างมีระบบเป็นเชิงองค์รวม คือการพัฒนาอย่างมีวิสัยทัศน์และแนวทางที่พัฒนาอย่างสอดคล้องต้องกันทั้งในด้านประชากรทรัพยากรสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติและสภาพแวดล้อมอื่นๆทางกายภาพที่สร้างขึ้น ทรัพยากรด้านศิลปวัฒนธรรม ความรู้ และวิทยาการสมัยใหม่สนับสนุนกระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรที่สร้างทดแทนใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพที่ยังคงอนุรักษ์สภาพแวดล้อมไว้ เสริมสร้างจิตวิญญาณและคุณค่าของเมืองด้วยความสำคัญต่อการดำรงวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น และเป็นการเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาเพื่อยกระดับศักยภาพของตนเอง และเป็นภูมิคุ้มกันแรงกดดันของการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่มีผลของการจัดระเบียบใหม่ของโลก การค้าและเทคโนโลยีโดยมีกรอบกลยุทธ์เพื่อไปสู่ความเป็นเมืองที่น่าอยู่อย่างยั่งยืนสำหรับประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำหรับผังเมืองและโยธาธิการกรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานแรกที่มีบทบาทในการจัดตั้งอุทยานนครหนองจอกโดยมีจุดมุ่งเพื่อการรองรับการขยายตัวของชุมชนในอนาคตและเป็นการพัฒนาพื้นที่สีเขียวที่มีอยู่เมืองให้ยังคงสภาพดีและยังคงเป็นชุมชนอนุรักษ์และเกษตรกรรม

ลักษณะสำคัญของอุทยานนครหนองจอกนั้นจะถูกผสมผสานด้วยความเป็นพื้นที่สีเขียวกับพื้นที่เมืองโดยกล่าวคือ

1. ด้านสังคม

- ประชาชนได้การศึกษา รู้ทันข่าวสาร
- มีบริการด้านสุขภาพและบริการที่จำเป็นอย่างพอเพียงและสะดวก
- มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

2. ด้านสิ่งแวดล้อม

- สามารถควบคุมของเสียในดิน น้ำ และในอากาศได้และต้องไม่ส่งผลเสียต่อชุมชนและประชากรในพื้นที่
- ประชาชนมีความเป็นมาตรฐาน

3. ด้านเศรษฐกิจ

- สภาพเศรษฐกิจเหมาะแก่การลงทุน
- ค่าครองชีพไม่แพงประชาชนมีงานทำ

4. ด้านกายภาพ

- เป็นเมืองที่มีความเป็นระเบียบมีการสรรที่ดินที่เหมาะสม
- มีการบริการของภาครัฐ เช่น น้ำ ไฟ ถนนโทรศัพท์อย่างเพียงพอ
- มีการเดินทางขนส่งอย่างปลอดภัยและไม่สิ้นเปลือง
- มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- มีระบบการจัดสรรพื้นที่อย่างเหมาะสม

5. ด้านการบริการ

- มีความยุติธรรมในการดำเนินการพัฒนา
- มีผลประโยชน์ที่ยึดหลักประชาชนเป็นหลัก
- ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาทุกๆ ขั้นตอน

6.2.10 แนวความคิดในการสวนสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้วยศักยภาพของพื้นที่ที่ยังคงเป็นพื้นที่สีเขียวอยู่แล้วในการพัฒนาจะเป็นในรูปแบบการพัฒนาด้วยตัวของพื้นที่เองแต่จะเพิ่มในส่วนที่ยังไม่มีการปรับปรุงโดยจะนำแนวทางการพัฒนาโดยยึดชุมชนชนปราชานเป็นหลัก

6.2.10.1 พื้นที่ที่ยังคงเป็นพื้นที่โล่งผสมกับพื้นที่สีเขียวปรับปรุงให้เป็นพื้นที่ของสวนสาธารณะผสมผสานระหว่างเกษตรกรรมกับนันทนาการโยในการพัฒนาจะเป็นการเกษตรกรรมแบบธรรมชาติ โดยมีองค์ประกอบดังนี้

1. สวนเกษตรกรรมของพื้นที่ยังคงเดิม
2. สนามเด็กเล่น
3. พื้นที่ออกกำลังกาย
5. พื้นที่สวนหย่อม
6. สนามกีฬาขนาดกลาง
7. พื้นที่พักผ่อน
8. พื้นที่จัดแสดงเกษตรแบบพอเพียง

โดยจะมีพื้นที่เป็นพื้นที่นั่งระหว่างทางและปัจจุบันสนับสนุนให้มีการอนุรักษ์วิถีชีวิตที่ยังเดิมให้กับมาเหมือนครั้งในอดีตที่คงใช้ชีวิตกับธรรมชาติ

6.3 สรุปภาพรวมการออกแบบ

จากการกำหนดแนวความคิดในการออกแบบกลุ่มกิจกรรมและพื้นที่องค์ประกอบการออกแบบด้านต่าง ๆ นำมารวมเป็นความคิดรวบยอดเพื่อจัดทำผังออกแบบในลักษณะ 3 มิติให้พื้นที่ศึกษามีความเป็นไปได้ที่จะตอบสนองต่อนโยบายวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการโดยมีความเหมาะสมตามหลักการออกแบบและวางผังชุมชน

6.4 แนวทางการดำเนินการตามแผนและผัง

การนำแผนและผังไปปฏิบัติเป็นขั้นตอนที่สำคัญส่วนที่สุดท้ายของกระบวนการวางผังออกแบบชุมชนเมือง ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไปได้มีความต่อเนื่องและผลตอบแทนที่เป็นประโยชน์ต่อทั้งทางภาครัฐและเอกชนแนวความคิดดังกล่าวจะต้องอยู่ภายใต้กรอบของการออกแบบเพื่อสาธารณะประโยชน์โดยคำนึงถึงผลกระทบต่องังสังคมและส่วนรวมไม่ว่าจะเป็นโครงการของทางภาครัฐเอกชนหรือชุมชนโดยให้สอดคล้องกับนโยบาย เศรษฐกิจ สังคมและกายภาพ

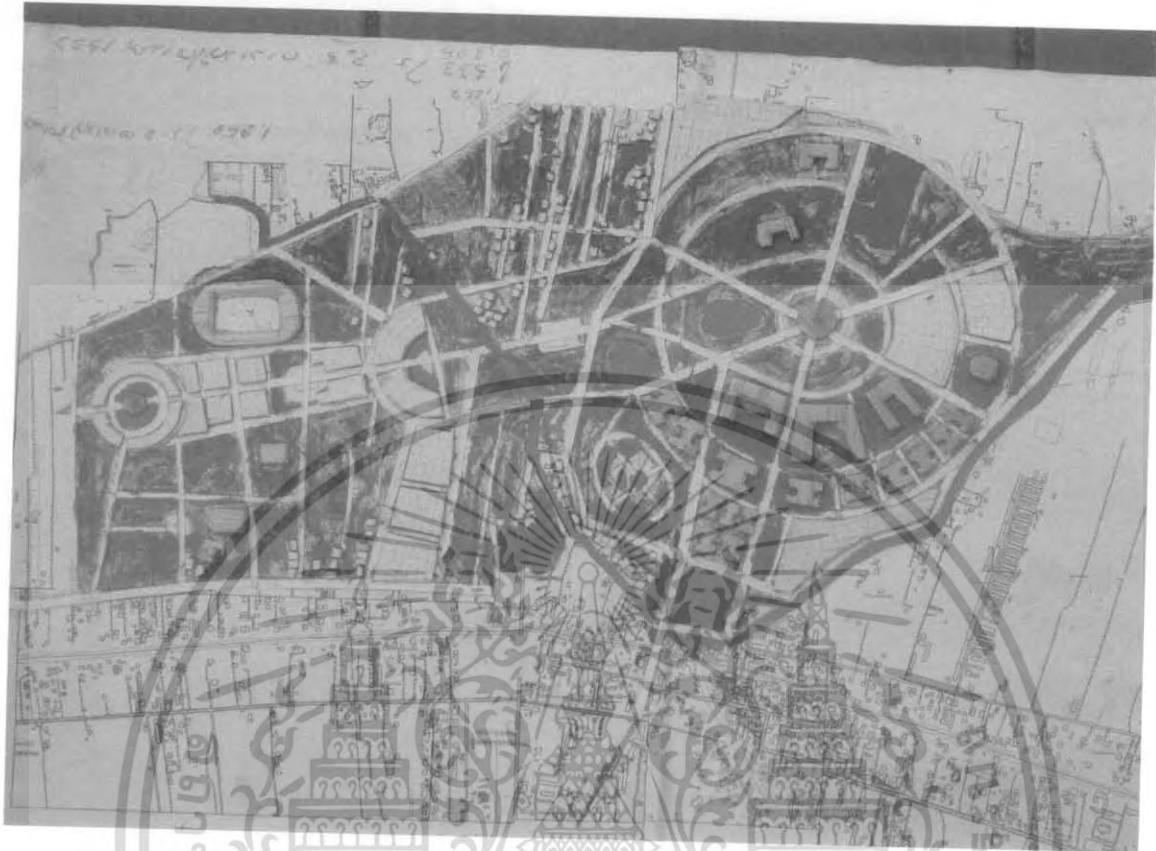
รูปภาพที่ 6.7 แบบแสดงการกำหนดทางเดินเท้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

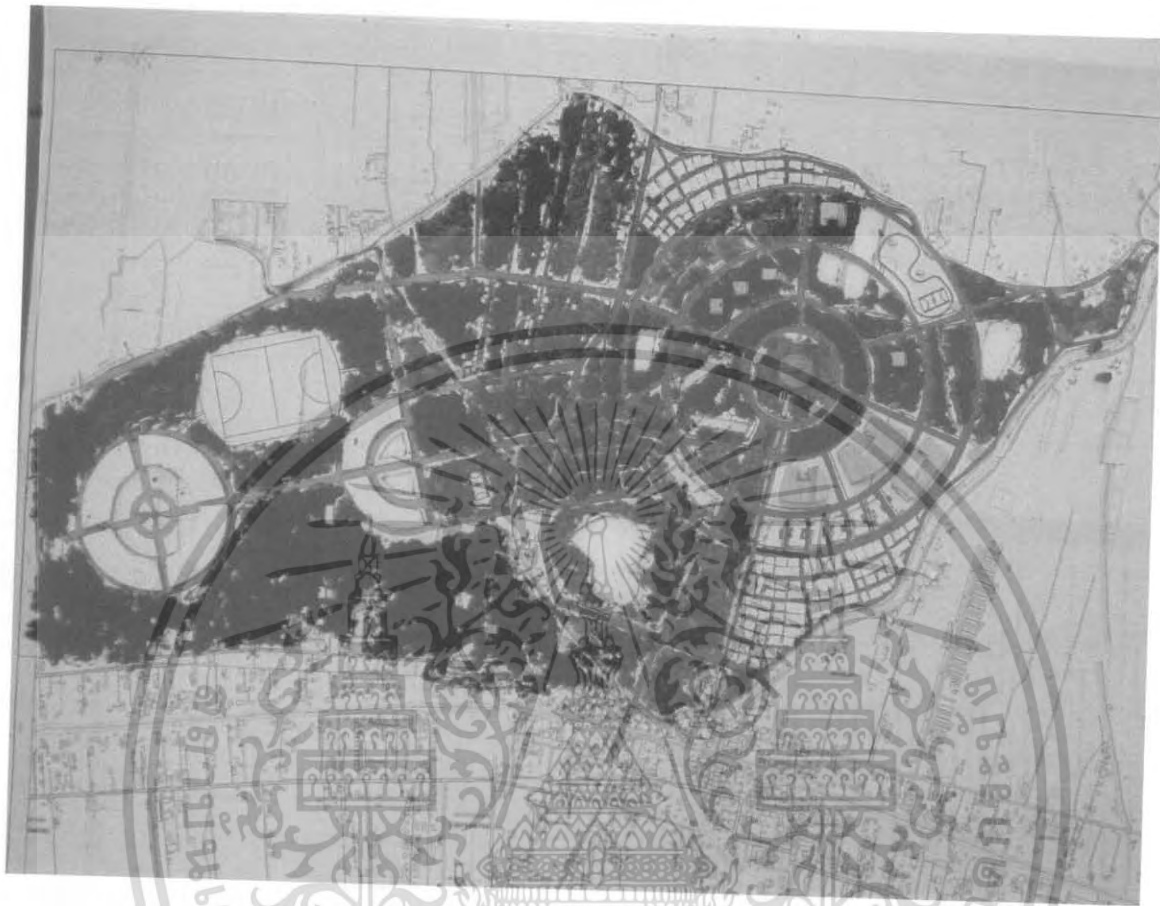
รูปภาพที่ 6.8 แบบแสดงกำหนดแนวที่เปิดโล่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 6.9 หุ่นจำลอง (ครั้งที่ 1)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

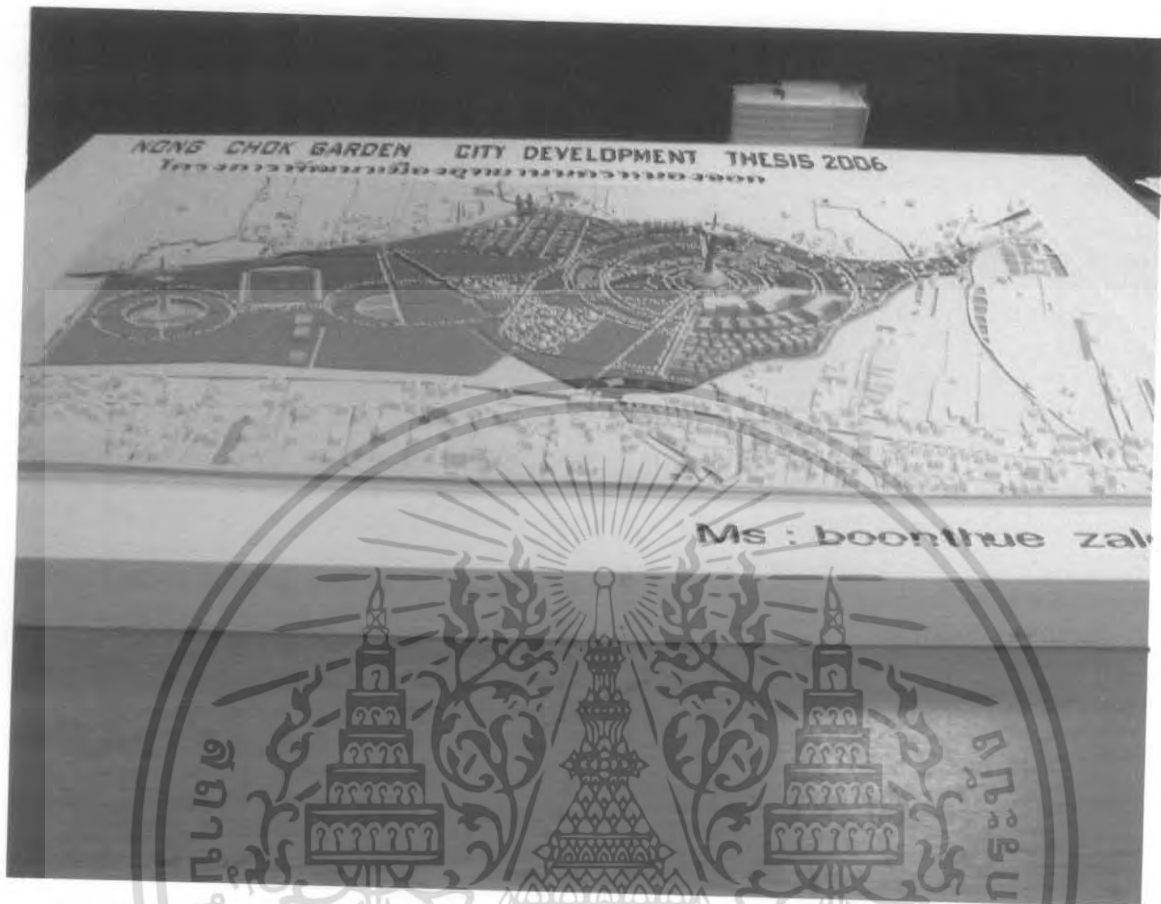
รูปภาพที่ 6.10 หุ่นจำลอง (ครั้งที่ 2)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 6.11 หุ่นจำลองสมบูรณ์แบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 6.12 หุ่นจำลองสมบูรณ์แบบ

ในส่วนของการศึกษาเพื่อพัฒนาอุทยานนครหนองจอกนี้ได้กำหนดแนวความคิดนำเสนอกลยุทธ์การนำแผนไปปฏิบัติไว้ 3 องค์ประกอบดังนี้

6.4.1 วาระในการพัฒนา

จากการกำหนดเป้าหมายด้านระยะเวลาในการพัฒนา ตามโครงการที่วางผังและออกแบบไว้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับช่วงเวลาในการพัฒนาโดยกำหนดช่วงเวลาในการพัฒนาออกเป็น 3 ระยะดังนี้

6.4.1.1 การพัฒนาช่วงที่ 1

การพัฒนาจะเริ่มจากการกำหนดพื้นที่บางส่วนที่ต้องการปรับปรุงและพัฒนาโดยคำนึงถึงพื้นที่ต้องรื้อถอนจากพื้นที่ในชุมชนบางส่วน เช่น บ้านเรือนที่รुकล้ำถนนพื้นที่สาธารณะซึ่งมีแนวทางปฏิบัติ คือ การจัดสรรพื้นที่ที่ทางการจัดให้แลกกับพื้นที่บางส่วนของเอกชน โดยสร้างอาคารที่พักขึ้นมาใหม่เพื่อรองรับประชากรที่จะย้ายเข้ามาอยู่ในพื้นที่บริเวณนี้และในส่วนที่เป็นบริเวณอาคารที่มีการรुकล้ำพื้นที่จะมีการรื้อถอนหรือเสียดสละพื้นที่ของตนบางส่วนเพื่อให้พื้นที่เอกสารเป็นเอกสารที่ส่งมอบให้กับการเมืองในขั้นต่อไป การดำเนินการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของถนนสัญจรเพิ่มขึ้นเพื่อประโยชน์หลายด้านทั้งระบบสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่ครบครันมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นโดยแลกเปลี่ยนกับส่วนที่เสีย

6.4.1.2 การพัฒนาในช่วงที่ 2

การพัฒนาในลำดับต่อไปนี้คือการรื้อย้ายอาคารที่มีการรกล้ำถนนแม่น้ำลำคลองและพื้นที่สาธารณะเพื่อการสร้างโครงข่ายคมนาคมในชุมชนใหม่และทำการปรับปรุงกิจกรรมในชุมชนในชุมชนเริ่มจากการทำศูนย์รวมกิจกรรมทั้งศูนย์ให้บริการทางด้านการเกษตรกรรม ศาลาท่าเรือ ,จัดสรรพื้นที่ส่วนกลางให้เป็นส่วนรวมทำกิจกรรมระหว่างพื้นที่กับชุมชน,จัดสรรพื้นที่โล่งให้เป็นสวนและแหล่งพำนักนันทนาการของชุมชน

6.4.1.3 การพัฒนาในช่วงที่ 3

หลังจากการที่ทำการปรับปรุงที่ว่างและอาคารที่รูกล้ำพื้นที่แล้วก็จะพัฒนาในส่วนที่ที่เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจเป็นส่วนสาธารณะในรูปแบบที่เชื่อมต่อระหว่างชุมชนและกิจกรรมภายในพื้นที่โดยแบ่งออกเป็นสวนแสดงพืชเกษตรกรรมในเขต,สวนย่อยๆในรายละเอียดต่างๆที่ตามบริเวณถนนเช่นถนนทางเดิน ,สวนออกกำลังกายตลอดจนพื้นที่ริมคลองสี่บสาม,คลองลำต้นกล้วยในพื้นที่ศึกษา

6.4.2 มาตรการในการออกแบบ

การออกแบบและวางผังชุมชนเมืองในกรุงเทพมหานครจำเป็นต้องมีเครื่องมือหรือมาตรการต่างๆเป็นส่วนประกอบในการนำผังไปปฏิบัติทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยมีพระราชบัญญัติผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2518 (ปรับปรุงครั้งที่1) สำนักผังเมืองกรุงเทพมหานครและพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2542 (ปรับปรุงครั้งที่2)ได้เสร็จเรียบร้อยแล้วและได้นำหลักการมาเป็นมาตรฐานในการพัฒนากรุงเทพมหานครเป็นเครื่องมือหลักในการนำผังไปปฏิบัติโดยมีกฎหมายหรือพระราชบัญญัติอื่นๆเป็นส่วนประกอบมาตรฐานและข้อกำหนดในการพัฒนาอุทยานนครมีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

6.4.2.1 กฎหมายเกี่ยวข้องกับกำหนดยุทธศาสตร์และวางผังในระดับชาติประกอบด้วย

- พระราชบัญญัติพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2522
- พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535
- พระราชบัญญัติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ.2522

6.4.2.2 กฎหมายการคุ้มครองการไว้ที่ดินประกอบด้วย

- ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. 2497

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- พระราชบัญญัติส่งเสริมการผังเมือง พ.ศ. 2518
- พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522
- พระราชบัญญัติจัดสรรที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. 2535
- พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน

6.4.2.3 การร่างข้อกำหนดเกี่ยวกับการควบคุมเขตการใช้ที่ดินตามกรอบของข้อกำหนดการใช้ที่ดินเสนอแนะโดยกรอบของข้อกำหนดที่เสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ที่ดินเพื่อออกข้อกำหนดในการใช้ที่ดินและการใช้อาคารที่ควรจัดทำในรายละเอียดได้แก่

- อัตราส่วนพื้นที่อาคารรวมต่อพื้นที่ดิน (Floor Area Ratio : FAR.)
- ขอบเขตการใช้ที่ดินต่างๆ
- อัตราส่วนพื้นที่โล่ง (Open Space Ratio : OSR.)
 - การกำหนดเขตดอยร่น (Restriction Zone) ที่เหมาะสมจากริมฝั่งคลองสีบสาม, และคลองลำต้นกล้วย
 - การกำหนดขนาดอาคารและความสูงของอาคาร

6.4.3 องค์การบริหารในการพัฒนา

ในการนำแผนและผังไปปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้ ส่วนที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งคือ องค์กรในการพัฒนา โดยทั่วๆ ไป แล้วชุมชนเมืองต่างๆ จะมีหน่วยงานของท้องถิ่นที่เป็นองค์กรของทางภาครัฐซึ่งได้แก่ สำนักงานเขตหนองจอก สำนักงานผังเมือง เป็นองค์ประกอบในการจัดการหรือควบคุมให้เป็นไปตามผังเมืองรวม กรุงเทพมหานคร

บทที่ 7

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

7.1 สรุปสาระสำคัญของการศึกษา

การศึกษาโครงการอุทยานนครหนองจอกสามารถสรุปสาระสำคัญตามกระบวนการศึกษา ซึ่งแบ่งเป็นหัวข้อต่างๆ ดังนี้ การศึกษาระดับจังหวัดกรุงเทพมหานคร, ระดับเขตหนองจอกและระดับแขวงหนองจอกซึ่งจากศึกษาข้อมูลในแต่ละส่วนจะศึกษาในด้านของเศรษฐกิจสังคมกายภาพ รวมทั้งนโยบายการพัฒนาต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีผลต่อการพัฒนาพื้นที่ในอนาคตการศึกษา ถึงศักยภาพตลอดจนข้อกำหนดของสภาพพื้นที่ วิเคราะห์และนำมาสรุปบทบาทที่สำคัญเพื่อการ กำหนดนโยบายและวางแผนการพัฒนาพร้อมเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาพื้นที่วิเคราะห์และ ดำเนินการออกแบบวางผังรวมถึงการนำเสนอกลยุทธ์ในการนำแผนและผังไปปฏิบัติให้บรรลุตาม เป้าหมายซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมีประชากรอาศัยอยู่กันอย่างหนาแน่นพร้อมทั้งระบบโครงข่ายคมนาคมที่สามารถเชื่อมโยงกับพื้นที่ต่างๆ ให้เข้าถึงได้โดยสะดวก อีกทั้งเศรษฐกิจที่ส่งเสริมให้กรุงเทพมหานครมีประชากรอพยพเข้าสู่ตัวเมืองมากที่สุดซึ่งส่งผลให้เกิดความแออัดในเมืองที่มีความเจริญปัญหาการย้ายถิ่นฐานของประชาชนยังส่งผลถึง สภาพแวดล้อมที่ยังเหลือส่วนที่เป็นธรรมชาติของกรุงเทพมหานครถูกรุกกล้ำด้วยการอพยพเข้ามา จนพื้นที่ในสวนที่เป็นเขตนันทและเกษตรกรรมถูกทำร้ายและเป็นที่รกล้างว่างเปล่าจากการกรอกรวยทางอสังหาริมทรัพย์ดังนั้นทางภาครัฐได้มีนโยบายการพัฒนาชุมชนในเมืองหลวงให้มีความ เป็นอยู่ที่ดีและส่งเสริมให้ชุมชนนำอยู่ อีกทั้งเป็นการพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมให้มีความสอดคล้อง กับการที่จะเป็นสังคมเมืองในอนาคตไว้โดยไม่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่สีเขียวและธรรมชาติ

เขตหนองจอกเป็นเขตที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทพื้นที่เกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่และ ชุมชนในเขตหนองจอกส่วนใหญ่จะอาศัยหนาแน่นน้อยและกระจัดกระจายไปตามพื้นที่ต่างๆ โดยเฉพาะบริเวณริมแม่น้ำลำคลองและปัญหาที่เกิดขึ้นชุมชนที่เป็นปัญหาหลักก็คือการคมนาคมที่ ยังไม่สะดวกและปัญหาที่รกล้างซึ่งแขวงหนองจอกก็เป็นพื้นที่หนึ่งที่ประสบกับปัญหานี้ อีกทั้ง ศักยภาพของพื้นที่ยังขาดการดูแลเอาใจใส่ที่ดี บทบาทและศักยภาพของชุมชนยังลดน้อยลงดังนั้น จึงควรการปรับปรุงและพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้นเพื่อเป็นเมืองอุทยานนครหนองจอกและสอดคล้องกับ

พื้นที่และเป็นการรองรับการขยายตัวในอนาคตโดยเน้นการปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งธรรมชาติของพื้นที่เองรวมทั้งชุมชนเก่าแก่ที่มีมาตั้งแต่สมัยก่อนโดยวิถีชีวิตของชุมชนยังคงคู่กับพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งการปรับปรุงและการพัฒนาจะมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาชุมชนดังเช่น แนวความคิดการจัดรูปที่ดินการแบ่งเป็นที่ดินเพื่อสาธารณะประโยชน์การจัดสร้างที่อยู่อาศัยใหม่ในที่ดินเดิมการปรับปรุงด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อมที่ยังคงมีในพื้นที่เพื่อส่งเสริมให้สภาพเศรษฐกิจและธรรมชาติวิถีชีวิตของชุมชนให้ดีขึ้นประชากรมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นพื้นที่ศึกษามีพื้นที่ประมาณ 2,805 ไร่ มีการใช้ที่ดินประเภทเกษตรกรรมมากที่สุดรองลงมาจะเป็นพื้นที่โล่งว่างป่าซึ่งจะช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจในชุมชนและรายได้รวมทั้งการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทเกษตรกรรมในอนาคตคาดว่าจะป็นศูนย์กลางการเกษตรกรรมในระดับเขตและบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง

จากการศึกษาบทบาทของพื้นที่ได้นำมากำหนดกิจกรรมของพื้นที่ศึกษาโดยมีกลุ่มกิจกรรมที่สำคัญได้แก่ กลุ่มอาศัย กลุ่มเกษตรกรรม กลุ่มศูนย์รวมกิจกรรมในชุมชน เช่น มัสยิด ตลาด โรงเรียน สวนสาธารณะ

ในการวางแผนทางการพัฒนาโดยได้นำผลการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันนโยบายและเป้าหมายของการพัฒนารวมทั้งความต้องการพื้นที่ของกิจกรรมต่าง ๆ นำมาสรุปรวมกับแนวความคิดในการกำหนดพื้นที่, แนวความคิดในการออกแบบระบบการเข้าถึง, แนวความคิดในการออกแบบรูปลักษณะ, แนวความคิดในการจัดสวนเกษตรกรรมโดยนำแนวความคิดต่าง ๆ มาประกอบการเพื่อสรุปผลของการออกแบบวางผังเมืองอุทยานนครหนองจอกโดยการออกแบบและวางผังจะถูกแบ่งการปฏิบัติออกเป็น 3 วาระการพัฒนาโดยการพัฒนาทั้งหมดจะมีมารตราการและข้อบังคับต่างๆในการออกแบบพัฒนาโดยอาศัยความร่วมมือระหว่างทางภาครัฐและเอกชนเพื่อให้เป็นเมืองอุทยานนครอย่างสมบูรณ์

7.2 ข้อเสนอแนะ

สำหรับการศึกษาโครงการพัฒนาจัดทำผังเมืองอุทยานนครหนองจอกผู้ศึกษาได้ศึกษาทั้งในส่วนของทางด้านข้อมูลและการออกแบบซึ่งนำไปปฏิบัติแนวความคิดในการพัฒนาด้านกายภาพของเขตหนองจอกโดยรวมแล้วมุ่งไปจะพัฒนาโดยปรับตัวให้เข้ากับธรรมชาติมากที่สุดโดยทำความเข้าใจกับคุณสมบัติของธรรมชาติจึงเสนอแนะแนวทางในการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรมซึ่งผู้คนในเขตหนองจอกนั้นมีอาชีพเป็นเกษตรกรเกือบทั้งหมดหากแต่ในปัจจุบันแต่ในอาชีพเกษตรกรไม่เป็นที่นิยมของคนในท้องถิ่นทั้งนี้แล้งโอกาสความก้าวหน้าทางเกษตรกรรมนั้นมีมากจึงเสนอแนะให้มีการสร้างแรงจูงใจและหลักประกันให้แก่เกษตรกรเพื่อพัฒนา

ด้านเกษตรกรรมเพื่อความเจริญเติบโตในทางเศรษฐกิจและเอกลักษณ์ของเขตหนองจอกโดยแผน
เสนอแนะมีดังนี้

1. สนับสนุนให้เขตหนองจอกเป็นแหล่งผลิตและตลาดกลางเพื่อการเกษตรกรรม
2. สนับสนุนให้พัฒนาเขตหนองจอกเป็นแหล่งผลิตและตลาดกลางไม้ดอกไม้ประดับ
3. การสนับสนุนจากภาครัฐ

รัฐบาลสมควรที่จะออกมาตรการการสนับสนุนการเกษตรกรรมเพื่อการเกษตรกร
ต่างๆ ได้แก่

- ส่งเสริมองค์การการเกษตรดูแลผลประโยชน์ของสมาชิกขยายขอบข่ายงานเพิ่ม
สมาชิก

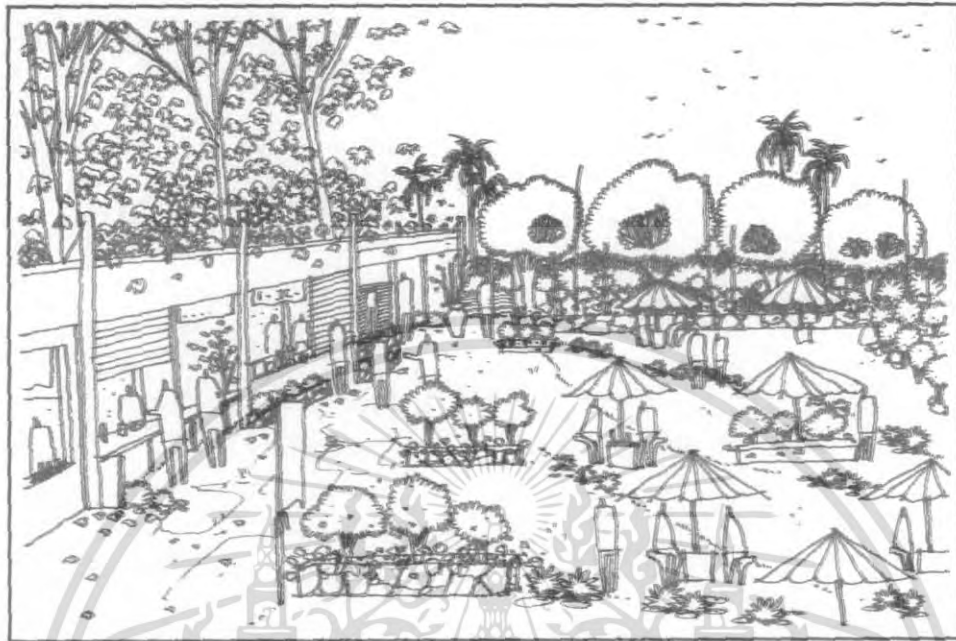
- ตั้งตลาดกลางเพื่อระบายสินค้าเกษตรกรรมพร้อมทั้งสนับสนุนการรวมตัวเป็น
สหกรณ์โดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง

- ให้สิทธิแก่เกษตรกร เช่นการลดหย่อนภาษี

- ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพผลผลิตด้าน
การเกษตรเช่นการประกวดผลผลิตและกระบวนการ

กระบวนการดังกล่าวเป็นเพียงการนำเสนอนั้นต้นเท่านั้นดังนั้นหากมีรายละเอียดเพิ่มเติม
ในเรื่องของข้อมูลให้ลงลึกถึงรายละเอียดต่างๆก็จะทำให้โครงการมีความสมบูรณ์ในภาคข้อมูล
มากยิ่งขึ้นซึ่งอาจจะนำไปสู่แนวความคิดและทฤษฎี

7.3 สรุปภาพรวมในการออกแบบ

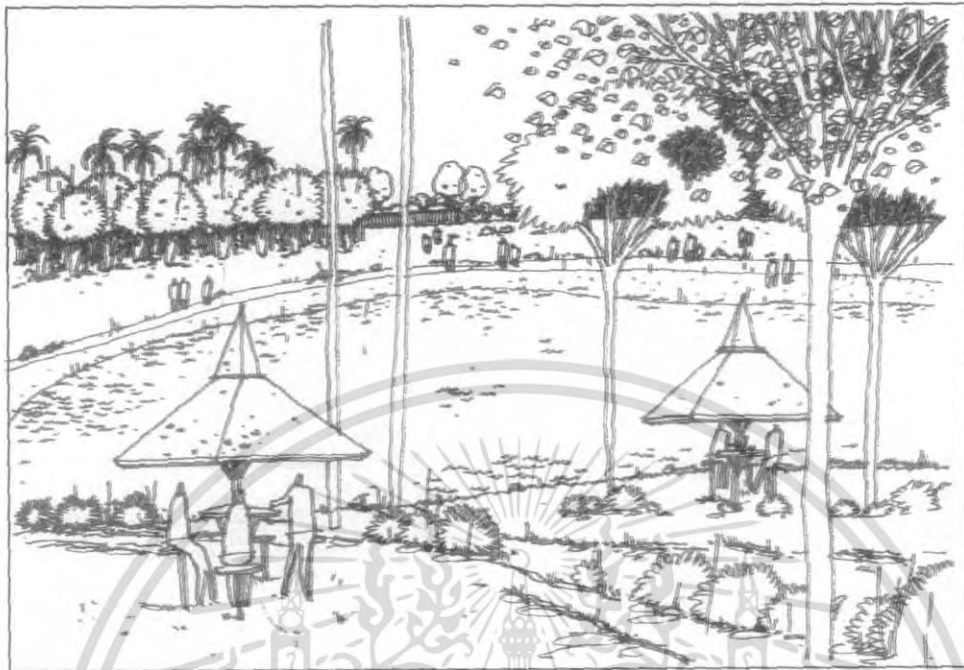

รูปภาพที่ 7.1 ทศนียภาพในสวนขายอาหาร

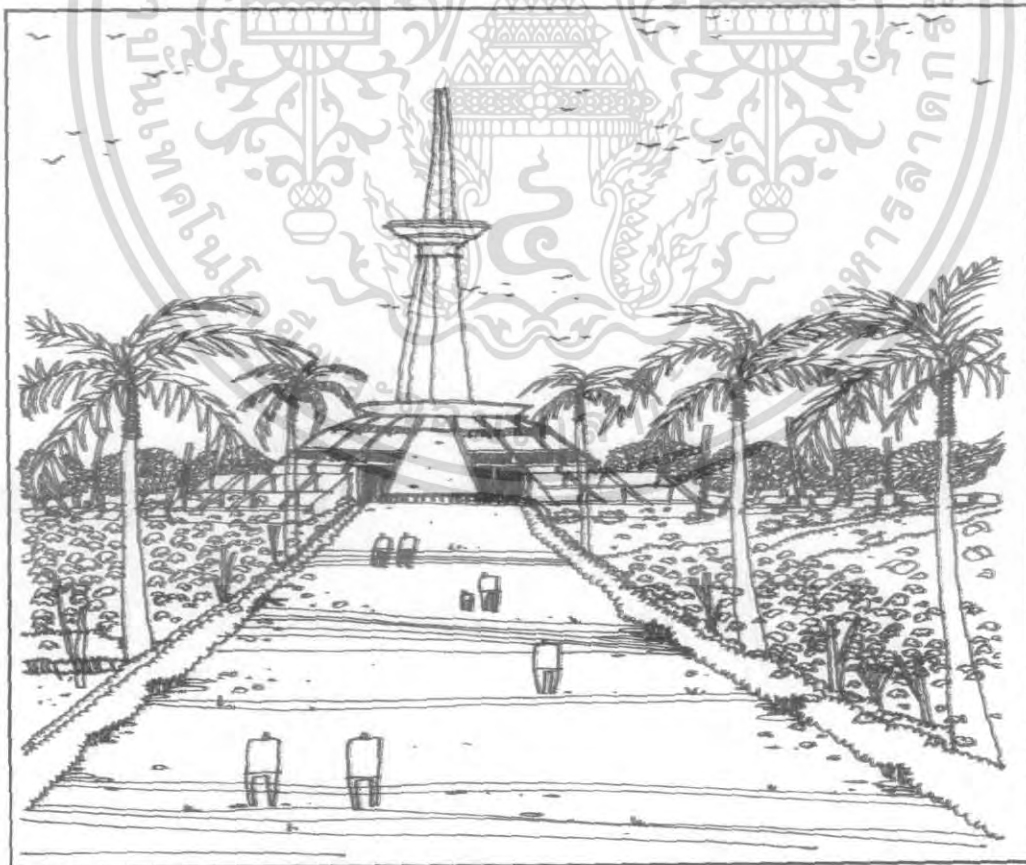

รูปภาพที่ 7.2 ทศนียภาพในสวนสาธารณะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

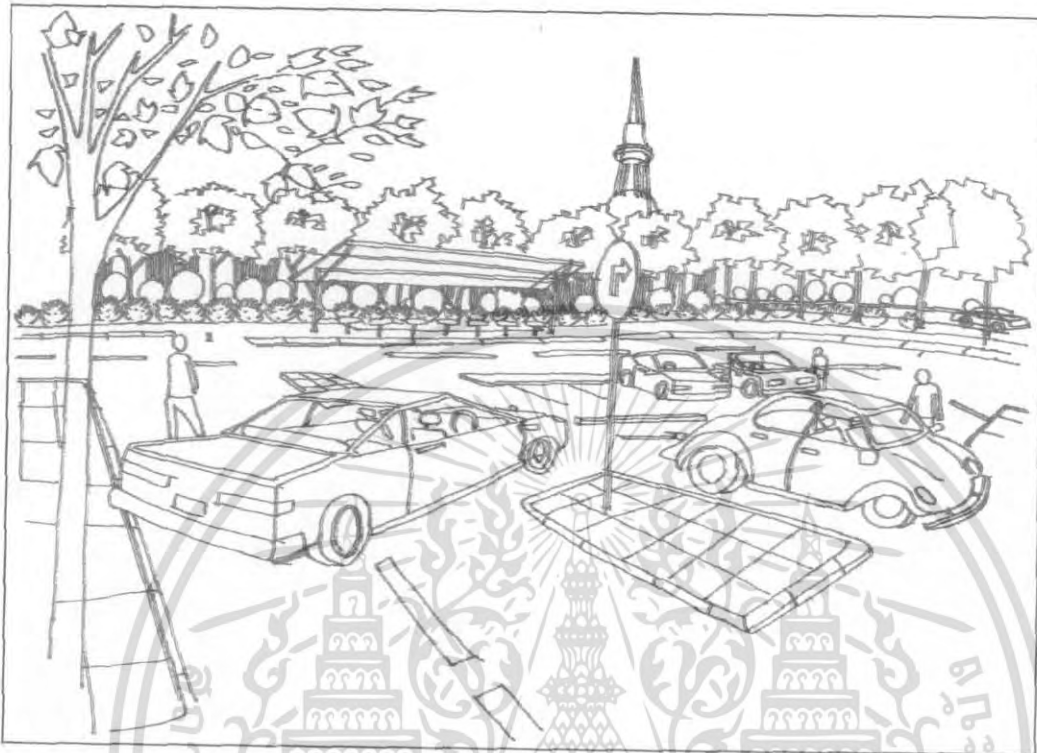

รูปภาพที่ 7.3 ทศนิยมภาพสวนสาธารณะ

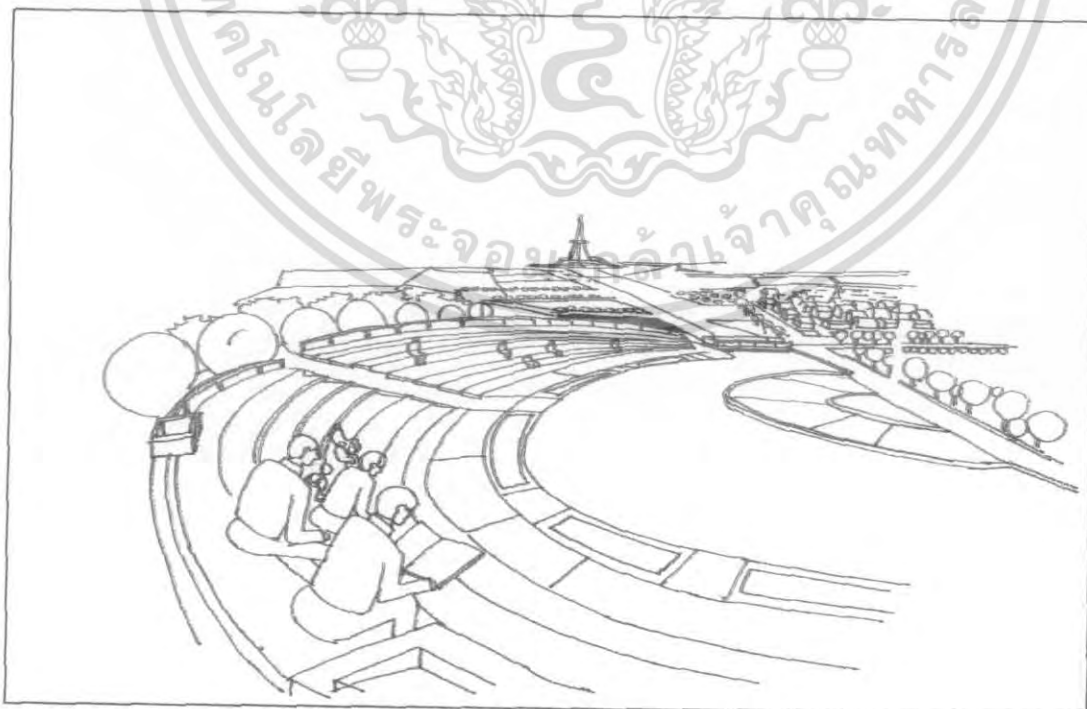

รูปภาพที่ 7.4 ทศนิยมภาพที่หมายตา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 7.5 ทศนิยมภาพในสวนตรงข้ามกับย่านพาณิชย์กรรม

รูปภาพที่ 7.6 ทศนิยมภาพในสวนลานกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่วางที่ตำแหน่งและใช้ในงานที่ควรศึกษาก่อนนั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

NONG CHOK GARDEN CITY DEVELOPMENT โครงการพัฒนาเมืองอุทยานนครหนองจอก

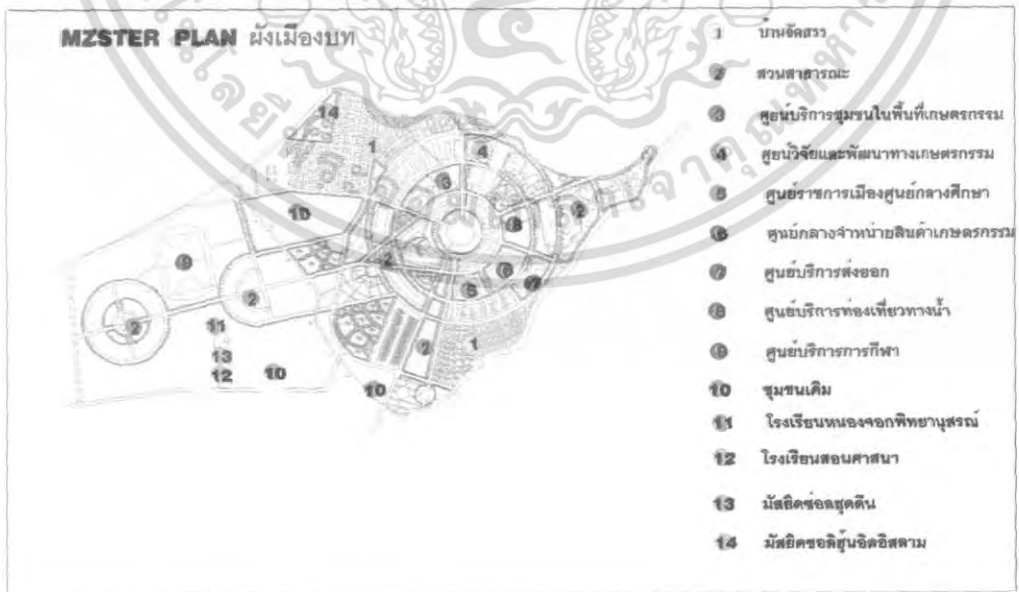
Ms. BOONTHUE ZALEE 48095024 **30**
 ธีษิตา ขำจรัสเลิศ คำจรลสิทธิ์ THESIS 2006

รูปภาพที่ 7.7 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินแนวหนองจอก

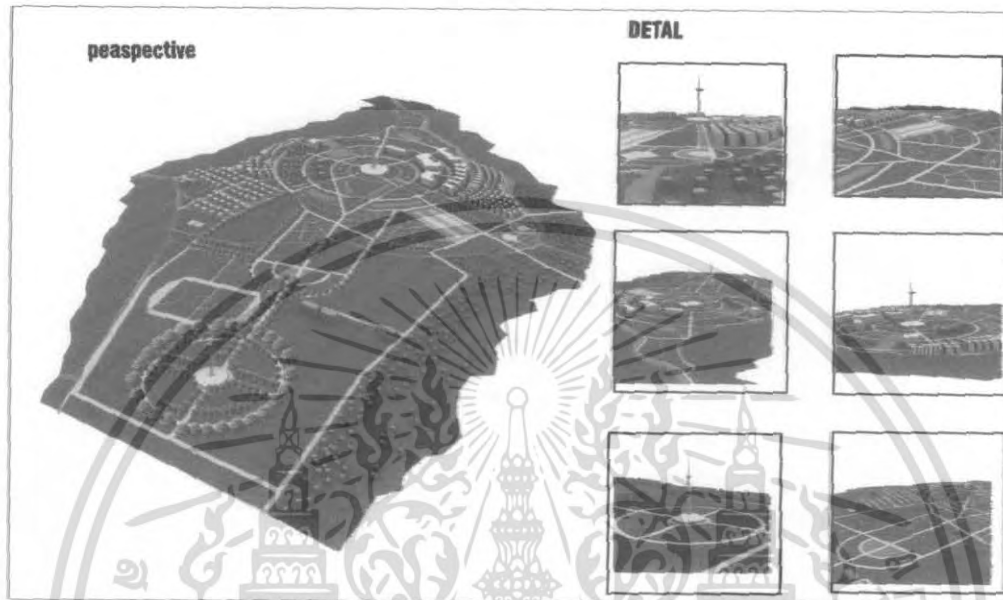
NONG CHOK GARDEN CITY DEVELOPMENT โครงการพัฒนาเมืองอุทยานนครหนองจอก

Ms. BOONTHUE ZALEE 48095024 **31**
 ธีษิตา ขำจรัสเลิศ คำจรลสิทธิ์ THESIS 2006

รูปภาพที่ 7.8 แสดงผังแม่บท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปภาพที่ 7.9 แสดงทัศนียภาพของผัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้